

**PROGRAM ROZVOJA OBCE DRIENOV
NA OBDOBIE 2023-2030**

VERZIA 1.0

VERZIA

Názov:	Program rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Prešov, obec Drienov
Dátum schválenia PRO:	
Dátum vydania Rozhodnutia OÚ	
Obdobie platnosti:	2023 - 2030
Verzia	1.0

TÍM RIEŠITEĽOV:

STAROSTA OBCE DRIENOV: Mgr. Peter Tomko, POSLANCI ZASTUPITEĽSTVA OBCE DRIENOV

Názov obec Drienov
Sídlo Mierová 1
IČO 00326984
DIČ 2021225459
Web www.drienov.sk

a

SPRACOVATEĽ

STREDOEURÓPSKA AGENTÚRA PRE ROZVOJOVÉ PROJEKTY

HVIEZDNA 16

080 01 PREŠOV

info@phrsr.sk, 0903 903 099

Spracovateľ touto cestou ďakuje všetkým za prínosné podnety, odborné pripomienky a doplnenia v procese prípravy a pripomienkovania predkladaného strednodobého strategického dokumentu – Program rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030.

Ďalšie kopírovanie a nakladanie so strategickým dokumentom „PROGRAM ROZVOJA OBCE DRIENOV NA OBDOBIE 2023-2030“ podlieha zákonu 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) a v znení neskorších predpisov.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ARK	Atlas rómskych komunít
BRO	biologicky rozložiteľný odpad
CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
CR	cestovný ruch, turizmus
CVTI	centrum vedecko-technických informácií SR
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPH	daň z pridanej hodnoty
EAO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EO	ekvivalent obyvateľov
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EV	EuroVelo, sieť medzinárodných cyklotrás
EZ	environmentálna záťaž
FO	fyzická osoba
GNÚSES	Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability
gr.k.	gréckokatolícky
ha	hektár
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáacie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT	informačné technológie
IÚS	Integrovaná územná stratégia
KC	komunitné centrum
KR	Kooperačná rada
MAS	Miestna akčná skupina
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MPRV	SR Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MZ	mestské zastupiteľstvo
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NIVAM	Národný inštitút vzdelávania a mládeže
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NKP	národná kultúrna pamiatka
NPR	národná prírodná rezervácia
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
o.z.	občianske združenie
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje

OZE	obnoviteľné zdroje energie
PD	projektová dokumentácia
PMO	pamiatkový objekt
p.n.l	pred naším letopočtom
PO	právnická osoba/alt.prioritná os
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
PRO	Program rozvoja obce
PUM	Plán udržateľnej mobility
PZI	priame zahraničné investície
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
ROEP	register obnovenej evidencie pozemkov
RP	Rada partnerstva
SHR	samostatne hospodáriaci roľník
SK	Slovensko
SK NACE rev. 2	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2011	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
SPR	Strategicko-plánovací región
SŠ	stredná škola
SR	Slovenská republika
STL	strednotlaký plynovod
ŠR	štátny rozpočet
TKO	tuhý komunálny odpad
TTP	trvalé trávne porasty
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VTL	vysokotlaký plynovod
VÚC	vyšší územný celok
ZOHT	Združenie obcí Hornej Torusy
ZPS	zariadenie pre seniorov
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok

1	ÚVOD	9
1.1	PRO – dokument pre obyvateľov	9
1.2	PRO a jeho súlad so strategickými dokumentmi na rôznych úrovniach.....	15
2	Základné informácie o obci	19
2.1	História obce	19
2.2	Geografická poloha	21
2.3	Prírodné pomery a klíma	22
2.4	Krajinná štruktúra.....	29
3	ANALYTICKÁ ČASŤ	31
3.1	Analýza vnútorného prostredia	31
3.1.1	Demografia a vybrané ukazovatele	32
3.1.2	Bývanie.....	35
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť	37
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť	40
3.1.4.1	Občianska vybavenosť	40
3.1.4.1.1	Vzdelávanie	40
3.1.4.1.2	Zdravotníctvo.....	41
3.1.4.1.3	Sociálne služby	41
3.1.4.1.4	Šport a športové zariadenia, voľný čas.....	41
3.1.4.1.5	Cestovný ruch a rekreácia.....	42
3.1.4.1.6	Kultúrne inštitúcie, kultúrne pamiatky	42
3.1.4.2	Technická infraštruktúra	43
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy	43
3.1.4.2.2	Vodné hospodárstvo	44
3.1.4.2.3	Energetické hospodárstvo.....	44
3.1.4.2.4	Telekomunikácie	44
3.1.4.2.5	Odpadové hospodárstvo	45
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce	46
3.1.5	Vyhodnotenie dotazníka.....	47
3.2	Analýza vonkajšieho prostredia	50
3.3	Zhodnotenie súčasného stavu územia. SWOT analýza.....	62
4	STRATEGICKÁ ČASŤ	67
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ	69

5.1	Špecifikácia a popis opatrení.....	72
5.2	Projektové zámery	80
5.3	Projektové zámery/stav pripravenosti	82
5.4	Merateľné ukazovatele	83
6	REALIZAČNÁ ČASŤ	86
6.1	Proces realizácie programu rozvoja obce, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie.....	86
6.2	Komunikačná stratégia a koordinácia	86
6.3	Systém monitorovania a hodnotenia	86
6.4	Akčný plán na obdobie realizácie 2023-2030.....	87
7	FINANČNÁ ČASŤ.....	89
8	ZÁVER	93
9	POUŽITÉ ZDROJE	94
10	PRÍLOHY.....	96
	Tabuľka 1. Základná charakteristika obce (k 31.12.2022).....	19
	Tabuľka 2. Výmera územia obce v hektároch 2022.....	30
	Tabuľka 3. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia.....	32
	Tabuľka 4. Pohyb obyvateľstva (2000 - 2022)	33
	Tabuľka 5. Veková štruktúra obyvateľstva v % rok 2022	34
	Tabuľka 6. Údaje o domoch.....	36
	Tabuľka 7. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	37
	Tabuľka 8. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Prešov	38
	Tabuľka 9. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Prešov	38
	Tabuľka 10. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	38
	Tabuľka 11. Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	38
	Tabuľka 12. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odvetvia ekonomickej činnosti rok 2021.....	39
	Tabuľka 13. Infraštruktúra pre vzdelávanie	41
	Tabuľka 14. Vybavenosť obce	46
	Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2002 do 2022	33
	Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2022)	33
	Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce	34
	Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov	34
	Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	35
	Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja.....	21
	Obrázok 2. Mapa okresu Prešov (zdroj Slovenská správa ciest)	22

Obrázok 3. Mapa geomorfologických jednotiek.....	23
Obrázok 4. Mapa pôdných typov v okrese Prešov (Atlas krajiny SR, 2002)	25
Obrázok 5. Morfológicko-morfometrické typy reliéfu okresu Prešov.....	26
Obrázok 6. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002)	27
Obrázok 7. Mapa chránených území.....	29
Obrázok 8. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi.....	29
Obrázok 9. Cestná sieť	43

1 ÚVOD

1.1 PRO – dokument pre obyvateľov

Predkladáme Vám moderný rozvojový strednodobý strategický dokument Program rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030. Dokument je spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Príprava a vypracovanie tohto dokumentu boli koordinované samosprávou obce. Tento dokument má informačnú funkciu a zároveň je možné ho prostredníctvom implementácie zvolených opatrení vnímať ako nástroj na dosiahnutie cieľov politiky obce.

Pri príprave predkladaného dokumentu zvolili riešitelia inovatívny prístup, ktorý sa premietol v rámci prípravy celého dokumentu, najmä však pri príprave strategickej a programovej časti. Inovácie sa okrem iného týkajú stanovenia cieľov politik, ktoré sa ocitajú v pozícii nielen horizontálnych ale aj v pozícii prierezových cieľov rozvojovej politiky obce, čím je ovplyvnená aj samotná kategorizácia definovaných priorít. Inovatívny prístup bol zvolený v nadväznosti na skúsenosti spracovateľov získané dlhoročnou praxou, ako aj v nadväznosti na skutočnosť, že zámerom manažmentu obce Drienov bolo vypracovať dokument, ktorý by poskytol obyvateľom obce jasné smerovanie v jej ďalšom rozvoji, predstavil rozvojovú stratégiu s cieľom zvýšiť kvalitu života v obci prostredníctvom rozvojových aktivít a cielených investícií. Inovatívny prístup ku príprave jednotlivých častí je zároveň overený aj prístupmi Európskej únie pri definovaní cieľov a priorít v novom programovom období.

Predkladaná rozvojová stratégia je pripravená s ohľadom na definované potreby a možnosti obce zohľadňujúce interný a externý potenciál. V predkladanom strategickom dokumente užívateľ nájde hierarchické členenie dokumentu – horizontálne a zároveň tematické. Prierezové členenie je skôr virtuálne. Ciele politik sú síce v členení horizontálnom, ale svojím rozsahom a zameraním sa dostávajú aj do pozície vertikálnych, resp. v terminológii programového obdobia 2014-2020 do pozície prierezových cieľov. Podklad k jednotlivým častiam tohto dokumentu tvoria získané aktuálne štatistické, alebo ináč overené údaje, ktoré boli spracovateľom systemizované do výstupov. Proces prípravy a vypracovania tejto verejnej politiky prebiehal v úzkej spolupráci so starostom a poslancami obecného zastupiteľstva a participáciou verejnosti, čo svedčí o snahe samosprávy o tzv. otvorené vládnutie.

Dosahovaný pokrok bude možné sledovať na základe monitorovania prostredníctvom zvolených merateľných ukazovateľov v rámci jednotlivých vytýčených cieľov politiky obce. Dokument je spracovaný v prehľadnom členení zrozumiteľnom pre bežného užívateľa. Manažment obce venoval príprave dokumentu náležitú pozornosť a dbal na to, aby bol

rozvojový dokument pripravený participatívne. V úvodnej časti sú, okrem iného, uvedené dôvody, ktoré viedli k potrebe vypracovať predkladaný dokument.

Nasledujúce časti poskytnú:

- prehľad základných legislatívnych a metodických východísk
- zdôvodnenie potreby vypracovania programu rozvoja obce
- informácie o procese tvorby programu rozvoja obce.

Legislatívne a metodické východiská

V súvislosti s prechodom kompetencií v oblasti koordinácie regionálneho rozvoja na národnej úrovni z Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej MIRRI SR) 1.7.2020, v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, a zároveň rešpektujúc územnoplánovaciu dokumentáciu, zabezpečila obec Drienov koordináciu prípravy a vypracovania strednodobého strategického dokumentu s názvom Program rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030 (ďalej len PRO). Pri príprave a vypracovaní dotknutého dokumentu bol zohľadnený proces prípravy nového programového obdobia 2021-2027 a s ním súvisiace smerovanie regionálneho rozvoja definované v strategických dokumentoch. Do úvahy boli vzaté okrem iných ciele Európskej únie, Európskej zelenej dohody, a to z dôvodu náročných výziev v oblasti životného prostredia a zmeny klímy. V procese tvorby strategického dokumentu, navrhovania a plánovania realizácie jednotlivých aktivít, bola zohľadnená taktiež Smernica 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie a Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

PRO je dokument vypracovaný v súlade s aktualizáciou Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (február 2022), ktorá bola vypracovaná ako nezáväzný, ale odporúčaný materiál. Štruktúra predkladaného dokumentu bola pre potreby miestnej samosprávy mierne upravená, resp. zjednodušená, a to na základe dlhodobých skúseností spracovateľa s prípravou strategických dokumentov na rôznych úrovniach. Predmetnými úpravami nedôjde k nesúladu s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií s ohľadom na plnenie dlhodobých cieľov SR.

PRO je v súlade aj s ďalšími východiskovými koncepčnými dokumentmi, akými sú rozvojové programy a plány na miestnej, regionálnej, či dokonca národnej a nadnárodnej úrovni. Implementácia PRO môže komplementaritou aktivít prispieť k dosahovaniu nielen cieľov politiky obce, ale aj k dosahovaniu cieľov národnej a európskej politiky. Na národnej úrovni je

to Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR, **Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026**, Partnerská dohoda SR, Program Slovensko, Plán obnovy. Na regionálnej úrovni sú to strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja, Integrovaná územná stratégia PSK na roky 2021–2027 a Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021 – 2030. Na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom (Územný plán obce).

Zdôvodnenie vypracovania Programu rozvoja obce

Strednodobý strategický plánovací dokument (PRO) je vypracovaný v reakcii na novú spoločenskú situáciu, ktorá vznikla ako následok covidového obdobia. Ekonomická kríza, ako následok tohto obdobia, ktorej čelí celý svet, vytvorila podmienky pre nové výzvy. Na pôde EÚ boli vytvorené nové finančné mechanizmy, s cieľom urobiť nápravné opatrenia a rýchlo a efektívne sa vyrovnáť s novou situáciou, ktoré ovplyvnili aj vývoj v oblasti umiestňovania investícií, čerpania ŠF na Slovensku. Vytvorili sa nové príležitosti a potreby, ale aj ohrozenia a obmedzenia.

Ďalším dôvodom pre vypracovanie aktuálneho strategického dokumentu je začiatok nového programového obdobia 2021-2027, v rámci ktorého sa menia podmienky získania dotácií, či už z EŠIF, EPFRV, alebo zo štátneho rozpočtu, čo ovplyvňuje možnosti obce plánovať rozvojové aktivity na podporu všestranného rozvoja územia.

Nemenej dôležitým dôvodom je taktiež pozitívny demografický vývoj v obci, ktorý vyvíja tlak na zmenu prístupu k riešenému územiu.

Miestna samospráva má záujem získať dotácie na implementáciu rozvojových aktivít podporujúcich regionálny rozvoj, výkonnosť a udržateľnosť miestnej ekonomiky. Manažment obce má záujem realizovať aktivity a podporovať podnikateľské činnosti s uplatnením princípov udržateľného, inteligentného a rozumného rozvoja, ktorých výsledkom bude vyššia kvalita života obyvateľov obce. Dokument preto zohľadňuje aktuálne problémy a potreby obyvateľov, územia a samosprávy a predkladá moderné a efektívne riešenia/opatrenia na ich odstránenie. Politika a ciele rešpektujú súčasný stav a existujúci potenciál - endogénne a exogénne zdroje, preferujú reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia týchto zdrojov, a to s ohľadom na ich ochranu a udržateľnosť.

Proces tvorby Programu rozvoja obce

Je potrebné podotknúť, že spracovanie tohto strategického dokumentu prebiehalo v období, ktoré bolo náročné pre obyvateľov, v období postcovidovom, malo výrazný dopad na zdravie a zasiahlo aj miestne ekonomiky v oblasti ekonomických činností a ekonomickej výkonnosti.

Proces prípravy strategického dokumentu sa začal v roku 2022. Proces prípravy, ako aj proces vypracovania dokumentu zahŕňal participatívne procesy s jasne definovaným cieľom, výstupmi, metodológiou a časovým rámcom. Do procesu prípravy a tvorby boli zapojené relevantné subjekty územnej spolupráce, socio-ekonomickí partneri, resp. všetci tí, ktorí mali o participáciu záujem.

V procese prípravy a tvorby strategického dokumentu spracovateľ v spolupráci so starostom obce a ďalšími riešiteľmi vytvorili *formou on-line dotazníkového prieskumu* priestor pre participáciu jednotlivých aktérov. Očakávaným výstupom bola prioritizácia problémových oblastí, oblastí s potenciálom rozvoja, návrhy na opatrenia/riešenia, teda podklad pre návrh ďalšieho smerovania politiky obce. Tento proces so sebou priniesol potrebu plánovania realizácie opatrení v konkrétnej podobe projektových zámerov, a to s ohľadom jednak na samotné finančné možnosti obce, jednak na príležitosti získať finančnú podporu ponúkanú politikami EÚ/EŠIF, SR/štátne dotácie/mechanizmy, a jednak na príležitosti získať finančné príspevky (návrátne aj nenávrátne) z iných finančných mechanizmov. Nasledovali individuálne stretnutia, konzultácie.

Výstupy dotazníkového prieskumu sa syntézou s výstupmi analytickej časti sa stali podkladom pre strategickú a programovú časť.

Tabuľka 1. Proces tvorby

<p>Proces prípravy a zapojenie aktérov regionálneho rozvoja</p>	<p>Riešiteľský tím v spolupráci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s externými odborníkmi • možnosť pripomienkovania: <ul style="list-style-type: none"> • poslancami OZ • dotknutými subjektmi • širokou verejnosťou
<p>Riadenie procesu vypracovania Pripomienkovanie Vypracovanie dokumentu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • starosta obce • manažment obce, verejnosť • spracovateľ/dodávateľ
<p>Participatívny proces</p>	

Zapojenie verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> • prostredníctvom online dotazníkového prieskumu na webovej stránke obce • možnosťou konzultácií na OÚ • možnosťou konzultácií s externou spoločnosťou/ externými odborníkmi
Zohľadnenie názorov verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> • zapracovanie pripomienok do pripravovaného dokumentu
Publicita	<ul style="list-style-type: none"> • informácie poskytované na zasadnutiach OZ • schválený dokument zverejnený na oficiálnej webovej stránke obce
Financovanie spracovania	<ul style="list-style-type: none"> • z rozpočtu obce

Predkladaný dokument poskytuje informácie o riešenom území. Spracované štatistické dáta získané z dôveryhodných dostupných zdrojov sú v analytickej časti a SWOT analýze systemizované, prehľadne usporiadané. Osobitnú časť v rámci analytickej časti dokumentu tvorí návrh identifikovaných potrieb a možných riešení. V rozvojovej stratégii sú konkrétne definované ciele - ciele politiky obce a špecifické ciele, ktoré sú v procese integrovaného prístupu prierezové. Definované sú priority rozpracované do úrovne opatrení vyžadujúcich cielené investície umiestnené do územia s rozvojovým potenciálom prostredníctvom realizácie projektových zámerov. Ich realizácia v rámci integrovaného prístupu k rozvoju územia podporená cielenými investíciami prispeje k dosiahnutiu stanovených cieľov politiky.

Obsah PRO je definovaný nasledovne:

Analytická časť - analyzuje na základe existujúcej databázy údajov, ukazovateľov a informácií. Predkladá analýzu východiskovej situácie obcí s väzbami na širšie územie, upozorňuje na možné riziká a ohrozenia, poukazuje na príležitosti vo využívaní vnútorného potenciálu územia, ale aj na vplyvy vonkajšieho prostredia.

Strategická časť – definuje stratégiu rozvoja obce na základe princípov politiky integrácie a inklúzie, definuje proces dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia obce, a to s ohľadom na všetky špecifiká a princípy fungovania regionálnej politiky.

Programová časť - programuje - v súlade s definovanými prioritnými oblasťami podpory, cieľmi politiky a špecifickými cieľmi predkladá zoznam a popis opatrení nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PRO, predkladá návrh projektových zámerov a súbor merateľných ukazovateľov.

Realizačná časť - popisuje proces realizácie PRO, spôsob komunikácie a koordinácie počas implementácie, spoluprácu kľúčových sociálno-ekonomických partnerov, systém monitorovania a hodnotenia s ustanovením merateľných ukazovateľov. Zahŕňa akčný plán pre vybrané aktivity s udaním vecnej a časovej realizácie, a predpokladá návrh potenciálnych zdrojov financovania.

Finančná časť poskytuje v prehľadnej štruktúre proces umiestňovania investícií transformovaných do jednotlivých opatrení/projektových zámerov do oblastí s potenciálom rozvoja. Predkladá návrh chronologickej časovej postupnosti v procese realizácie. Uvádza predpokladanú výšku investície a potenciálny finančný zdroj, pričom predpokladaným finančným zdrojom i naďalej zostávajú príspevky Európskej únie, ktoré sú aj napriek administratívnej náročnosti najmä v procese implementácie nevyhnutnou súčasťou investícií, a zároveň akcelerátorom rozvojových zámerov obce.

PRO je otvorený strategický dokument. Bol pripravovaný a vypracovaný v priebehu roka 2022 a 2023.

Harmonogram spracovania

Nasledujúce grafické zobrazenie časovej a tematickej následnosti poukazuje na logickú nadväznosť v procese prípravy a spracovania strategického dokumentu. V rámci prípravnej fázy sa prostredníctvom viacerých stretnutí a konzultácií kreovala technická stránka procesu prípravy a tvorby strategického dokumentu. S ohľadom na princíp otvorenej samosprávy došlo k rozhodnutiu o nevyhnutnosti komunikovať s obyvateľmi a rešpektovať ich názory. Na základe tohto rozhodnutia bol vypracovaný dotazník pre obyvateľov a zároveň vypracovaný prehľad tematického zamerania podpory v programovom období 2021-2027. Obyvatelia obce sa tak mohli slobodne a anonymne vyjadriť a prioritizovať potreby obce s cieľom zvyšovania ekonomickej výkonnosti, modernejších služieb, transparentnosti procesov, inklúzie, aktívneho začleňovania a pod. Výsledky dotazníkového prieskumu, podrobných tematických analýz systemizované v SWOT analýze a definovaní potrieb sa stali vstupom pre prípravu strategickú, realizačnú a programovú časť PRO, v rámci ktorých bola definovaná politika obce, cieľ/ciele politiky, špecifické ciele, opatrenia až do úrovne projektových zámerov.

PRÍPRAVNÁ FÁZA (8.2022-9.2022)

ANALYTICKÁ ČASŤ (10.2022-1.2023)

STRATEGICKÁ ČASŤ (2.2023-4.2023)

PROGRAMOVÁ ČASŤ (3.2023-5.2023)

REALIZAČNÁ ČASŤ (4.2023-6.2023)

FINANČNÁ ČASŤ (7.2023-8.2023)

FINALIZÁCIA, SCHVAĽOVANIE, SEA (9.2023-5.2024)

Schválený program rozvoja obce je východiskový programový dokument, v súlade s ktorým v rámci svojich kompetencií obec realizuje akčný plán, ktorý je súčasťou predkladaného dokumentu. V zmysle schváleného rozvojového dokumentu Program rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030 Zastupiteľstvom obce môže obec s pomocou EŠIF, štátnych dotácií a iných finančných mechanizmov prostredníctvom implementácie projektových zámerov integrovať investície do oblastí s rozvojovým potenciálom. Schválený Program rozvoja obce a platná územnoplánovacia dokumentácia je vo väčšine vyhlásených výziev podmienkou na predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu, resp. z doplnkových zdrojov (doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia regionálneho rozvoja sa myslí poskytnutie finančných prostriedkov z fondov EÚ).

Schvaľovanie strategického dokumentu

Program rozvoja obce, ako aj jeho aktualizáciu schvaľuje (v zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja – Zákon č.539/2008 Z.z v aktuálnom znení) zastupiteľstvo obce, v rámci svojej pôsobnosti v oblasti podpory regionálneho rozvoja.

1.2 PRO a jeho súlad so strategickými dokumentmi na rôznych úrovniach

PRO je navrhovaný špecificky pre daný typ riešeného územia, a to pre obec Drienov.

Svojím tematickým zameraním je PRO v nadväznosti, doplnkovosti a vzájomnej podmienenosti s nasledujúcimi aktuálnymi/pripravovanými dokumentmi:

Názov dokumentu	Úroveň	Tematické zameranie dokumentu
Územný plán obce Drienov	miestna	viacsektorový
Stratégia CLLD	regionálna	viacsektorový
Územný plán PSK	regionálna	viacsektorový
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030	regionálna	viacsektorový
Integrovaná územná stratégia (IÚS) 2021-2027		
Partnerská dohoda SR 2021-2027	národná	viacsektorový
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030	národná	viacsektorový
Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR	národná	viacsektorový
Zelenšie Slovensko – Stratégia Environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)	národná	sektorový

Národný zoznam území európskeho významu	národná	sektorový
Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny	národná	sektorový
Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2030	národná	sektorový
Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030	národná	sektorový
Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj	nadnárodná	viacsektorový
Politika súdržnosti EÚ 2021 - 2027	nadnárodná	viacsektorový
Európska zelená dohoda (European Green Deal)	nadnárodná	viacsektorový

Úroveň PSK /tematické prepojenie:

Doprava

- Odborná štúdia - Prepravno-tarifný systém Integrovaného dopravného systému (IDS)
- Plán dopravnej obslužnosti Prešovského samosprávneho kraja (PDO PSK), 2020
- Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja (PUM PSK), 2019
- Cezhraničná doprava a cyklot doprava na Slovensko-Poľskom pohraničí
- Generel dopravnej infraštruktúry, 2016
- Konceptia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh, 2015

Sociálna oblasť

- Akčný plán pre rast a zamestnanosť PSK
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2020 – 2025
- Sociálny program PSK na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov na území PSK

Územné plánovanie

- Územný plán PSK
- Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja, Územná prognóza
- Konceptia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj

Školstvo

- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v územnej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja na obdobie školského roka 2023/2024
- Stratégia PSK pre mládež na roky 2023 – 2028 (s výhľadom do roku 2033)

Cestovný ruch a vidiek

- Stratégia rozvoja cyklot dopravy a cykloturistiky v Prešovskom kraji, 2019
- Kostrová sieť cyklistických trás v Prešovskom samosprávnom kraji, koncepčno-strategický dokument, 2018
- Program rozvoja vidieka PSK, 2016
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, 2014

Energetika

- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, 2016
- Program energetického manažmentu PSK, 2016

Životné prostredie

- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja, 2024
- Pasportizácia území s výskytom nerastných surovín nachádzajúcich sa v Prešovskom kraji, 2018

národná úroveň

- Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia 2021-2030

- Bytová politika SR do roku 2030
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Národný program reforiem Slovenskej republiky, 2018
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe (aktualizácia)
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Partnerská dohoda SR 2021-2027
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2018 až 2021
- Program rozvoja vidieka 2014-2020, s aktualizáciou do 2022
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021-2025
- Program Slovensko 2030
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030
- Zelenšie Slovensko, Stratégia environmentálnej politiky do roku 2030 Zákonom NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov

nadnárodná úroveň

- Catching up Regions
- Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021-2027, Nový európsky bauhaus
- Európska zelená dohoda
- Interreg CE
- Stratégia Európa 2020
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRC) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027

Koordinácia, integrácia a efektívne zacielené investície do oblastí s rozvojovým potenciálom prispejú k zvyšovaniu konkurencieschopnosti, odolnosti a udržateľnosti miestnej ekonomiky. Obec postupuje v súlade s kompetenciami vymedzenými zákonom o podpore regionálneho rozvoja 539/2008 Z.z. v aktuálnom znení č. 309/2014 Z.z. Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii regionálneho rozvoja a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza.

„Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

- analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,

- zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce ..., pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení ...,
- podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom investícií a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce
- vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.“

Významnú pomoc poskytnú intervencie z EŠIF, štátneho rozpočtu, dotačných schém a iných finančných mechanizmov.

Programové obdobie 2021-2027

Operačný program	Riadiaci/sprostredkovateľský orgán
Program SLOVENSKO	<u>Riadiaci orgán</u> MIRRI SR MH SR MV SR MPSVR SR MPRV SR MŽP SR MDV SR ÚV SR
PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI	ÚV SR Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA)
Plán obnovy	<u>ÚV SR</u> Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA)
Program RYBNÉ HOSPODÁRSTVO SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Riadiaci orgán
Program Európskej územnej spolupráce – cezhraničný INTERREG VI-A POĽSKO - SLOVENSKO	Ministerstvo fondov a regionálnej politiky PR - Riadiaci orgán MIRRI SR – Národný orgán
FOND PRE VNÚTORNÚ BEZPEČNOSŤ	Ministerstvo vnútra SR – Zodpovedný orgán
FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU	
INTERREG NEXT HU-SK-RO-UA	Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu Maďarska - Riadiaci orgán MIRRI SR – Národný orgán
Program Európskej územnej spolupráce – nadnárodný INTERREG CENTRAL EUROPE PROGRAMME	MIRRI SR - Národný kontaktný bod
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPO</u> <u>URBACT</u>	
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	

2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI

Tabuľka 1. Základná charakteristika obce (k 31.12.2022)

Kód obce	524352
Názov okresu	Prešov
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj
Štatút obce	obec
PSČ	082 04
Telefónne smerové číslo	+421 51
Prvá písomná zmienka o obci rok	1283
Celková výmera územia obce [ha]	2026,19
Počet obyvateľov	2240
Hustota obyvateľstva na km²	110,6

2.1 História obce

Obec je súčasťou jedinečného regiónu Šariš (z historického hľadiska župy Uhorského kráľovstva), v ktorom sa uchovali typické zvyky a tradície. V rámci tohto regiónu zaujíma história obce Drienov významné miesto, a to z dôvodu významného postavenia obce už v minulosti. V nadväznosti na archeologické nálezy je možné povedať, že obec sa radila k najvýznamnejším sídlam, a v súčasnosti ju radíme aj k najstarším sídlam v regióne Šariš. V rámci archeologického výskumu v roku 2007 bol objavený praveký sídliskový útvar z doby železnej. Nález tvorili aj zlomky keramiky, pravekej tehly, zvieracích kostí, kamenných nástrojov, prepálených kameňov a niekoľko bronzových a železných predmetov. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1283/1284, obec sa uvádza pod názvom Somos (pravdepodobne odvodené od názvu krovitého stromu drieňa - v dnešnej maďarčine názov „somfa“). Obec Drienov pravdepodobne patrila šľachticom, ktorí mali kúrie v Drienove, pričom vieme, že šľachtic Ján bol jedným z pážat kráľa Ladislava IV. Obec však, podľa archeologických nálezov – keramika, ozdobné predmety, existovala už v období Veľkej Moravy, resp. aj v období Veľkomoravskej ríše, pričom za začiatok veľkomoravského obdobia považujeme rok 833n.l. Po rozpade Veľkomoravskej ríše sa stala súčasťou Uhorského/Gejzovho kniežatstva a neskôr multietnického Uhorského kráľovstva. Historicky obec patrila šľachticom z rodu Abovcov, s čím sú spojené aj historické pamiatky. História obce je v polovici 15. storočia spätá taktiež s bitkou Jána Jiskru za presadenie nástupníckych práv Ladislava Pohrobka, ktorá sa dohrala neďaleko obce.

Na prelome 17. a 18. storočia sa k obci prirodzene pripájalo osídlenie Židovo, na území ktorého bola v rámci archeologických vykopávok objavená maďarská vojenská osada z 11.st.

V obci sa nachádza rímskokatolícky, pôvodne gotický kostol z 1. polovice 14. st., rozšírený v 15. storočí presbytériom a v druhej polovici 18. st. barokovo upravený.

Z obcou Drienov sú späté významné osobnosti, ku ktorým sa radí spisovateľ a cestovateľ Albín Korem. Jeho diela opisujú zážitky z vyše 30. ročného pôsobenia v Ghane. S obcou je spätá aj známa umelecká keramička Jolana Kirczová.

Symboly obce

Medzi súčasné symboly obce patrí erb, zapísaný v heraldickom registri SR. Hlavným námetom erbu obce sa stala žena v strieborných šatoch s červeným ľajblíkom a červenou, zlato prepásanou zásterou, v zlatej šatke a zlatých čižmičkách, s ľavicou vbok, v pravici so zelenolistou vetvičkou s dvomi červenými drienkami stojaca v zelenej pažiti umiestnená v modrom štíte.

Významné osobnosti obce

Albín Korem sa narodil v roku 1941 v Drienove. Po ukončení vysokoškolského štúdia v Nitre na Vysokej škole poľnohospodárskej odišiel v roku 1968 do Kanady a USA ku svojim príbuzným. V roku 1971 sa na vyše 30 rokov usadil v Ghane. Jeho pôsobenie bolo spojené s poľnohospodárstvom, školstvom a osvetou. V ghanskej tlači uverejnil stovky článkov, bol redaktorom poľnohospodárskeho časopisu Agricultural Bulletin a časopisu Rural Forum určeného pre vidiecke obyvateľstvo. Vystupoval vo vlastnom rozhlasovom programe pre ghanských farmárov. Prednášal na rôznych fórach nielen v Ghane, ale aj v Európe a USA. Vydal 11 kníh venovaných Ghane, Afrike a rodnej obci Drienov. V roku 1984 vodca ghanskej revolúcie a predseda dočasného národného obranného zhromaždenia Jerry John Rawlings, ktorý v tom čase zastával post prezidenta napísal jeho rodičom list, v ktorom píše: „Jeho práca tu ho odlučuje od Vás na dlhý čas, ale rád by som Vám dal vedieť, ako veľmi oceňujeme túto jeho obetavosť.“ Pre prezidenta Ghany bol Albín Korem priateľom a nazval ho obhajcom vidieckych farmárov a učiteľom, ktorého články otvárali myslenie ľudí. Neskôr Korem aj vďaka listu od ghanského prezidenta získal naspäť cestovný pas a po rokoch emigrácie navštívil svojich rodičov. Na základnej škole v Drienove sa uskutočnili s Albínom Koremom stretnutia, na ktorých Ghanu predstavil prostredníctvom exponátov cudzokrajných ozdobných nástrojov či obrazového materiálu. Albín Korem bol spisovateľ a cestovateľ. (Africké rozprávky; Ghana, Ghančania a ja; Šariško-slovenský slovník z obce Drienov a ďalšie). Zomrel v roku 2006.

(<https://presov.korzar.sme.sk/c/20772848/rodak-z-drienova-radil-prezidentovi-ghany.html>,
<https://sk.wikipedia.org/wiki/Drienov>)

Janka Guzová, speváčka a zberateľka ľudových piesni, ktorá pôsobila v obci Drienov ako učiteľka v ľudovej škole v rokoch 1942-1944.

Jolana Kirczová rod. Schwartzová priekopníčka modernej východoslovenskej keramiky (<https://presov.korzar.sme.sk/c/20516612/drienov-sebestacna-rozvinuta-obec-s-odvaznymi-viziami-do-buducnosti.html>)

2.2 Geografická poloha

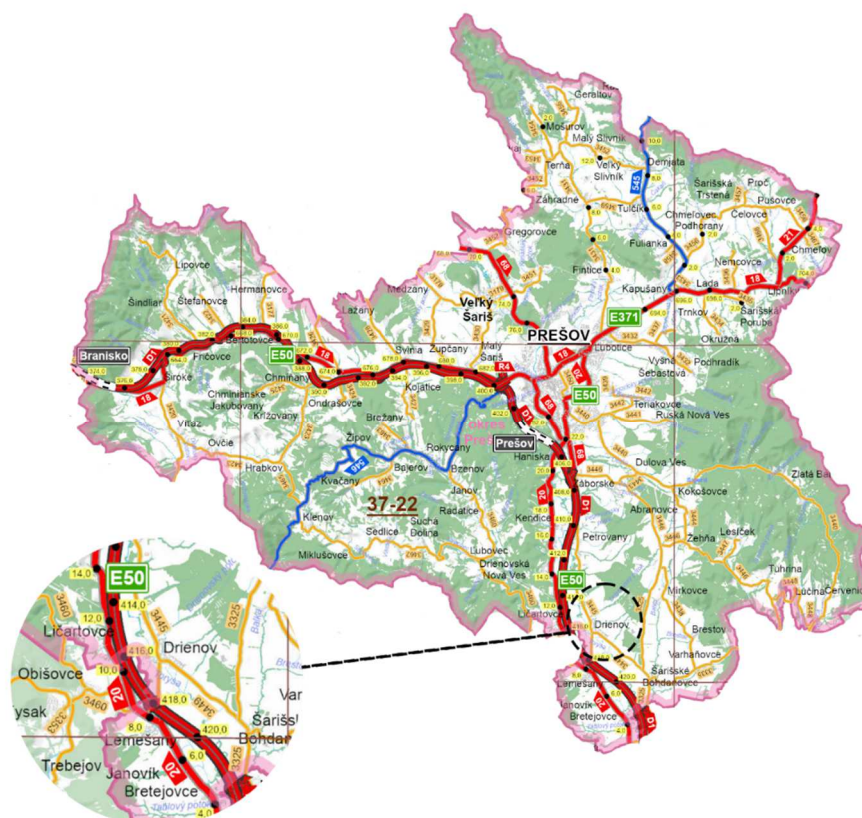
Z hľadiska územného a správneho členenia patrí obec, nachádzajúca sa v okrese Prešov, do územnej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja. Kataster obce susedí zo severu s katastrálnym územím obce Petrovany. Z východu susedí s katastrálnym územím obce Mirkovce. Na juhu susedí obec s katastrom obce Lemešany a obcou Šarišské Bohdanovce, na západe s katastrom obce Ličartovce, Drienovská Nová Ves. Na juhozápade s obcou Obišovce, ktorá patrí do okresu Košice okolie. Obec sa nachádza v nadmorskej výške 219 m n.m. Celková rozloha katastra je 2 026,19 ha. Obec sa rozprestiera v Košickej kotline, na trase medzi krajskými mestami Košice a Prešov.

Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja

Obrázok 2. Mapa okresu Prešov (zdroj Slovenská správa ciest)

2.3 Prírodné pomery a klíma

GEOMORFOLÓGIA A GEOLÓGIA

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí okres Prešov do subprovincií Západných Karpát a Východných Karpát, do oblastí Slovenského rudohoria, Fatransko-tatranskej oblasti, Lučensko-košickej zníženy, Matransko-slanskej oblasti, Východných Beskýd, Podhŕňno-magurskej oblasti a Nízkych Beskýd. Najväčšie oblasti patria do celkov Šarišskej vrchoviny a Košickej kotliny.

Katastrálne územie obce Drienov sa z geomorfologického hľadiska nachádza v Apľsko-himalájskej sústave, podsústave Karpát, provincii Západné Karpaty, v geomorfologickom celku Košická kotlina.

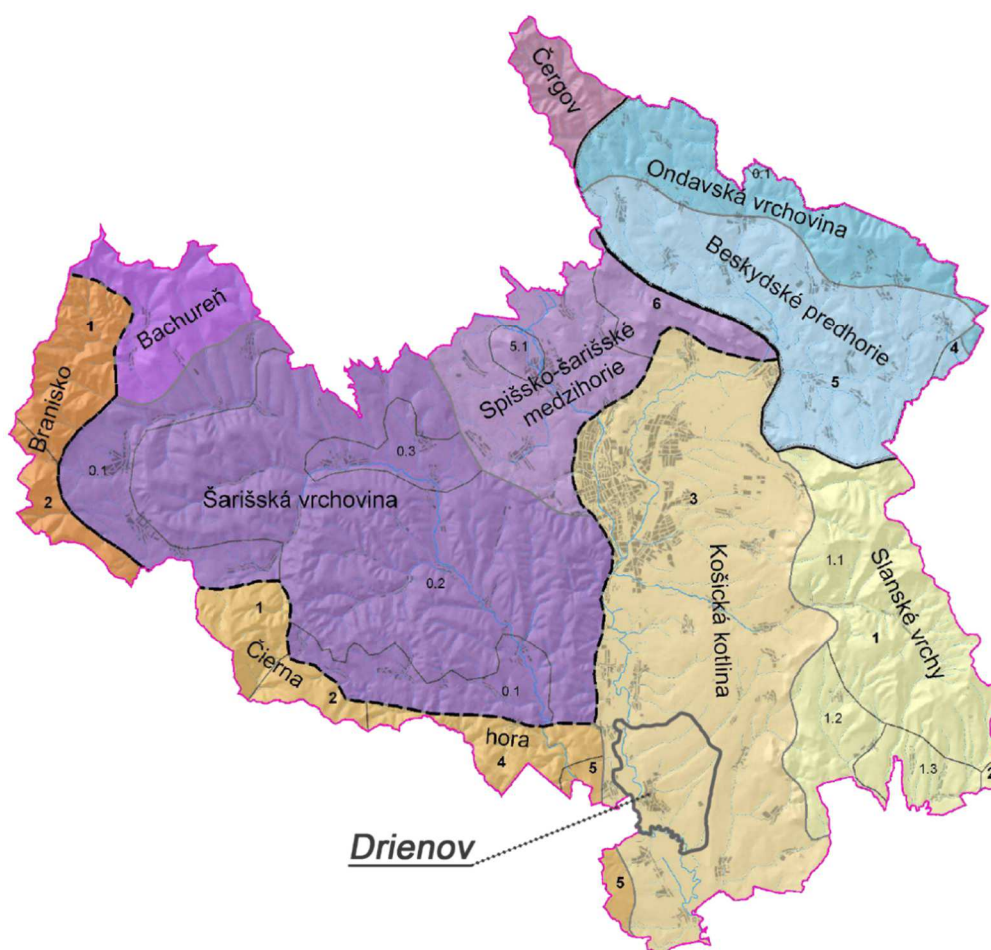
Územie Košickej kotliny v katastrálnom území obce predstavuje najnižšie položené územie v rámci okresu Prešov. Z hľadiska geologickej stavby je územie obce budované najmladšími útvarmi – neogénnymi sedimentmi morského karpátu, čiastočne alebo úplne prekryté kvartérnymi sedimentmi rôznej hrúbky a útvarmi kvartéru. Západne od nivy rieky Torysa vystupujú horniny

vnútrokarpatského paleogénu Šarišskej vrchoviny, ktoré sú zväčša prekryté neogénnymi a kvartérnymi sedimentmi.

Alúvium Torusy tvoria fluviálne sedimenty. Reliéf územia je výsledkom procesov prebiehajúcich v období vrchného pliocénu až kvartéru. Riečna niva Torusy je na území obce Drienov budovaná na báze drobných štrkov, v nadloží sú piesky až piesčité hliny. Vrchnú časť tvoria hliny od piesčitých až po ílovité. Hrúbka akumulácie dosahuje 5-7 m. Charakteristickým pre riečne nivy všeobecne, je prítomnosť vysokej hladiny spodných vôd, ktorá kolíše v závislosti na režime vody v koryte toku (RUSES 2010). Bližšie aj širšie okolie je náchylné na tvorbu zosuvov pokryvných útvarov na flyšových súvrstviach, na neogénnych sedimentoch a v okrajových častiach vulkanitov. Svahové pohyby sú zväčša viazané na sieť dolín, často majú veľký plošný rozsah. Na území obce a v jej bližšom okolí je evidovaný priebeh niekoľkých neotektonicky aktívnych zlomových porúch.

Obrázok 3. Mapa geomorfologických jednotiek

Zdroj: RÚSES OKRES PREŠOV (Mapový podklad -Atlas krajiny SR, 2002, grafické spracovanie SAŽP- CKP)

VODSTVO

Povrchové vody

Najväčšou a najvýznamnejšou riekou okresu Prešov je rieka Torysa, ktorá je jedným z dôležitých prítokov rieky Hornád. Prameň rieky sa nachádza neďaleko obce Torysky v Levočských vrchoch v nadmorskej výške 1080 m n.m. S dĺžkou 129 km je dvanástou najdlhšou riekou Slovenska a odvodňuje povodie veľké 1349 km². Najvýznamnejším ľavostranným prítokom je rieka Sekčov.

Cez územie obce pretekajú ľavostranné prítoky Torysy: Mladolesný potok, Drienovský potok a Stopavský potok a viaceré malých bezmenných tokov s výskytom povrchových vôd.

Na území obce Drienov sa nenachádzajú žiadne prirodzené vodné plochy ani tu nebol zaznamenaný výskyt termálnych a minerálnych prameňov.

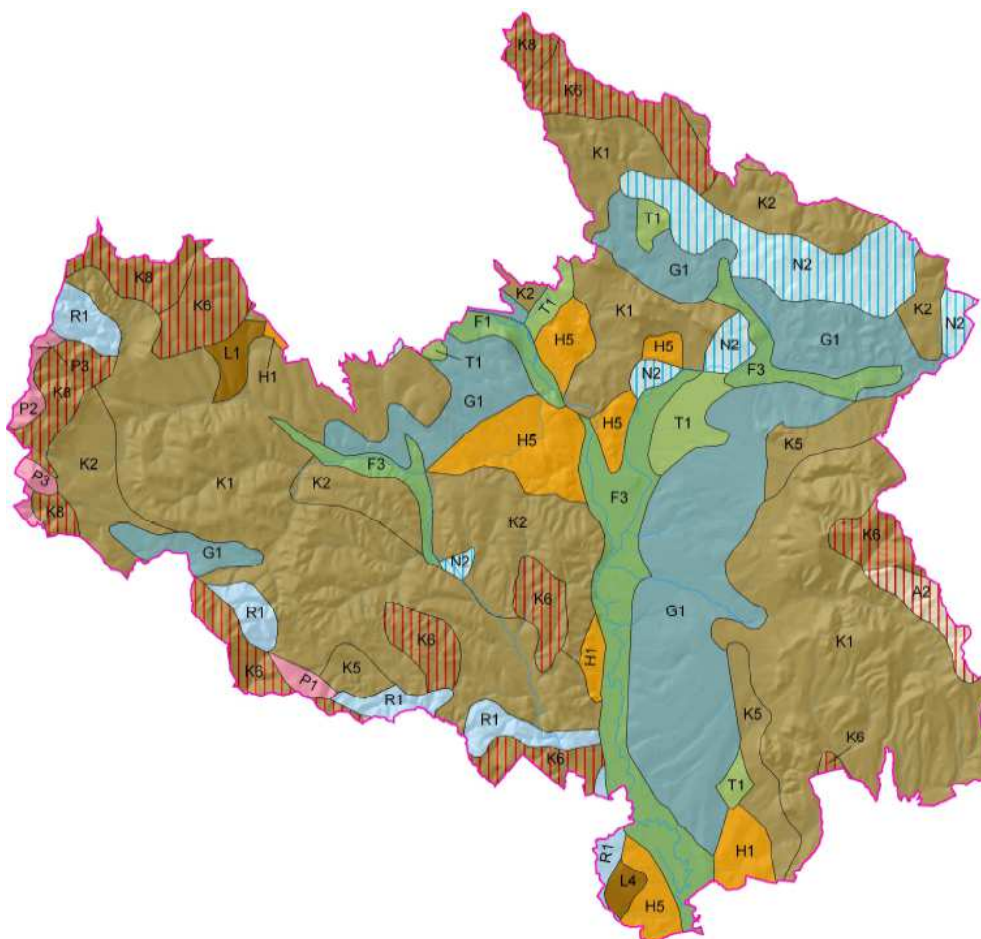
PÔDNE POMERY

Z hľadiska pôdnych typov v okrese Prešov prevládajú najmä kambizeme (modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, modálne a kultizemné nasýtené, pseudoglejové nasýtené, modálne kyslé, podzolové) a pseudogleje (modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé). Na území sú taktiež zastúpené andozeme, fluvizeme, hnedozeme, luvizeme, pararendziny, podzoly, rendziny a čiernice.

Obrázok 4. Mapa pôdných typov v okrese Prešov (Atlas krajiny SR, 2002)

A2	<i>andezeme modálne kyslé, kambizeme andozemné a kambizeme modálne kyslé</i>	K8	<i>kambizeme podzolové</i>
F1	<i>fluvizeme kultizemné</i>	L1	<i>luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové</i>
F3	<i>fluvizeme kultizemné karbonátové</i>	L4	<i>luvizeme pseudoglejové,</i>
H1	<i>hnedozeme kultizemné</i>	N2	<i>pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové</i>
H5	<i>hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje</i>	P1	<i>podzoly modálne</i>
G1	<i>pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé</i>	P2	<i>podzoly kambizemné</i>
K1	<i>kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé</i>	P3	<i>podzoly modálne a humusovo-železité</i>
K2	<i>kambizeme modálne a kultizemné nasýtené</i>	R1	<i>rendziny a kambizeme rendzinové</i>
K5	<i>kambizeme pseudoglejové nasýtené</i>	T1	<i>čierne kultizemné</i>
K6	<i>kambizeme modálne kyslé</i>		

Zdroj: RÚSES OKRES PRŠOV (Mapový podklad -Atlas krajiny SR, 2002, grafické spracovanie SAŽP- CKP)

Pôdne typy

Z hľadiska pôdných typov sa v katastrálnom území obce vyskytujú:

- fluvizeme kultizemné karbonátové F3
- pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé G3

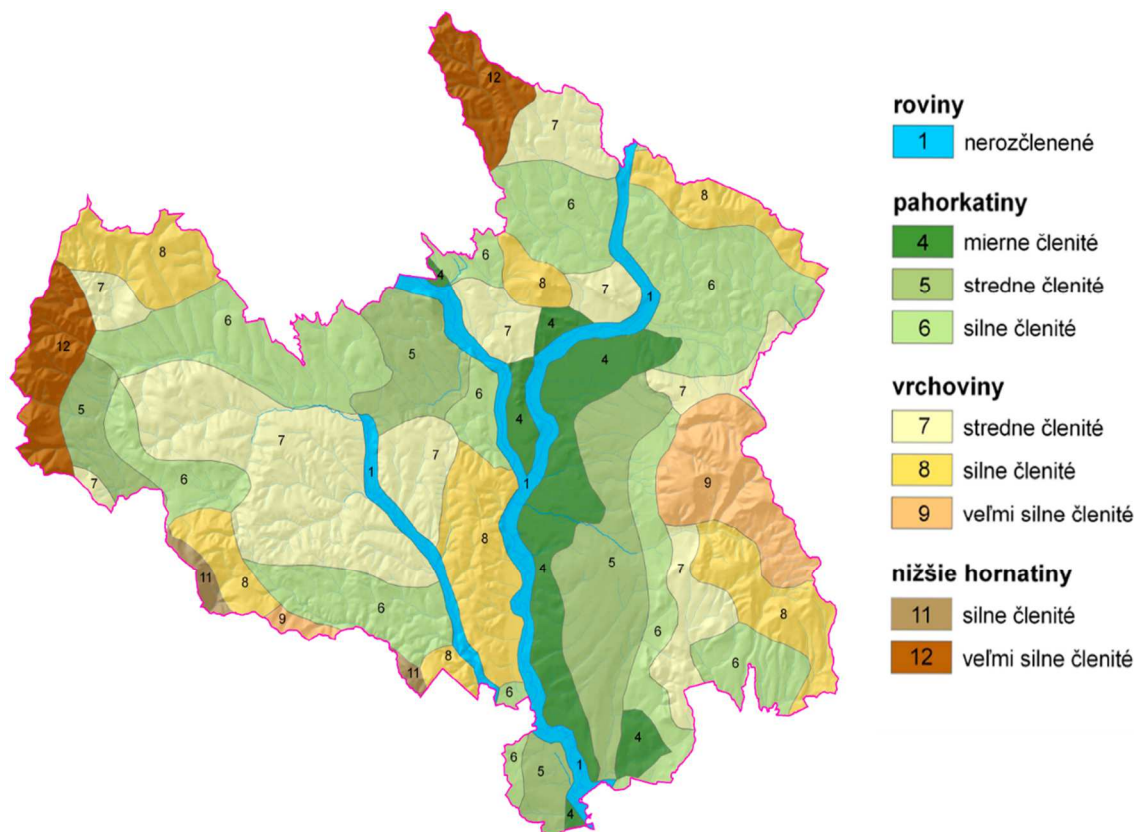
Z hľadiska pôdných typov poľnohospodárskej pôdy sa v katastri obce nachádzajú prevažne fluvizeme glejové a kambizeme.

V rámci pôdných druhov sú zastúpené prevažne hlinité a piesočnato-hlinité pôd

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území obce ako aj jeho okolí sa nachádzajú ložiská nerastných surovín. V katastri obce sa nachádzajú tehliarske suroviny (horniny, resp. ich zvetraniny použiteľné na výrobu tehál v prírodnom stave alebo po úprave, najčastejšie sa na tento účel používajú spraše, sprašové hliny, íly, ílovce, slieňovce a bridlice), ktoré sa používajú v stavebníctve na výrobu rôznych druhov tehál, krytín, dlaždíc, tehliarskej drviny (antuka) a pod. Z dôvodu výskytu tehliarskej suroviny taktiež v susediacom katastri, nachádza sa tam výroba stavebných materiálov. V blízkom okolí katastra obce sa nachádzajú aj iné ložiská nerastných surovín, a to napríklad Polymetalické rudy, ortuťové rudy, či kamenná soľ.

Obrázok 5. Morfológicko-morfometrické typy reliéfu okresu Prešov

Zdroj: RÚSES okres Prešov

Obrázok 4 ukazuje, že katastrálne územie obce sa radí k rovinatému nerozčlenenému územiu a k vrchovinám so stredne členitým reliéfom.

KLIMATICKÉ POMERY

Územie okresu patrí do viacerých klimatických okrskov (teplých, mierne teplého a mierne chladného). V rámci okresu prevládajú mierne teplé okrsky. Vyššie polohy v Slanských vrchoch radíme do mierne chladného klimatického okrsku.

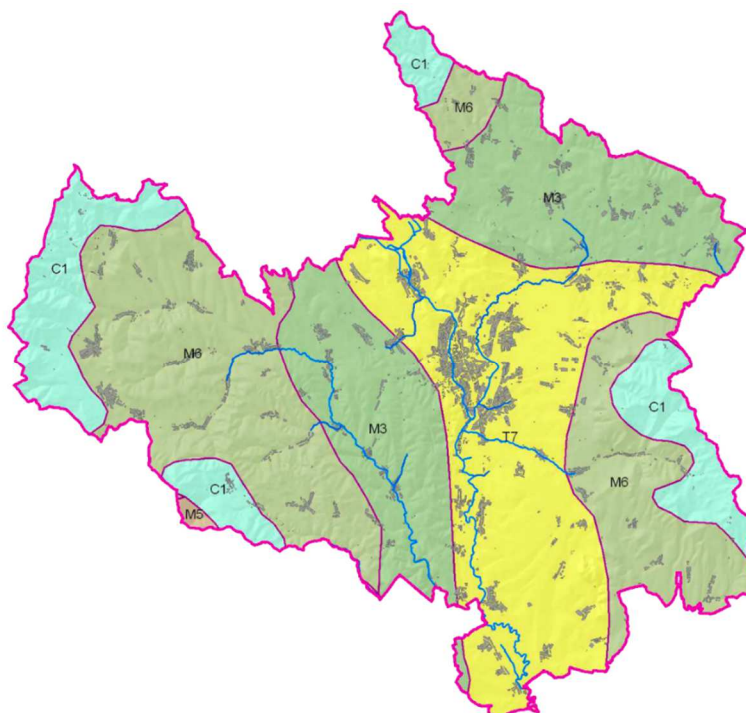
T7- teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou

M3- mierne teplý, mierne vlhký, pohorkatinový až vrchovinový (okolo 500 m n.m.)

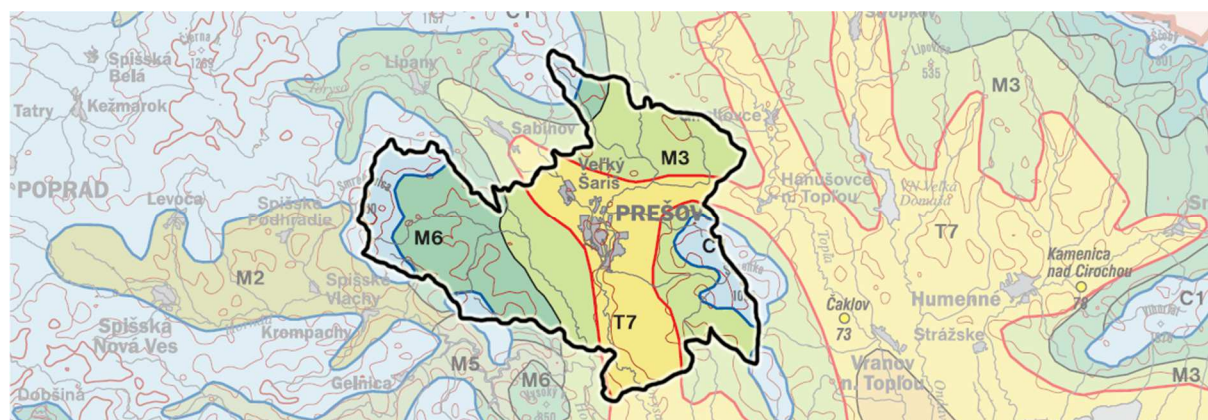
M6- mierne teplý, vlhký, vrchovinový

C1- mierne chladný

Obrázok 6. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002)

Zdroj: RUSES, Atlas krajiny SR

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Prešovský kraj má najchladnejšie a najdaždivejšie podnebie na Slovensku, avšak klimatické podmienky v jednotlivých regiónoch kraja sa líšia. Nižšie polohy a kotliny patria do miernej teplej klimatickej oblasti.

Priemerná ročná teplota v okrese Prešov, podľa meraní uskutočnených v klimatických staniach, sa pohybuje od 5,4°C do 8,2°C a priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od 599 mm do 761mm.

Územie obce radíme do klimatického okrsku - teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou. V rámci obce sa nenachádza zrážkomerná, klimatologická ani meteorologická stanica. Z údajov z najbližšej klimatickej stanice Prešov sú zrejme dominantné vetry severných a južných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť širšieho okolia Prešova pomerne nízke % bezvetria. Pomerne široké údolie rieky Torysy nevytvára možnosti pre dlhodobejšie stagnácie chladného vzduchu a podmienky pre tvorbu prízemných mrazov. Inverzné polohy sú v nízko položených miestach najmä v okolí vodných tokov. Na ich formovaní sa podieľajú stekavé prúdy chladného vzduchu, najmä z okolitých svahov Čiernej hory a Toryskej pahorkatiny (ZMENY A DOPLNKY Č.3 ÚPN-O Drienov, 2021).

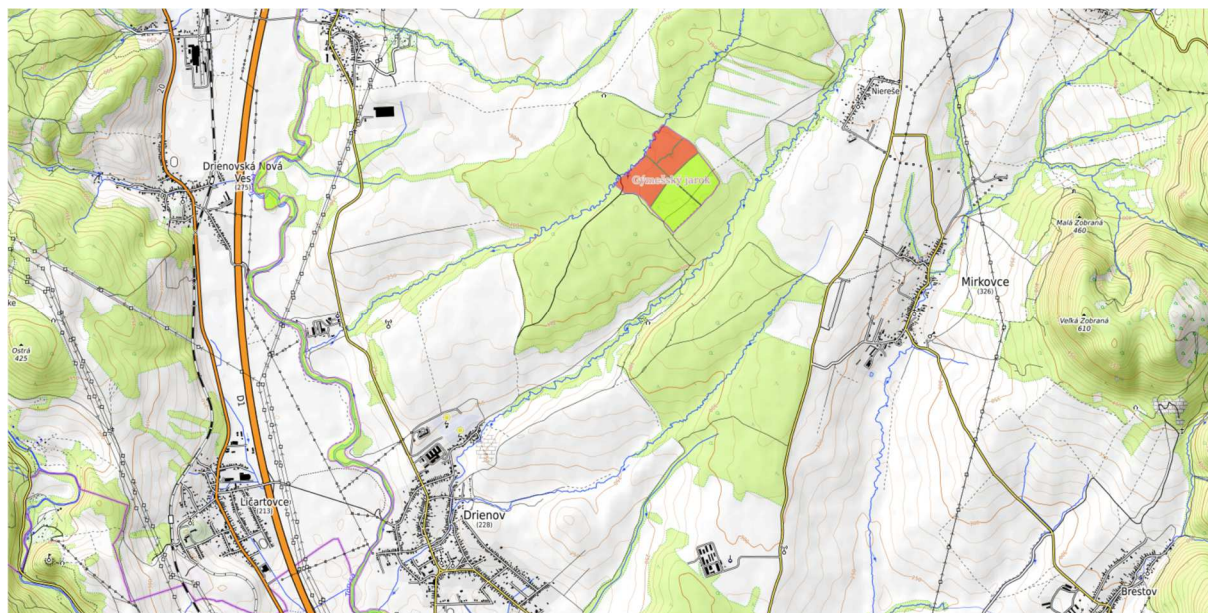
Ochrana prírody

V okrese Prešov sa nachádzajú chránené územia európskeho významu, viacero chránených areálov, národných prírodných rezervácií, prírodných rezervácií, prírodných pamiatok, ale aj tri významné chránené vtáčie územia. Sú nimi Chránené vtáčie územie Volovské vrchy (v okrese Prešov sa nachádza v katastrálnych územiach Hrabkov, Klenov, Miklušovce a Sedlice), Chránené vtáčie územie Čergov (v okrese Prešov sa nachádza v katastrálnych územiach Babin Potok, Geraltov, Hradisko pri Terni, Malý Slivník, Mošurov, Terňa a Závadka pri Terni) a Chránené vtáčie územie Slanské vrchy, ktoré má v okrese Prešov z týchto troch chránených území najväčšiu rozlohu (nachádza sa v katastrálnych územiach Abranovce, Brestov, Červenica, Kokošovce, Lesíček, Lúčina, Mirkovce, Okružná, Podhradík, Ruská Nová Ves, Šarišská Poruba, Tuhrina, Vyšná Šebastová, Zlatá Baňa a Žehňa).

Na území obce sa nachádza Gímešský jarok - Územie európskeho významu (cca 40 ha), národná prírodná rezervácia (cca 21 ha) „vyhlásená na ochranu lesných spoločenstiev brezových dúbav a oglejených bukových dúbav v Košickej kotline na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele“, vyhlásená v roku 1981 (Zoznam osobitne chránených častí prírody SR, ŠOP SR, RCOP Prešov).

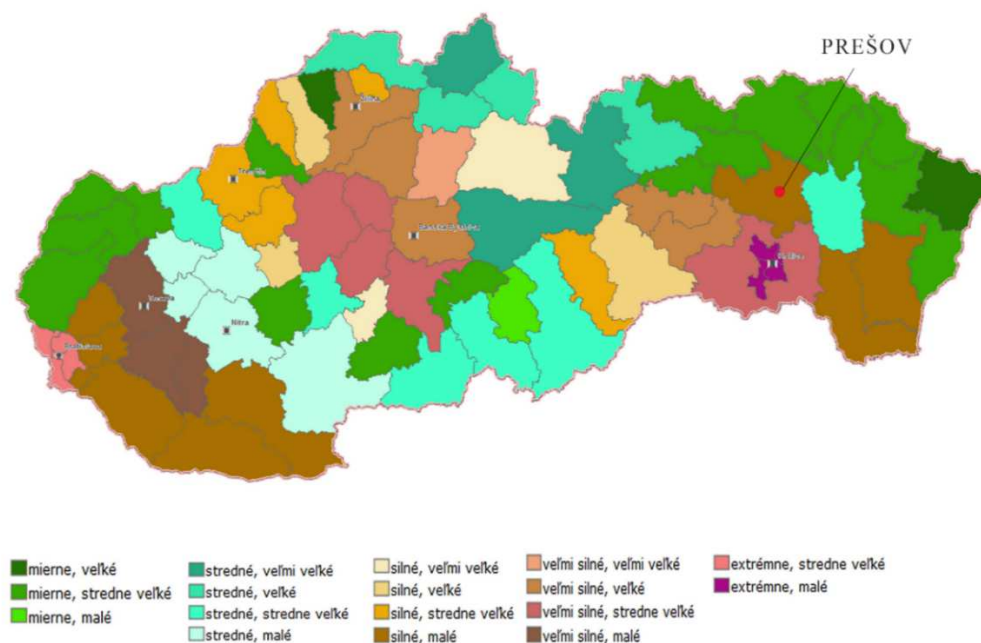

Obrázok 7. Mapa chránených území

Zdroj: <https://maps.soprsr.sk/>

Obrázok 8. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce Drienov má rozlohu 2026,19 hektárov / 20,26 km². Významnú časť katastra zaberá poľnohospodárska pôda, takmer 60% z celkovej rozlohy, čo je 1210,84 hektárov. Poľnohospodárska pôda je prevažne zastúpená ornou pôdou a to 948,44 hektármi, čo tvorí viac než 46% z celkovej rozlohy. V poradí druhú najväčšiu rozlohu zaberajú trvalé trávnaté porasty – 21,29 hektárov.

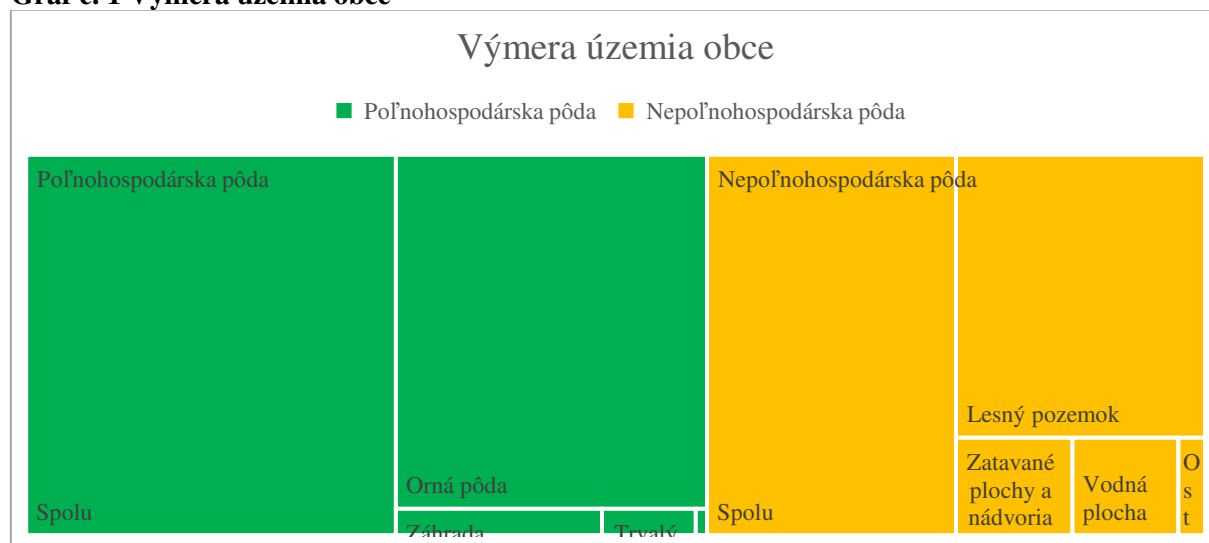
Nepoľnohospodárska pôda sa rozprestiera na 815,35 hektároch. Najväčšiu časť nepoľnohospodárskej pôdy tvoria lesné pozemky, ktoré tvoria takmer 30% katastrálneho územia.

Tabuľka 2. Výmera územia obce v hektároch 2022

Kategória	Rozloha v ha	%
Orná pôda	948,44	46,81
Záhrada	46,93	2,32
Ovocný sad	2,58	0,13
Trvalé trávnaté porasty	21,29	1,05
Poľnohospodárska pôda celkovo	1210,84	59,76
Lesné pozemky	606,17	29,92
Vodná plocha	88,81	4,38
Zastavané plochy a nádvoría	98,09	4,84
Ostatné plochy	22,28	1,10
Nepoľnohospodárska pôda celkovo:	815,35	40,24
Celková výmera katastrálneho územia:	2026,19	100%

Zdroj: ŠÚ SR

Graf č. 1 Výmera územia obce

Zdroj: ŠÚ SR

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza vnútorného prostredia

Najmä na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov a dát získaných z overených zdrojov (napr. štatistických údajov, údajov CVTI, databázy jednotlivých ministerstiev, špecifické databázy, verifikované údaje, prieskum názorov, a pod.), popisuje a hodnotí vnútorné prostredie analytická časť. Táto časť zohľadňuje skúsenosti expertov zaoberajúcich sa jednotlivými riešenými oblasťami. Analýzu vnútorného prostredia je možné zjednodušene chápať ako databázu informácií potrebných pre stanovenie rozvojovej stratégie.

Analýza vnútorného prostredia územia má v procese prípravy a vypracovania dokumentu významné postavenie. Z toho dôvodu v analytickej časti dominuje popis získaných údajov o internom prostredí a v prípade relevantnosti ich komparácia s údajmi tematicky súvisiacimi, ale vypovedajúcimi o inej časovej, či územnej úrovni. Na základe analýzy, komparácie a následne syntézy je možné v nasledujúcich častiach dokumentu naznačiť príčiny nepriaznivého stavu v jednotlivých sektoroch miestnej ekonomiky a definovať potreby nevyhnutné pre ďalší rozvoj územia. Potreby je možné vnímať aj ako príležitosti rozvoja a prostredníctvom definovania múdrych opatrení je predpoklad vytvoriť prostredie priaznivé pre pozitívne zmeny. Na základe toho v nasledujúcich častiach dokumentu je potrebné presne identifikovať potreby a navrhnuť opatrenia transformované až do úrovne projektových zámerov.

Priaznivý stav, inteligentné (teda udržateľné a odolné) využívanie vnútorného potenciálu, a na základe toho správne smerovanie investícií, považuje samospráva za akcelerátor rozvoja a odstraňovania nepriaznivého stavu, ktorého najčastejšie príčiny súvisia s nedostatočným potenciálom ľudských zdrojov, nevyužívaním správnych metód či postupov pri riadení, nedostatkom informácií a dát, ale aj s nekonceptnou analýzou a následne nesprávnym stanovením a implementáciou opatrení, ktorých cieľom je efektívnejšie zhodnocovanie potenciálu vnútorného a vonkajšieho prostredia. Zmapovať a spracovať najmä tie skupiny dát, ktoré pomôžu identifikovať príčiny nepriaznivého stavu, považuje samospráva obce za veľmi dôležité.

Výstupy z internej a externej analýzy tvoria východisko pre správne nastavenie, umiestnenie a vzájomnú integráciu tematických a územných investícií.

3.1.1 Demografia a vybrané ukazovatele

V poslednej dekáde je možné pozorovať výrazné zmeny v demografických procesoch, a teda v demografickom vývoji, ktoré výrazne ovplyvňujú ekonomický rozvoj.

Táto časť preto systemizuje a predkladá údaje, ktoré sa ocitajú v pozícii prierezových a sú významnými faktormi v procese zvyšovania ekonomickej výkonnosti obce, a teda aj v procese rozvoja obce. Demografická analýza porovnáva a zároveň analyzuje súčasný stav a vývoj obce v oblasti demografie, a to v poslednej dekáde na základe medziročných zmien (2012 – 2022). Demografická analýza spočíva v systemizácii overených údajov, resp. ukazovateľov, akými sú hustota obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov, veková štruktúra, prirodzený, migračný a celkový pohyb obyvateľstva, národnostná, religiózna a vzdelanostná štruktúra.

Hustota obyvateľstva vyjadruje počet osôb na kilometer štvorcový. V obci dosahovala v roku 2022 hodnotu 110,6. (rozloha obce - 20261901m², stav trvalo bývajúceho obyvateľstva ku 31.12.2022 – 2240). Hustota obyvateľstva má v obci mierne stúpajúci trend, čo naznačuje hodnota 102,04 v roku 2002.

V tabuľke Celkový prírastok obyvateľstva sú systemizované údaje týkajúce sa prirodzeného prírastku obyvateľstva, ktorý sleduje rozdiel živonarodených a zomretých, ako aj migračný pohyb obyvateľstva, teda odchádzajúcich (vyst'ahovaných) a prichádzajúcich (prist'ahovaných). Vzdelanostná štruktúra systemizuje ukazovatele na všetkých stupňoch najvyššieho dosiahnutého vzdelania. Religiózna štruktúra systemizuje údaje podľa zastúpenia jednotlivých vierovyznaní v obci. Počet obyvateľov trvalo žijúcich v obci sa zvyšuje, podobne ako aj výška priemerného veku. V sledovanom období sa oproti roku 2003 priemerný vek v obci zvýšil o 3,36 roka. Najvyšší priemerný vek v rámci okresu v roku 2022 dosahuje obec Geraltov 45,75 a naopak najnižší dosahuje obec Chminianske Jakubovany 24,46 rokov.

Tabuľka 3. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Rok	Muži	Ženy	Spolu	Priemerný vek
2022	1107	1133	2240	39,39
2020	1118	1136	2254	39,08
2018	1100	1121	2221	38,54
2016	1093	1124	2217	38,33
2014	1056	1104	2160	37,88
2012	1046	1093	2139	37,78
2010	1031	1078	2109	37,32
2008	1030	1077	2107	36,69
2006	1020	1085	2105	36,38
2004	1015	1084	2099	35,97
2002	1008	1070	2078	35,94

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12.2022

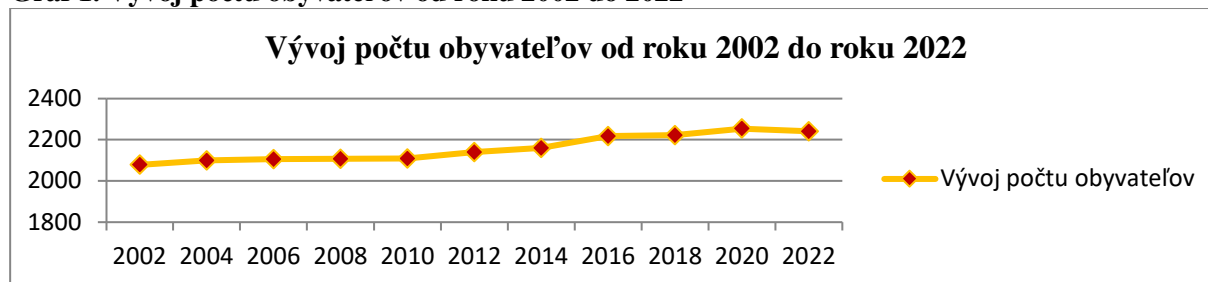

Z tabuľky č. 6 vyplýva, že v obci dlhodobo žije takmer identický počet žien a mužov. Priemerný vek obyvateľov má stúpajúci charakter, čo čiastočne vyplýva z nižšej natality.

Podľa Atlasu rómskych komún (2019) v obci Drienov sa podiel rómskych obyvateľov pohybuje v intervale 11%-20%. V 1 evidovanom osídlení na okraji obce sa počet obyvateľov pohybuje v intervale od 351-400 obyvateľov.

Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2002 do 2022

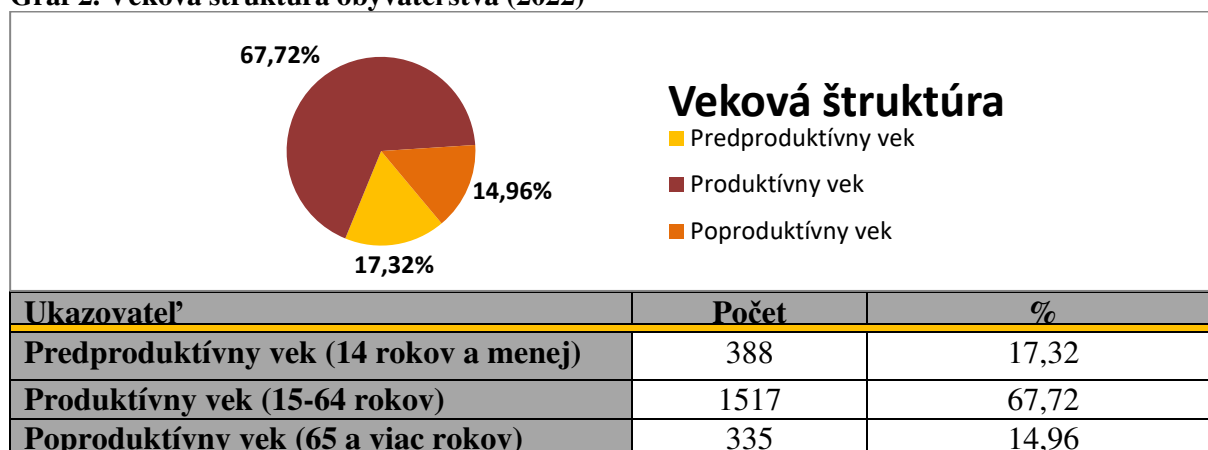
Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12.

Tabuľka 4. Pohyb obyvateľstva (2000 - 2022)

Ukazovateľ	Počet v rokoch											
	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020	2022
Natalita	31	26	33	26	16	25	17	30	28	25	28	20
Mortalita	21	17	15	20	25	12	19	26	12	29	21	25
Prist'ahovaní	36	44	50	26	29	44	43	31	45	32	25	29
Vyst'ahovaní	22	32	25	27	27	33	34	23	28	33	20	26
Celkový prírastok / úbytok	24	21	43	5	-7	24	7	12	33	-5	12	-2

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2022)

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčšiu časť obyvateľov tvoria obyvatelia v produktívnom veku, a to 67,72% z celkového počtu obyvateľov. Druhou najpočetnejšou skupinou je skupina obyvateľov

v predproduktívnom veku, ktorá tvorí 17,32%. Z tohto pohľadu je veková štruktúra v obci v súčasnosti pozitívna.

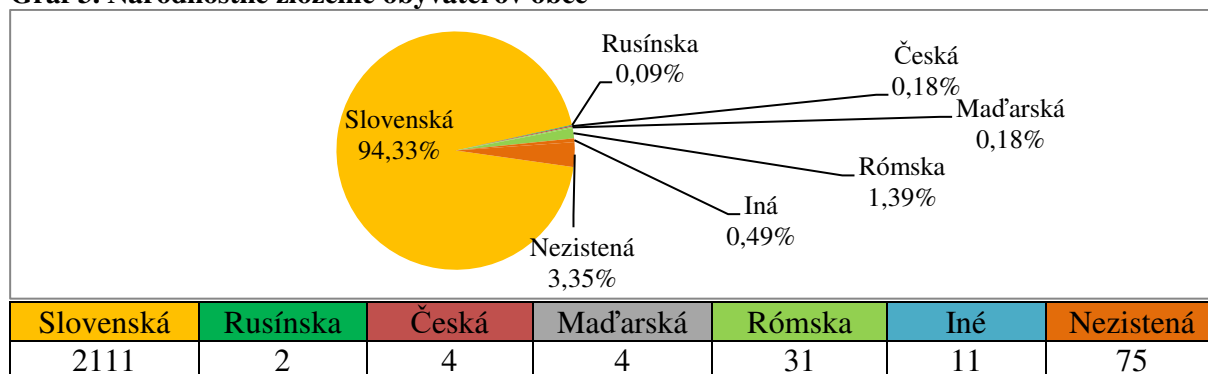
Tabuľka 5. Veková štruktúra obyvateľstva v % rok 2022

Ukazovateľ	Obec	Okres Prešov	Prešovský kraj	Slovenská republika
Predproduktívny	17,32	18,61	18,44	16,09
Produktívny vek	67,72	65,34	66,01	66,06
Poproduktívny vek	14,96	16,05	15,55	17,85

Zdroj: ŠÚ SR

V porovnaní s vekovou štruktúrou obyvateľov okresu Prešov, Prešovského kraja a SR sa percentuálne zastúpenie skupiny obyvateľov v produktívnom a predproduktívnom veku v obci Drienov najviac približuje percentuálnemu zastúpeniu v Prešovskom kraji.

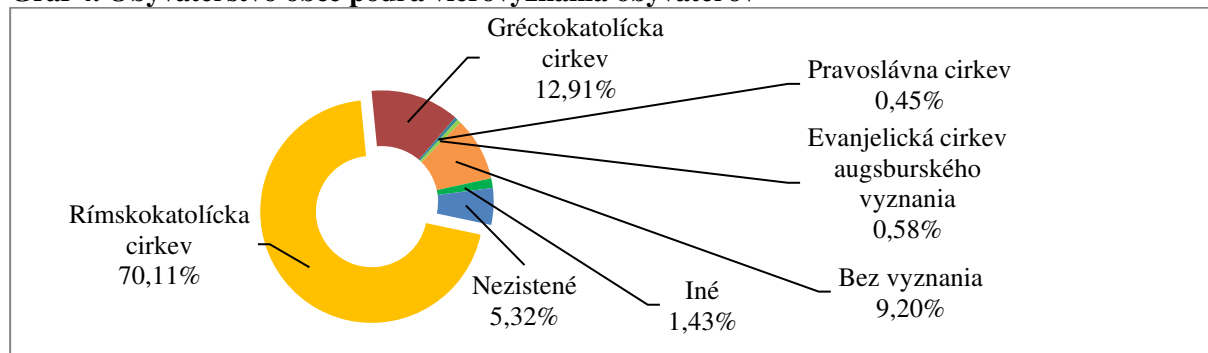
Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Národnostné zloženie obce je homogénne. Majoritu tvoria podľa údajov zo SODB 2021 obyvatelia, ktorí sa hlásia k slovenskej národnosti, čo tvorí 94,33 % z celkového počtu obyvateľov. Obyvatelia obce sa taktiež hlásia k rómskej, rusínskej, ukrajinskej a ďalším národnostiam. Iba u 75 obyvateľov (3,35% z celkového počtu obyvateľov obce) sa národnosť nepodarilo zistiť.

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov

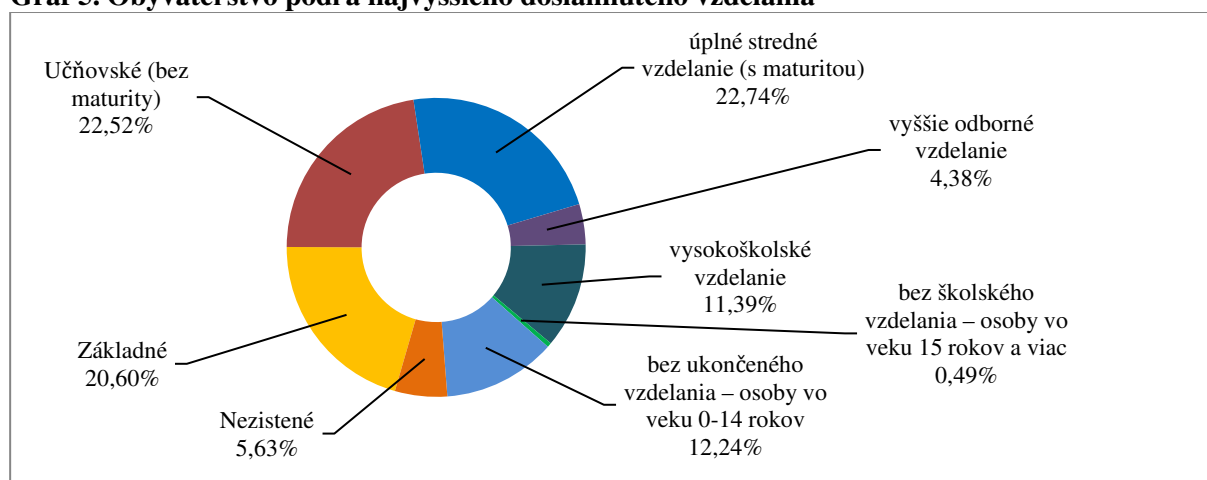

Rímskokatolíck a cirkev	Gréckokatolíck a cirkev	Pravoslávna cirkev	Evanjelická cirkev augsb. vyznania	Bez vyznania	Iné	Nezistené
1569	289	10	13	206	32	119

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Z širšieho spektra náboženských vierovyznaní v obci dominuje rímskokatolícke vierovyznanie (70,11 % obyvateľov). V obci sa obyvatelia taktiež hlásia ku Gréckokatolíckej cirkvi, Pravoslávnej cirkvi, či Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Nižším percentom sú zastúpené aj iné vierovyznania. Celkovo 206 obyvateľov obce sa nehlásilo ku žiadnemu vierovyznaniu a 119 obyvateľov sa nevyjadrilo.

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

	Spolu
Základné	461
Účňovské (bez maturity)	504
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	509
Vyššie odborné vzdelanie	98
Vysokoškolské vzdelanie	255
Bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	11
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	274
Nezistené	126
Spolu	2238

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

3.1.2 Bývanie

Zástavba v centre obce je realizovaná prevažne rodinnými domami, v ktorých sa nachádza len 1 bytová jednotka. Ku sčítaniu obyvateľov domov a bytov v roku 2021 sa v obci nachádzalo 610 domov - bytov s 1 bytovou jednotkou. Vo vlastníctve fyzickej osoby bolo evidovaných 531 domov. Domov s vodovodnou prípojkou z verejnej siete v dome bolo evidovaných 372, s plynovou prípojkou 488, s prípojkou na kanalizačnú sieť 5 a obnovených bolo 425 domov.

Podľa Atlasu rómskych komunít (2019) v obci Drienov má 100% obydľí prístup k verejnému vodovodu. Reálne ho však využíva cca 70%, zvyšných 30% využíva vlastnú studňu. 100% obydľí je pripojených na elektrickú sieť a 90% obydľí je pripojených na rozvod plynu, čo obyvatelia využívajú aj na kúrenie. 2% obydľí kúri tuhým palivom. V evidovanej osade nie je dostupná verejná kanalizácia, obyvatelia osady využívajú žumpu.

Tabuľka 6. Údaje o domoch

Typ	Domy	Rodinné domy	Bytové domy
Počet	623	610	4
Infraštruktúra	Domy s vodovodnou prípojkou z verejnej siete	Domy s plynovou prípojkou	Domy s prípojkou na kanalizačnú sieť
Počet	372	488	5
Typ	Byty v bytových domoch	Byty vykurované plynom	Obnovené domy
Počet	16	487	425

Zdroj: SODB 2021

3.1.3 Trh práce a nezamestnanosť

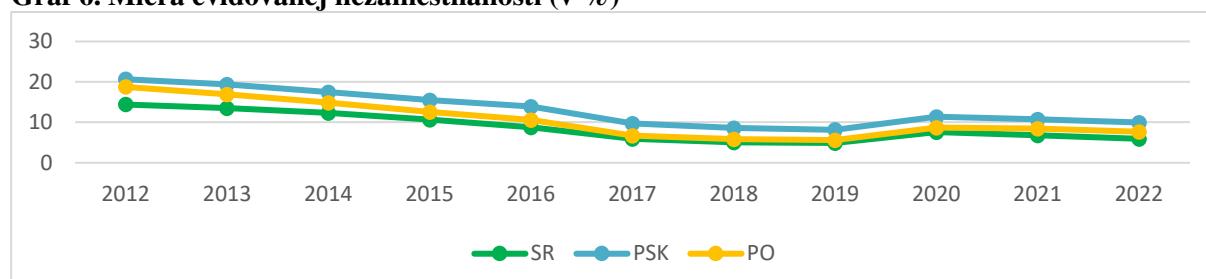
Okres Prešov patrí z dlhodobého hľadiska ku okresom Prešovského kraja, ktoré majú v porovnaní s inými okresmi PSK nižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti. V roku 2022 bola miera evidovanej nezamestnanosti okresu 7,69%, teda o 1,79 % viac ako bola miera evidovanej nezamestnanosti v SR.

Tabuľka 7. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Vývoj evidovanej miery nezamestnanosti (SR, PSK, Okres Prešov)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
SR	14,44	13,50	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,9
PSK	20,66	19,35	17,45	15,50	13,91	9,68	8,61	8,19	11,39	10,75	9,98
PO	18,75	16,88	14,84	12,54	10,54	6,74	5,84	5,60	8,69	8,44	7,69

Zdroj: ŠÚ SR

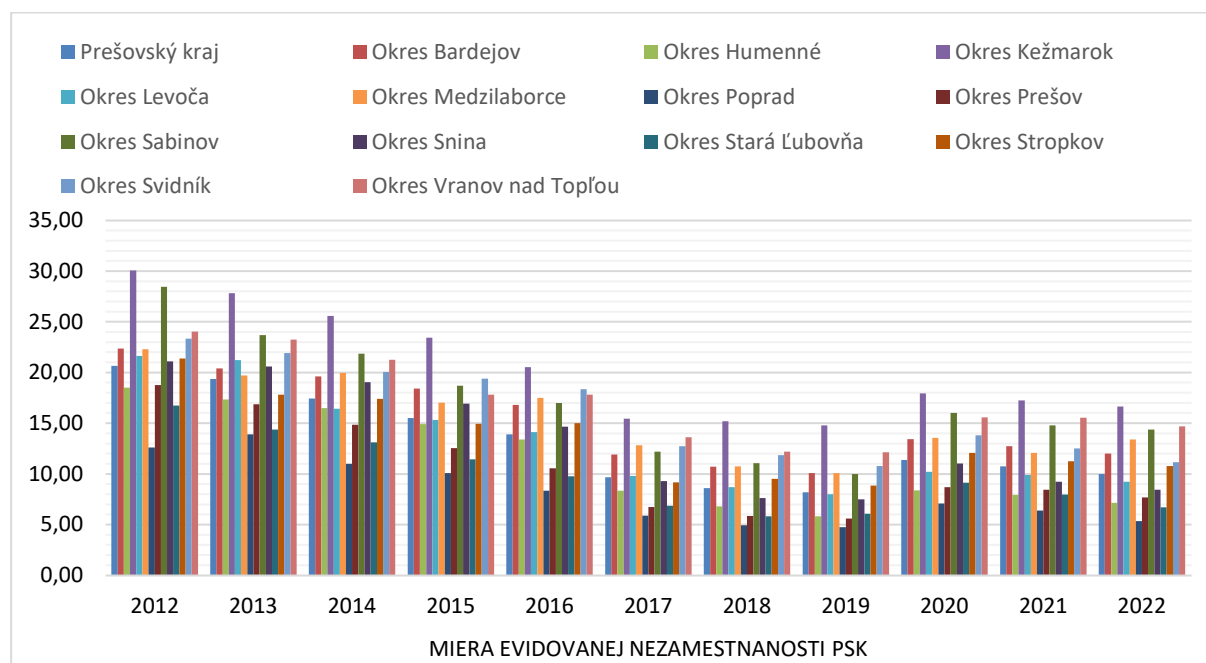
Graf 6. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Zdroj: ŠÚ SR

Najvyššia miera evidovanej nezamestnanosti v okrese bola v rámci sledovaného obdobia zaznamenaná v roku 2012, a to na úrovni 18,75%.

Graf č. 2 Miera evidovanej nezamestnanosti PSK

Zdroj: ŠÚ SR

Ku koncu roka 2022 bola nezamestnanosť okresu na úrovni 7,69%, čo je o 1,79% viac ako priemer v SR (5,9%), a o 2,29% menej než priemer v PSK (9,98%).

Tabuľka 8. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Prešov

Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese - roku 2022					
Vek uchádzačov	15-24	25-34	35-49	50 a viac	Spolu
Počet	878	1631	2475	1 936	6 920
%	16,69	23,57	35,77	27,98	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

V okrese bolo ku koncu roka 2022 evidovaných celkovo 6920 uchádzačov o zamestnanie. Najpočetnejšou skupinou uchádzačov o zamestnanie boli uchádzači vo veku od 35 do 49 rokov, celkovo 2 475 uchádzačov (35,77%).

Tabuľka 9. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Prešov

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese - rok 2022				
	So zdravotným postihnutím	Absolventi	Mladiství	Dlhodobo nezamestnaní
Počet	191	271	35	3321

Zdroj: ŠÚ SR

Najproblematickejšie uplatnenie na trhu práce majú dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie. Za dlhodobo nezamestnaného človeka sa považuje osoba, ktorá je registrovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie dlhšie ako dvanásť po sebe nasledujúcich mesiacov. V okrese Prešov tvorilo ku koncu roka 2022 túto skupinu celkovo 3321 uchádzačov, čo tvorilo viac takmer 48 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie. Podľa Atlasu rómskych komunít (2019) využíva obec Drienov aktivačné práce.

Tabuľka 10. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec Drienov										
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Spolu	89	96	101	82	68	101	130	175	203	228	260
Muži	40	50	47	33	25	50	63	93	116	133	149
Ženy	49	46	54	49	43	51	67	82	87	95	111

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 11. Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita	počet	%
pracujúci (okrem dôchodcov)	882	39,34
pracujúci dôchodca	68	3,03
osoba na materskej dovolenke	13	0,58
osoba na rodičovskej dovolenke	11	0,49

nezamestnaný	106	4,73
žiak strednej školy	79	3,52
študent vysokej školy	49	2,19
osoba v domácnosti	130	5,80
dôchodca	399	17,80
príjemca kapitálových príjmov	1	0,04
žiak základnej školy	234	10,44
dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	185	8,25
iná	1	0,04
nezistené	84	3,75

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Tabuľka 12. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odvetvia ekonomickej činnosti rok 2021

Ekonomická činnosť	Počet	%
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	11	1,13
Ťažba a dobývanie	1	0,10
Priemyselná výroba	200	20,53
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	5	0,51
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	16	1,64
Stavebníctvo	61	6,26
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	172	17,66
Doprava a skladovanie	57	5,85
Ubytovacie a stravovacie služby	19	1,95
Informácie a komunikácia	26	2,67
Finančné a poisťovacie činnosti	11	1,13
Činnosti v oblasti nehnuteľností	5	0,51
Odborné, vedecké a technické činnosti	22	2,26
Administratívne a podporné služby	20	2,05
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	57	5,85
Vzdelávanie	47	4,83
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	70	7,19
Umenie, zábava a rekreácia	5	0,51
Ostatné činnosti	26	2,67
Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0	0,00
Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	0	0,00
Nezistené	143	14,68
Spolu	974	100,00

Zdroj: SODB 2021

3.1.4 Občianska a technická vybavenosť

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Obec Drienov je zriaďovateľom materskej školy s celodennou starostlivosťou a základnej školy. V oboch školských zariadeniach prebieha výučba v slovenskom jazyku.

V súvislosti s poskytovaním kvalitných služieb, teda realizáciou kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu prejavujú záujem o základnú školu aj rodičia detí zo susediacich katastrálnych území. Základná škola v minulosti získala drobné finančné granty určené na vzdelávanie v oblasti environmentálnej výchovy. Cieľom základnej školy je podporiť výchovno-vzdelávací proces aj prostredníctvom zážitkového vzdelávania a podporiť ho exteriérovými edukačnými prvkami a vybudovaním klimateckej záhrady so zachytením a využitím dažďovej vody. Okrem zvyšovania povedomia žiakov v oblasti environmentálnej výchovy sa ZŠ snaží podporiť kvalitu vzdelávania v oblasti cudzích jazykov. V rámci zvyšovania inkluzívneho prostredia ZŠ reagovala na výzvu Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVaM) a zapojila sa do národného projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov III. NP je zameraný na financovanie podporných profesií v školstve a je financovaný z nového Programu Slovensko, teda zo zdrojov Európskej únie. Národný projekt pomôže udržať pozície školských podporných tímov, pedagogických asistentov, pomocných vychovávateľov v materských, základných a stredných školách, ako aj školských digitálnych koordinátorov. Vzdelávanie v škole prebieha v 10 triedach. Pre zdravý psychický vývoj žiakov vykonáva svoju poradenskú činnosť v rámci školy taktiež školský psychológ. Zámerom obce je nadstavbou zvýšiť kapacitu ZŠ.

MŠ v obci má environmentálne zameranie. Odborne zameranými praktickými činnosťami sa snaží viesť deti k ochrane životného prostredia a zvyšovaniu kvality ekosystémových služieb od ich útleho detstva. MŠ ponúka rodičom aj sebarealizáciu detí vo viacerých záujmových krúžkoch. V súčasnosti je vo výstavbe nová MŠ, na ktorú obec získala prostredníctvom NFP a dodatočného príspevku finančné prostriedky z IROPu v rámci projektu „Výstavba predškolského zariadenia v obci Drienov“. V obci začal svoju činnosť taktiež Detský klub Drienov.

Tabuľka 13. Infraštruktúra pre vzdelávanie

Škola	Forma	Vyučovací jazyk	Zriad'ovateľ	Počet žiakov
Materské školy				
Materská škola	Celodenná	Slovenský	Obec Drienov	59
Základné školy				
Základná škola	Denná	Slovenský	Obec Drienov	216

Zdroj: CVTI SR 2023

Na území obce sa nenachádzajú stredné školy. Deti dochádzajú za vzdelaním ISCED 2 a ISCED 3/3C do krajských miest Prešov a Košice.

3.1.4.1.2 Zdravotníctvo

Na území obce sa nachádza všeobecná ambulancia pre dospelých poskytujúca zdravotnú starostlivosť a všeobecná ambulancia pre deti a dorast poskytujúca komplexnú primárnu lekársku starostlivosť, zameranú na zdravý vývoj detí. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast slúži aj obyvateľom iných obcí. Za ďalšou lekárskou starostlivosťou - primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnosticko – liečebnou) sekundárnou (špecializovanou diagnosticko – liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosť u chorých s ukončeným liečebným plánom) dochádzajú obyvatelia obce do mesta Prešov a jeho prímestských častí. V obci sa nachádza súkromná lekáreň TaJ nachádzajúca sa v objekte obchodného strediska.

3.1.4.1.3 Sociálne služby

Na území obce sa nachádza Centrum sociálnych služieb sv. Márie. Sociálne služby v zariadení poskytuje Nezisková organizácia Ľudmila n.o. Kapacita zariadenia, podobne ako ani kapacity ostatných zariadení nielen v PSK poskytujúcich sociálne služby fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc iným fyzickým osobám a ich stupeň odkázanosti je najmenej IV, nedokáže zariadenie pokryť narastajúci dopyt. Okrem iných výhod disponuje zariadenie dvorom a záhradou, ktorá umožňuje vykonávať pracovnú terapiu.

3.1.4.1.4 Šport a športové zariadenia, voľný čas

Športové vyžitie je v obci zabezpečené len prostredníctvom drobnej športovej infraštruktúry ako napríklad viacúčelové ihrisko, detské ihrisko a futbalové ihrisko. Plochy a zariadenia pre pasívnu rekreáciu sa v obci nenachádzajú. Zo zimných športov obec podporuje hokej.

Záujemci môžu svoj voľný čas venovať aj profesionálnemu tréningu psov, v obci pôsobí Kynologický klub. Na území obce je vytvorené taktiež airsoftové ihrisko, ktoré sa nachádza v priestoroch bývalej kafilérie.

3.1.4.1.5 Cestovný ruch a rekreácia

Obec sa rozkladá v Košickej kotline. Územím obce prechádzajú lokálne turistické chodníky. Cestovný ruch je naviazaný na historické a kultúrne dedičstvo a pamätihodnosti, prírodné jedinečnosti, zvyky a tradície, a samozrejme, na športovú infraštruktúru, či pravidelne organizované akcie, a to nielen v samotnej obci, ale aj v blízkom okolí. Na území katastra obce sa nachádza Gímešský jarok - NPR na ochranu lesných spoločenstiev brezy a buka na vedecko-výskumné účely.

Cirkevná základná umelecká škola, elokované pracovisko v Drienove usporadúva každoročne v máji Chrámový koncert v kostole Šimona a Júdy, každoročne je taktiež usporadúvaný Drienovský bál (v roku 2023 bol v poradí 23.), obec usporadúva každoročné zapáľovanie Vatry SNP, ako aj fašiangové akcie pre deti, v obci sa pravidelne uskutočňuje folklórne podujatie Popoludnie s Jankou Guzovou, ktoré zmenilo názov na „V Drinove na Kerce“. Zo zvykov a tradícií, ktoré v obci udržiavajú je potrebné spomenúť Drienovský jarmok, stavanie dreveného betlehema, maľovania a zdobenia veľkonočných vajíčok, či zvyk slávnostného stavania mája. V katastri obce sa nachádza aj tramská osada Malá Canada, ktorá vznikla v 80-tych rokoch 20. st. Svoje zastúpenie tu má aj Únia žien. Blízke okolie ponúka turisticky atraktívne lokality (Tufový kaňon, Dunitova skalka, opáľové bane, hrady a pod.).

3.1.4.1.6 Kultúrne inštitúcie, kultúrne pamiatky

Na území obce sa nachádzajú pamiatkové objekty zaradené do Ústredného zozname pamiatkového fondu, register nehnuteľných NKP. Evidované sú:

- Pamiatkový objekt Kostol (farský kostol) v gotickom štýle z 1.pol.14.st. situovaný v centre obce s číslom 279/1 – r.k.sv. Šimona a Júdu.
- Pamiatkový objekt Pomník, zaužívaný názov PO - pomník padlým v I.sv. vojne, doba vzniku 1938, č. ÚZPF: 1464/1
- Pamiatkový objekt Mohylník č. ÚZPF: 2053/1

Pri realizovaní projektových zámerov uvedených v strategickom dokumente bude obec Drienov rešpektovať národné kultúrne pamiatky a ich bezprostredné okolie a postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Podmienky ochrany pamiatkového fondu v územnom a stavebnom konaní zabezpečuje KPÚ Prešov.

V katastri obce Drienov (CEANS, Centrálna evidencia archeologických nálezísk) sa nachádza:

Archeologické nálezisko - doba slovansko – avarská

Archeologické nálezisko – stredovek Dom I. Brunera, Žižkova ul. 2.

V prípade realizácie projektových zámerov, ktoré súvisia s archeologickými náleziskami v obci Drienov, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezisk v územnom a stavebnom konaní v súlade s § 41 ods. 4 pamiatkového zákona KPÚ Prešov v spolupráci s príslušným stavebným úradom.

V obci má dlhoročnú tradíciu FS Drienka. Pravidelne už 7. rok vychádza s pomocou OcÚ periodikum - KRÍK Drienovský občasník – pre všetkých.

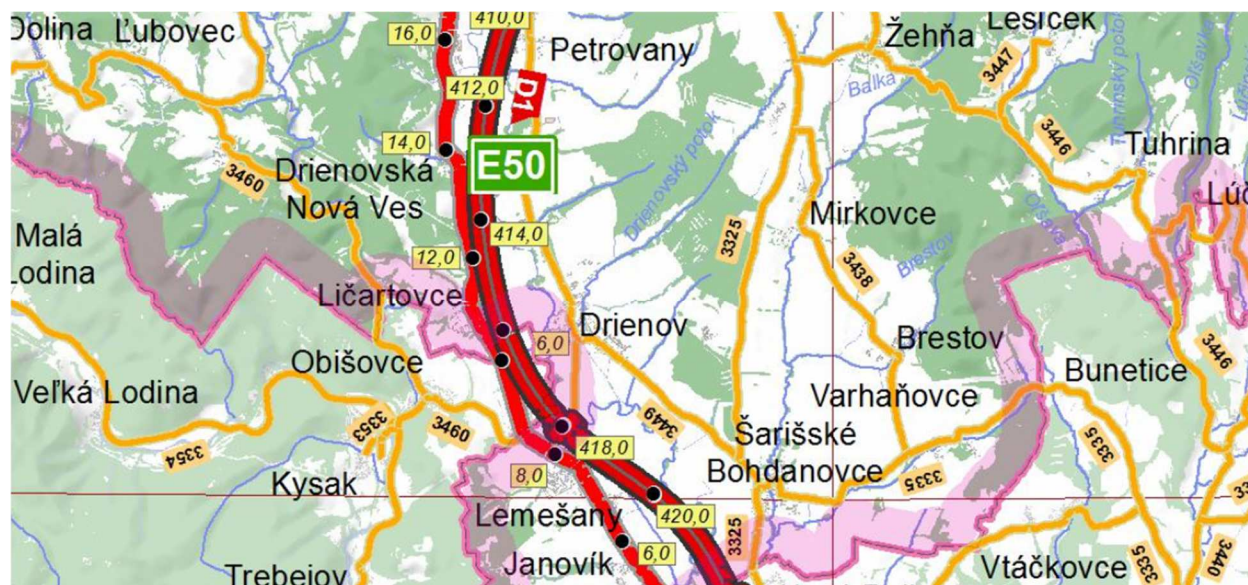
3.1.4.2 Technická infraštruktúra

3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Obec sa stará o údržbu miestnych komunikácií v celkovej dĺžke cca 10km, ktoré má vo svojom vlastníctve. Katastrom obce prechádza v severojužnom smere diaľnica D1. Na diaľničnú sieť obec Drienov a priľahlé obce napája diaľničný privádzač Lemešany. Obcou Drienov prechádzajú aj cesty III. triedy.

Obrázok 9. Cestná sieť

Cestná doprava

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami SAD Prešov, SAD Humenné, eurobus, a.s. a inými. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

Železničná doprava

V katastrálnom území obe sa nenachádza železničná stanica. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Obišovce, slúži na osobnú prepravu, ale aj na nákladnú prepravu. V neďalekej obci Kysak sa nachádza významný dopravný uzol.

3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Drienov je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou z vodojemu 2x100m³, ktorý je napojený na prívodné potrubie DN 1000 VS Starina – Košice. Vodovodná sieť v obci Drienov je vybudovaná vo všetkých častiach obce (Zmeny a doplnky č.3, ÚPN-O Drienov, 2021). V roku 2021 bolo pitnou vodou z verejného vodovodu zásobovaných 1624 obyvateľov, čo z celkového počtu 2 250 obyvateľov tvorí 72,18% (RÚVZ Prešov, 2023)

Kanalizácia

Splašková kanalizácia v obci Drienov nie je vybudovaná. Splaškové odpadové vody z jednotlivých nehnuteľností sú zachytávané v žumpách, odkiaľ sú v pravidelných intervaloch vyvázané do najbližšej ČOV. Pre obce „Drienov, Šarišské Bohdanovce, Nová Polhora“ bola vypracovaná PD odkanalizovania obcí, ktorá zabezpečí odvedenie výhradne splaškových odpadových vôd z uvedených obcí do novej ČOV, ktorá bude vybudovaná v katastri obce Nová Polhora. Pre danú stavbu bolo vydané vodoprávne povolenie. Odvedenie splaškových odpadových vôd z navrhovaných lokalít je riešené cez uličnú sieť splaškovej kanalizácie, ktorá bude zaústená do vyprojektovanej kanalizácie.

3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie elektrickou energiou

V obci je zásobovanie elektrickou energiou zabezpečené NN sieťou, ktorá je v rámci celej obce tvorená prevažne vzdušnými vedeniami. Na stĺpoch NN je umiestnené taktiež verejné osvetlenie, ktorým je pokrytá celá obec.

Rozvody plynu

V obci je rozvod plynu cez regulačnú stanicu RS 3.000, ktorá kapacitne vyhovuje aj pre zvýšený počet rodinných domov.

3.1.4.2.4 Telekomunikácie

Telefónne rozvody

Telekomunikačná infraštruktúra je v rámci obce riešená kombinovane stĺpovým vedením a zemným vedením. Infraštruktúra je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu.

Mobilné siete

Pokrytie službami mobilných operátorov v obci je dostatočné. Obyvatelia môžu využívať služby všetkých operátorov pôsobiacich na území Slovenska.

Internetové pripojenie

Obyvatelia obce v prevažnej miere využívajú pripojenie prostredníctvom pevného internetu ADSL a optického internetu. Doplnkovo sú využívané aj iné formy internetového pripojenia (mobilný internet, mikrovlnný internet).

Obecný rozhlas

Obecný rozhlas pokrýva celé územie intravilánu obce, pričom ústredňa je podobne ako vo väčšine obcí umiestnená v priestoroch obecného úradu.

3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi je možné v obci rozdeliť do dvoch skupín - komunálny odpad netriedený a separovaný komunálny odpad. Netriedený komunálny odpad je vyvážený jedenkrát za tri týždne. V rámci programu separovaného odpadu separujú domácnosti papier, sklo, plasty a VKMK (kombinované materiály, ako sú nápojové kartónové obaly TetraPaky, PurePaky a iné podobné nápojové obaly + kovy).

Veľkokapacitný odpad z obce môže byť na základe dohôd uzavretých obcou umiestnený vo veľkokapacitných kontajneroch, ktorých odvoz je zabezpečený podľa potreby.

Vývoz komunálneho odpadu zabezpečuje pre obec akciová spoločnosť KOSIT s.r.o.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 14. Vybavenosť obce

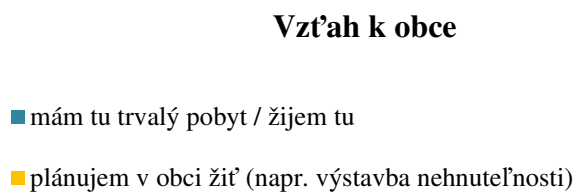
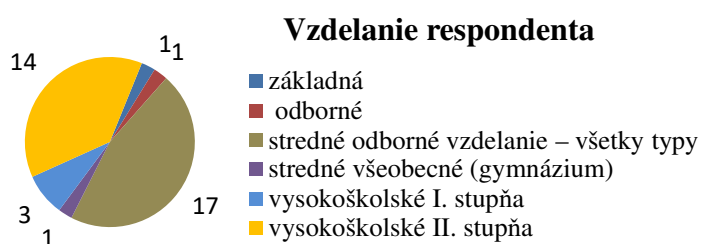
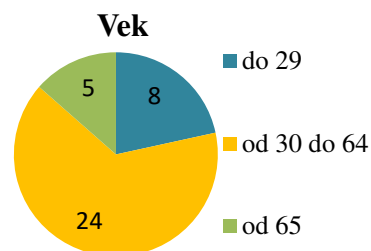
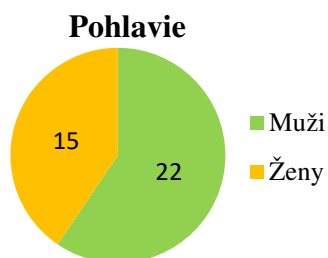
Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Áno
Základná škola (nepľnoorganizovaná s ročníkmi 1. – 4.)	o	Áno
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Áno
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Áno
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Áno
Otvorená ľadová plocha	•	Nie
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Penzión	o	Nie
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	•	Áno
Sociálne služby -zariadenia		
Zariadenie pre seniorov	o	Áno
Zariadenie opatrovateľskej služby	o	Nie
Denný stacionár	o	Nie
Opatrovateľská služba	o	Nie
Denné centrum	•	Nie
Jedáleň	o	Nie
Práčovňa	o	Nie
Stredisko osobnej hygieny	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	•	Áno
Bankové inštitúcie		
Deteš. pracovisko, reprezentácia	o	Nie
Poist'ovne		
Zastupiteľstvo, obchod. kancelária	o	Nie
Kontaktné miesto	o	Nie
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Áno
Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	o	Áno
Kultúrno –osvetové zariadenia	•	Áno
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	•	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Áno
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

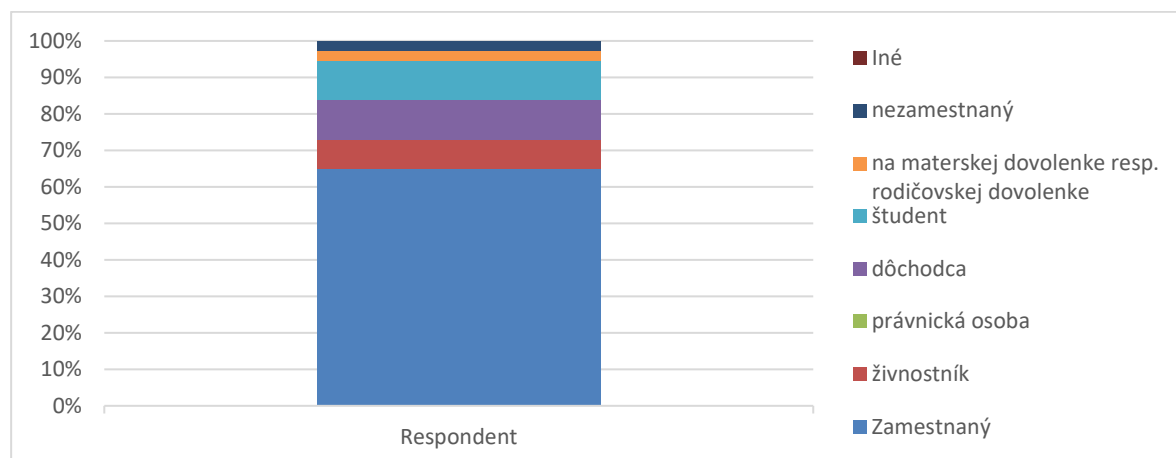
o alternatívne doplnenie vybavenosti

3.1.5 Vyhodnotenie dotazníka

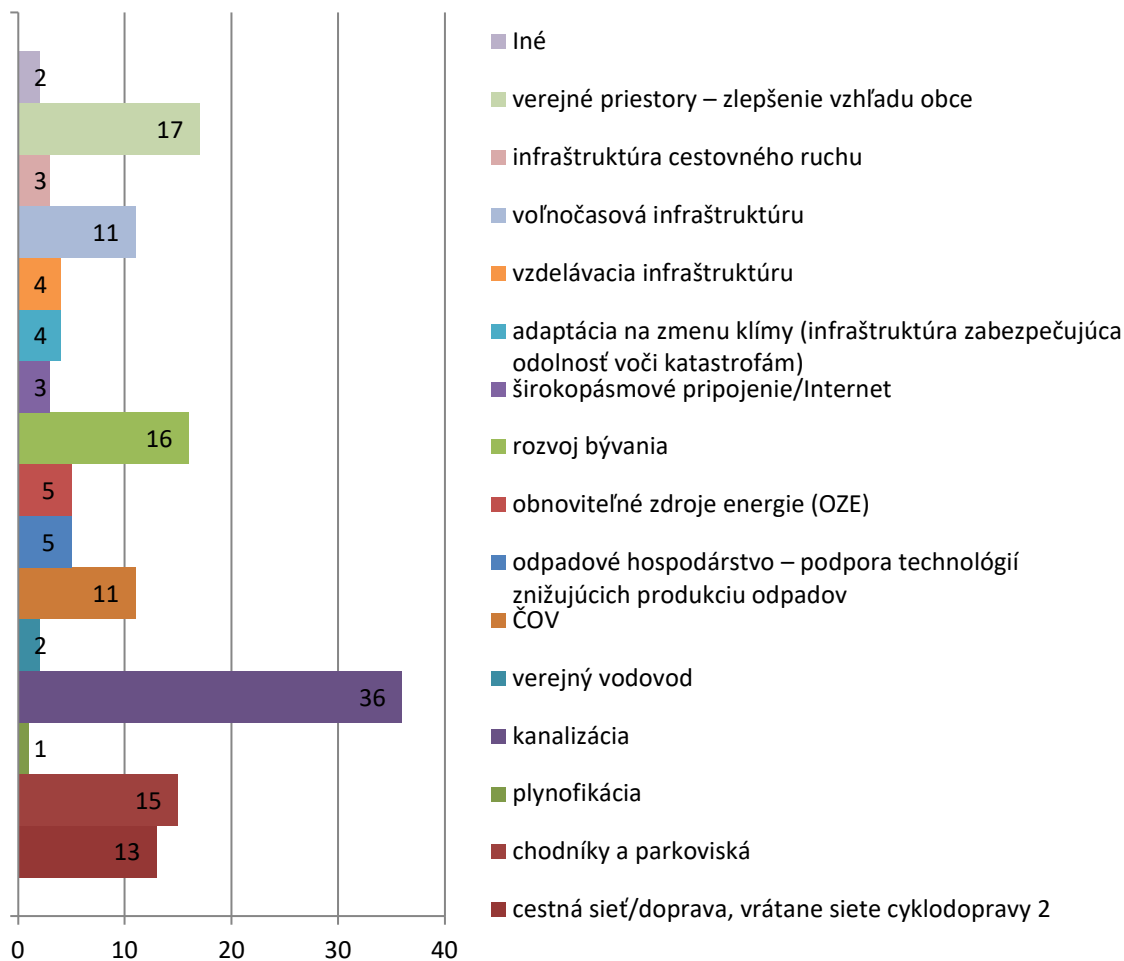

Ekonomická aktivita respondentov

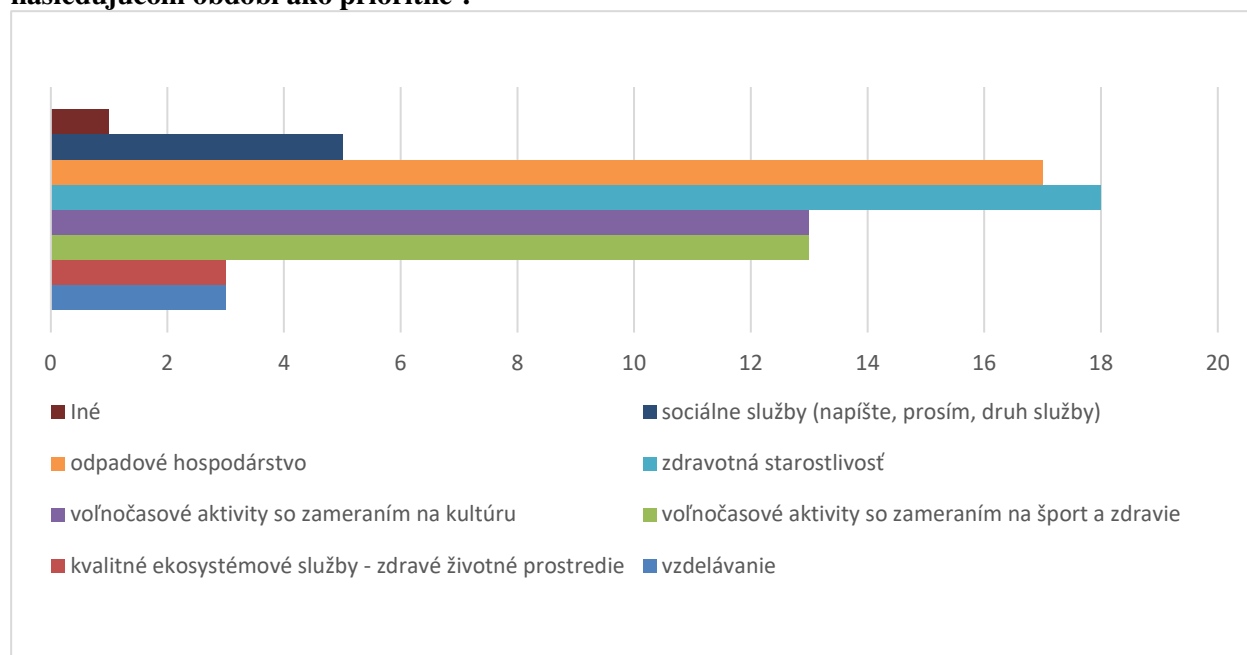

Čo je podľa vás v oblasti infraštruktúry (vo verejnom a podnikateľskom sektore) potrebné riešiť v nasledujúcom období ako prioritné?

Čo je podľa vás v oblasti služieb (vo verejnom a podnikateľskom sektore) potrebné riešiť v nasledujúcom období ako prioritné ?

Je podľa vás v nasledujúcom období potrebné riešiť lepšie zapojenie občanov do verejného života?

Oboznámili ste sa s rozvojovými aktivitami obce, ktoré boli definované pre obdobie 2015-2023 ?

Relevantné námety obyvateľov obce boli pri spracovaní programu rozvoja obce vzaté do úvahy. Námety obyvateľov sú dostupné na obecnom úrade.

3.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Výkonnosť miestnych ekonomík a rast ich konkurencieschopnosti, podporené vytváraním vhodného prostredia pre inovatívne činnosti a ich udržateľnosť, patrí medzi významné faktory pôsobiace na rozvoj riešeného územia. Aj keď „múdre“ využitie a zhodnotenie vnútorných zdrojov výrazne ovplyvňuje stav miestnych ekonomík, je nevyhnutné vziať do úvahy aj vplyv (zaobchádzanie - využitie, zhodnotenie a ochrana) - exogénnych zdrojov, vonkajšieho prostredia. Schopnosť zhodnocovať a chrániť endogénne a exogénne zdroje v ich prirodzenej súvislosti a spojitosti, je významný predpoklad pre vznik „výhod“ riešeného územia. Prírodné a kultúrne zdroje, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, demografické podmienky, kvalita služieb, zavádzanie vedy a výskumu do praxe, múdre riešenia, či stupeň ekonomickej aktivity v blízkom okolí, sú významným determinantom rozvoja.

VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA ROZVOJ ÚZEMIA, FAKTORY ROZVOJA ÚZEMIA, STEEP ANALÝZA

STEEP analýza, ktorá sa používa pri hodnotení vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj obce, bola použitá v rámci analyzovania nasledujúcich faktorov vonkajšieho prostredia ovplyvňujúcich rozvoj a rast miestnej ekonomiky, konkurencieschopnosti a zvyšovanie kvality života obyvateľov. Súčasťou STEEP analýzy je hodnotenie vplyvu faktorov v sociálnej, technologickej, ekonomickej, ekologickej a politickej oblasti, napr:

Sociálne faktory

- prírastok, úbytok obyvateľov
- migrácia obyvateľov
- vzdelanie
- sociálne postavenie obyvateľov
- orientácia ekonomík blízkeho a vzdialenejšieho okolia
- dopravná obsluha
- úroveň rozvoja cestovného ruchu, vrátane vidieckeho CR
- historický a kultúrny vývoj spoločnosti
- náboženské vyznanie

Technologické faktory

- zavádzanie IKT
- zavádzanie inovatívnych technológií do výroby, postupov a procesov
- investície v budúcnosti

Ekonomické faktory

- stav jednotlivých sektorov národného hospodárstva
- toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií
- vývoj meny, kurzu, inflácie
- kúpyschopnosť obyvateľstva

Ekologické faktory

- ekosystémový prístup
- ekosystémové služby

Politické faktory

- stupeň liberalizácie a demokracie
- legislatívne zmeny ovplyvňujúce podnikateľskú sféru
- prenos kompetencií zo štátnej úrovne na nižšie úrovne

Drienov je jednou z 91 samospráv okresu Prešov. Pri spracovávaní analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia obce sa riešitelia sústredili na výber analytických údajov za okres Prešov, do ktorého obec patrí.

Pri analýze vplyvu vonkajšieho prostredia spracovatelia postupovali podľa metodiky použitej pri analýze vnútorného prostredia obce, pričom použité údaje boli spracované za obdobie rokov 2003 až 2021/2022.

Sociálne, technologické, ekonomické, ekologické a politické faktory môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj územia a schopnosť vytvárať pracovné príležitosti a tvorbu pracovných miest, a tým následne ovplyvňujú výšku migračného salda, ako aj výšku celkového prírastku, úbytku. Migračné saldo 3 v obci Drienov s počtom obyvateľov 2240 v sledovanom období (roky 2003 až 2022) znamená pokles oproti rokom 2021(11) a 2020 (5). V okrese Prešov s počtom obyvateľov 173911 bolo migračné saldo 209. V Prešovskom kraji s počtom obyvateľov 808090 bolo migračné saldo mínus 1551 oproti napr. Bratislavskému kraju s počtom obyvateľov 728370, kde migračné saldo dosiahlo plusovú hodnotu 4492 (ŠÚ SR, 31.12. 2022)

Na ekonomický rozvoj obce má podstatný vplyv jeho geografická poloha, a to aj z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia.

Okres Prešov leží v centrálnej časti nielen Prešovského kraja, ale aj v centrálnej časti Východného Slovenska. Rozlohou 933,68 km² sa radí ku veľkým okresom kraja, a zároveň k väčším okresom Slovenskej republiky. Na západe, severe a východe hraničí s piatimi okresmi Prešovského kraja. Na východe s okresom Vranov nad Topľou, na severovýchode s okresom Svidník, na severe s okresmi Sabinov a Bardejov, na západe s okresom Levoča, na juhu a juhovýchode s tromi okresmi Košického kraja - Košice-okolie, Gelnica a Spišská Nová Ves.

Z hľadiska geomorfologického členenia juhovýchodnú a východnú časť okresu pokrývajú Slanské vrchy, do jeho severovýchodnej časti zasahuje pohorie Čergov a Beskydské predhorie, do severozápadnej časti pohorie Bachureň, do západnej časti pohorie Branisko a do juhozápadnej a južnej časti plošne zasahuje pohorie Čierna hora. V centrálnej časti okresu sa nachádza Šarišská vrchovina, Košická kotlina a Spišsko-šarišské medzihorie. Najvyšší bod okresu leží v pohorí

Branisko vo výške 1 171,1 m n. m., najnižší bod okresu je v katastrálnom území obce Seniakovce v alúviu rieky Torysa v nadmorskej výške 198 m n. m. Spomedzi všetkých okresov PSK z hľadiska kategórií krajinej prikrývky majú v okrese Prešov najvyšší hektárový podiel poľnohospodárske areály a najvyšší percentuálny podiel urbanizované a technizované areály a zároveň najnižší percentuálny podiel lesné a poloprírodné areály (ŠÚ, 2023).

Územie okresu Prešov je v rámci špecifickej klasifikácie Štatistického úradu Slovenskej republiky určenej na potreby regionálnej štatistiky vymedzené štatistickou územnou jednotkou okres. Z hľadiska územno-správneho usporiadania Slovenskej republiky tvorí okres 91 samosprávnych území obcí, pričom dve majú štatút mesta. Je to krajské mesto Prešov a mesto Veľký Šariš, ktoré zaznamenalo v období 2012 až 2022 najvyšší nárast počtu obyvateľov, viac ako 18%.

Veľký význam pre hospodársky rozvoj obce má (z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia) krajské mesto Prešov, v ktorom ku 31.12.2022 malo trvalý pobyt 82 927 obyvateľov. Aj tu sa však prejavuje trend znižovania stavu trvale bývajúceho obyvateľstva, o čom svedčí pokles obyvateľov o 9220 oproti roku 2003, keď bol stav trvalo bývajúceho obyvateľstva 92147.

S počtom obyvateľov 173 911 sa okres Prešov, pre ktorý je charakteristické rovnomerné osídlenie, radí k veľkým okresom a okresom s celkovým prírastkom obyvateľov. Po okrese Nitra je druhý najväčší okres na Slovensku. Hustota obyvateľstva dosahuje 186 obyv./km², čo je podstatne vyššia hustota obyvateľstva ako je celoslovenský priemer, teda 110,78 obyv/km². (ŠÚ, ku 31.12.2022). Ku koncu roka 2022 bolo migračné saldo v okrese Prešov 209, čo znamená, že len v tomto okrese spomedzi všetkých okresov Prešovského kraja nie je vývoj migrácie nepriaznivý.

Z celkového počtu obcí v rámci okresu Prešov patrí 38,5 % do veľkostnej skupiny 0 – 499 obyvateľov. Územie okresu je osídlené rovnomerne.

Z celkového počtu obyvateľov žije v okrese v predproduktívnom veku (do 14 rokov) 18,61 % obyvateľov. Obyvateľstvo v produktívnom veku (od 15 – 64) tvorí v okrese podiel 65,34 %, (percentuálny podiel je blízky priemeru SR). V poproduktívnom veku (65+) je podiel 16,05 %, len pre porovnanie v roku 2003 to bolo 10,61%.

Celoslovenský priemer priemerného veku obyvateľov je 41,62 %. V Prešovskom kraji je priemer priemerného veku 39,31% (najnižší spomedzi krajov SR) blízky priemernému veku obyvateľov v okrese Prešov – 39,63% rokov. V Prešovskom samosprávnom kraji dosahuje okres Prešov siedmy najnižší priemerný vek obyvateľov. Index starnutia v okrese Prešov predstavuje hodnotu 86,21%, v Prešovskom kraji hodnotu 84,29%, pričom hodnota celoslovenského priemeru je 110,95 %.

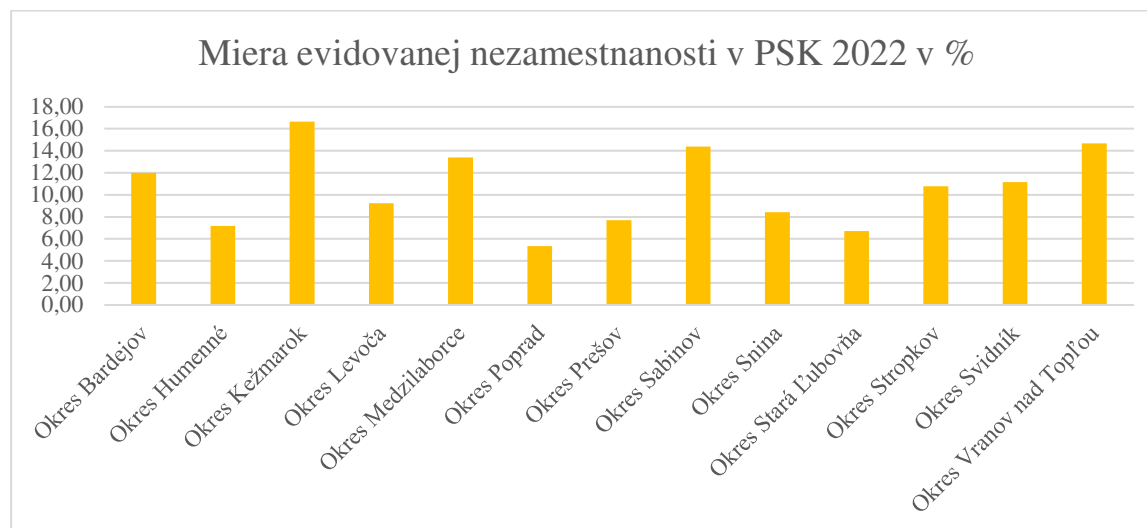
Index ekonomického zaťaženia dosiahol hodnotu 53,04%, oproti celoslovenskému priemeru 51,38% (ŠÚ, ku 31.12.2022).

Nedostatok pracovných príležitostí v okrese sa odráža v odlive mladej pracovnej sily. Odchod mladých za prácou do iných regiónov, aj mimo územia Slovenskej republiky, ovplyvňuje aj nižšia

nominálna priemerná mzda zamestnancov oproti mzde zamestnancov najmä na západnom Slovensku. Index ekonomickej závislosti mladých ľudí je v okrese Prešov 28,48%, čím sa radí medzi okresy s najvyšším indexom ekonomickej závislosti mladých ľudí. Zároveň aj Prešovský kraj (27,94%) má index ekonomickej závislosti mladých ľudí najvyšší spomedzi všetkých krajov.

Graf č. 7 : Porovnanie miery evidovanej nezamestnanosti v okresoch Prešovského kraja

Zdroj: ŠÚ SR

Na území okresu sa nachádzajú taktiež rudné suroviny, a to polymetalické, antimónové a ortuťové rudy na lokalitách pri Zlatej Bani a Červenici, nerudné suroviny, a to soľanka, ide o nálezisko Solivar, opál v lokalite Dubník (zastavená ťažba), stavebný kameň v lokalitách Maglovec, Fintice, Sedlice, Záhradné, piesky – známe sú Nemcovce a štrky vo Veľkom Šariši.

Významným zamestnávateľom v okrese Prešov v oblasti priemyslu je spoločnosť Lear Corporation Seating Slovakia s.r.o. Je to jeden z prvých väčších investorov, ktorý tu v roku 2007 otvoril prevádzku. Táto americká spoločnosť je jedným z najväčších dodávateľov automobilových interiérov na svete. Zaoberá sa výrobou kompletných sedacích systémov, elektronických produktov a v súčasnosti čo sa týka zamestnanosti patrí do veľkostnej skupiny 1000 -1999 zamestnancov.

V rámci okresu Prešov je lokalizovaný priemyselný park Záborské (zelený park) s rozlohou od 24,63 hektárov a voľnou plochou 10,13 hektárov a priemyselný park Petrovany (zelený park) s rozlohou od 8,53 hektárov a voľnou plochou 8,53 hektárov (zdroj <https://www.pokraj.sk/sk/samosprava/kompetencie-psk/regionalny-rozvoj/priemyselne-parky/>, 2017).

V okrese Prešov sa pestujú predovšetkým obilniny, krmoviny, olejiny a zemiaky. V rámci chovu hospodárskych zvierat patrí okres Prešov ku okresom s najnižšou intenzitou chovu, a to najmä hovädzieho dobytku a kráv.

Okres Prešov má v oblasti dopravy, medzinárodnej dopravy a dopravnej infraštruktúry významnú polohu na osi sever - juh a východ - západ. Prechádza ním dôležitý hlavný slovenský severný cestný

koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh a východný medzinárodný koridor z Poľskej republiky - Svidník - Prešov, ktorý pokračuje do Košíc a Maďarska. Naprieč okresom je naplánovaný aj významný cyklokoridor – EuroVelo 11, ináč nazývaný Východoeurópska cyklomagistrála.

Okres Prešov je zaťažený vysokým objemom nákladného tranzitu medzi Poľskou republikou a Maďarskom.

V ponuke sociálnych služieb sú v okrese poskytované viaceré typy sociálnych služieb. Dostupnosť sociálnych služieb je však pomerne nízka, keďže dopyt po sociálnych službách vysoko prevyšuje ponuku.

Pre okres Prešov zabezpečujú poskytovanie zdravotnej starostlivosti všeobecná Fakultná nemocnica s poliklinikou J.A. Reimana v Prešove (poskytuje špecializované služby pre spádové okresy severovýchodnej časti Slovenska), tri nemocnice všeobecné a špecializované, jedna špecializovaná nemocnica OÁZA so zameraním na rehabilitáciu a tri polikliniky.

Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana v spolupráci s Fakultou zdravotníctva Prešovskej univerzity zabezpečuje odbornú výchovu poslucháčov vysokoškolského štúdia vo viacerých akreditovaných odboroch zameraných na výchovu odborného zdravotníckeho personálu, okrem lekárov.

Stredoškolské vzdelávanie je v okrese Prešov zabezpečované prostredníctvom siete gymnázií a stredných odborných škôl.

V meste Prešov sídlia i významné cirkevno-správne inštitúcie gréckokatolíckej, pravoslávnej a evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.

Na území okresu tvoria diaľnice 18,768 km, cesty I. triedy 86,350 km, cesty II. triedy 34,515 km a cesty III. triedy 286,181 km.

Na území okresu sa vyskytujú viaceré pramene minerálnych vôd s rôznym stupňom mineralizácie a chemického zloženia, ktoré sú významné svojím potenciálom pre oblasť cestovného ruchu, známa je napríklad minerálna voda Salvator. Aj z tohto hľadiska má okres Prešov významný potenciál v oblasti cestovného ruchu. Okresu Prešov však nechýba ani kultúrny, historický a prírodný potenciál. V súvislosti s jeho atraktívnou polohou a vzhľadom na významné postavenie regiónu v historických župách, sa na jeho území nachádza viacero významných kultúrno-historických pamiatok. Do roku 1848 bolo územie súčasťou historickej Šarišskej stolice a neskôr do roku 1922 súčasťou Šarišskej župy.

Zdroj: Program rozvoja vidieka PSK, 2016

V dôsledku historického vývoja si jednotlivé župy vytvorili jedinečnú identitu, ktorá je prezentovaná vlastným nárečím, tradíciami a zvykmi, vlastnou architektúrou, religiozitou, kultúrou, folklórom, ľudovou slovesnosťou, ale napr. aj remeselnou výrobou, poľnohospodárskymi činnosťami, a s tým súvisiacimi budovami a zariadeniami. Aj geografická poloha a členitosť kraja, ktorá viedla k vytváraniu hospodárskych a obchodných celkov, vytvárala ich jedinečnú identitu. Kultúrno-historické pamiatky tvoria významný potenciál pre všetky obce rozkladajúce sa na území okresu. Tie spolu s prírodnými danosťami a jedinečnosťami regiónu tvoria jeho svojrázny kolorit.

Na území okresu sa nachádza viac ako 500 kultúrnych pamiatok, ktoré sa zachovali. Sú nimi hrady, hrádky, kaštiele a kúrie, kostoly, drevené kostolíky, kláštory, archeologické lokality a hradiská, skanzeny, meštianske domy, národné technické pamiatky a nepochybne aj rôzne prírodné jedinečnosti.

Hrady vypínajúce sa nad krajinou boli poväčšine strážne hrady, preto sú postavené na ťažko prístupných miestach, aby boli nedobytné. Strategická pozícia im v prípade nebezpečenstva umožnila dávať si znamenia dymom vo dne a ohňom v noci. Výstavbu kamenných hradov podnietil najmä tatársky vpád v roku 1241 (Program rozvoja vidieka, 2016).

Známe sú hrady:

Kapušiiansky hrad postavený v 13. storočí na výbežku vrchu Zámčisko.

Šarišský hrad postavený na skalnatom brale na ochranu dôležitej obchodnej cesty vedúcej do Poľska. Jadro hradu pochádza z 13. storočia.

Z Hradu Lipovce zostali už len ruiny hradu z 13. storočia týčiace sa nad Lačnovskou tiesňavou. V roku 1262 bol hrad obnovený, ale v roku 1591 opäť zdevastovaný.

Šebeš hrad je národnou kultúrnou pamiatkou a archeologickou lokalitou. Patrí do katastrálneho územia obce Podhradík. Je zrúcaninou gotického hradu, ktorý bol vybudovaný v 13. storočí a zanikol v 16. storočí, keď ho obyvatelia Prešova vypálili.

Zbojnicky hrad, nazývaný aj Soľnohrad, bol postavený nad obcou Ruská Nová Ves na strmom mieste zvanom Zámok na konci 13. storočia. Nachádzajú sa tam ešte zvyšky nepatrných zrúcanín predchádzajúcich dvoch hradov. Údajne bol vystavaný už v 9. storočí na obranu soľných prameňov v Solivare. Zanikol podľa rozhodnutia uhorského snemu v roku 1715.

Hrad Brestov bol postavený v druhej polovici 13. storočia na kopci Zámčisko neďaleko obce Brestov. V 14. storočí pravdepodobne zanikol. Objavený bol v roku 1975.

Hrad Bodoň bol postavený pravdepodobne v 13. storočí asi ako útočisko. Zvyšky hradu sa nachádzajú v lesoch nad obcou Zlatá Baňa. Prvá písomná zmienka o hrade pochádza z roku 1435.

Hrad Solivar – terénne pozostatky lokality ležia priamo v okolí kostola na vrchu Várheď v Solivare.

Hrad Soľnohrad zdedil svoje meno pravdepodobne po hrade Solivar. Ten postavili už na konci 13. storočia a v listinách sa uvádza pod menom Castrum Sogar.

Kaštiele slúžili ako pohodlné a honosné sídla pre bohatú šľachtu. Boli stavané voľne na rovine uprostred prírody a ich súčasťou boli nádherné parky alebo záhrady. Na území okresu sa nachádzajú aj známe **kaštiele a kostoly**:

Kaštieľ Nižná Šebastová, pôvodne renesančný kaštieľ z prvej polovice 17. storočia, bol na začiatku 18. storočia prestavaný a zbarokizovaný.

Kaštieľ Chmeľov sa nachádza na mieste zaniknutého hradu.

Kaštieľ Fričovce – renesančný kaštieľ z rokov 1623 – 1630 s príľahlým udržiavaným parkom.

Demjata - Ámosov renesančný kaštieľ (Hámoš) a park je NKP vyhlásená v roku 1963, nachádza sa v obci Demjata. Pôvodný kaštieľ postavili v druhej polovici 16. storočia. Barokovo ho upravili v polovici 18. storočia.

Demjata mladší (Semseyovský) kaštieľ bol ako NKP vyhlásený v roku 1974. Postavený ako renesančný kaštieľ bol v prvej polovici 17. storočia. Barokovo ho upravili okolo roku 1736.

Kaštieľ Tulčík – zachované sú 2 kaštiele zo 16. a 18. storočia.

Kaštieľ Bretejovce je klasicistický kaštieľ z polovice 19. storočia.

Empírová kúria v Župčanoch s parkom bola postavená v prvej polovici 19. storočia a opravovaná v rokoch 1974 – 1978. V miestnostiach sú pruské a zrkadlové klenby.

Cirkevnou kultúrnou hodnotou je rímskokatolícky barokovo-klasicistický kostol Narodenia Panny Márie v Ľuboticiach, gréckokatolícky kostol zasvätený Ochrane Presvätej Bohorodičky v Ruskej Novej Vsi, ktorý bol postavený kráľovskou komorou v roku 1790, ale aj Kostol sv. Michala, archanjela v Dulovej Vsi.

Konkatedrála sv. Mikuláša, Farský kostol Najsvätejšej Trojice a Františkánsky kostol sa nachádzajú v Prešove sú neoddeliteľnou súčasťou sakrálneho cestovného .

Barokovo – klasicistický jednodňový kostol v. Jána Krstiteľa v Demjate bol postavený v roku 1774, s vežou znovu postavenou v roku 1926. Hlavný oltár, ako aj kópia talianskeho barokového obrazu sv. Jána Krstiteľa sú z polovice 19. storočia.

Neskorobarokový jednodňový kostol sa nachádza vo Finticiach. Jeho vznik je datovaný do rokov 1737 – 1738.

Počiatky kostola sv. Bartolomeja vo Fričovciach spadajú do obdobia prelomu 13. a 14. storočia. Pohrebná kaplnka bola postavená v roku 1811 západne od nového kostola v klasicistickej architektúre. V kaplnke je empírový náhrobok.

Kúrie ako sídla drobnej a mestskej šľachty, ktorá sa venovala poľnohospodárskemu podnikaniu, stavali najmä v dedinách. Rozšírili sa v 15. storočí a rozkvet zaznamenali v 16. a 17. storočí.

Drevené kostoly/kostolíky/cerkvy sú drevené stavby sakrálneho charakteru tvoriace osobitnú skupinu v pamiatkovom fonde SR. V okrese Prešov sa nachádza jeden z drevených gréckokatolíckych kostolíkov - Chrám svätého evanjelistu Lukáša v obci Brežany.

Z technických pamiatok je významný barokový sklad soli – Prešov – Solivar.

Vidiecky cestovný ruch v prepojení na poľnohospodársku výrobu, teda agroturizmus, sa javí ako ďalšia z atraktívnych možných foriem vidieckeho cestovného ruchu. Vhodné podmienky pre vidiecky cestovný ruch majú takmer všetky obce v okrese Prešov.

V okrese je evidovaných viacero chránených areálov. V okrese sa nachádza **6 národných prírodných rezervácií:**

Čergovská javorina - katastrálne územie obce Terňa, 5. stupeň ochrany. Predmetom ochrany sú zachované prirodzené lesné spoločenstvá bukových javorín s typickými druhmi východokarpatskej flóry.

Gímešský jarok - katastrálne územie obce Drienov, ochranné pásmo nebolo určené. Predmetom ochrany je ochrana lesných spoločenstiev brezových dúbav a oglejených bukových dúbav v Košickej kotline.

Kamenná Baba - katastrálne územie obce Lipovce. Ochranné pásmo nebolo určené. Je to chránené územie európskeho významu. Predmetom ochrany je: geomorfologicky a botanicky vzácne územie s výskytom prealpínskych a dealpínskych druhov rastlín. Má aj krajinársko-estetický význam ako objekt turistického ruchu. Nachádzajú sa tu ukážky krasu, zaznamenaný je výskyt vtáčieho druhu murárik červenokrídly. Chránené sú napr. biotopy ako lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, karbonátové skalné steny a svahy, nespřístupnené jaskynné útvary, ale aj rys ostrovid, vlk dravý, uchaňa čierna a netopiere (veľkouchý, obyčajný, brvitý, ostrouchý).

Lačnovský kaňon - je súčasťou NPR s 5. stupňom ochrany prírody **Kamenná Baba**. Kaňonom preteká Lačnovský potok, ktorý vyhlbil kaňonovitou roklinu. V koryte potoka sa rokmi vytvorila sústava vodopádov nazvaná Prahy. Nápadné sú aj skalná útvary Mojžišov stĺp (vysoký asi 60 metrov), skalná brána Vrátnica, či Kamenná baba. Celé katastrálne územie obce Lipovce – Lačnov je mimoriadne bohaté na prírodné krásy a tak nie div, že sa zaraďuje medzi najkrajšie a najzaujímavejšie na území východného Slovenska.

Kokošovská dubina - katastrálne územie obce Kokošovce. Na území rezervácie platí 5. a 4. stupeň ochrany. Predmetom ochrany sú dubové porasty svetoznámeho kokošovského duba (varieta duba zimného), zvláštneho morfológicky i anatomicky, čím javí vzťahy k slavónskemu dubu. Účelom ochrany je aj zber semien spomenutej variety duba.

Šarišský hradný vrch - katastrálne územie obce Veľký Šariš. Ochranné pásmo nebolo určené. Predmetom ochrany je významná fyto geografická lokalita a význačný krajinársky objekt. Využitý je ako vedecko-študijný a turistický objekt. Je to kužeľovitý kopec v širokom údolí Torusy, tvorený andezitom, s lesnými porastmi pestrého drevinového zloženia.

Šimonka sa nachádza v katastrálnych územiach obcí Zlatá Baňa, Hermanovce nad Topľou a Zámutov a jej rozloha je 33,52 ha. NPR ochraňuje zvyšky bukového pralesa na juhovýchodnom svahu vrcholu Šimonka. Chránené sú najmä pralesovité porasty bučín, jedľových bučín a na balvanovitých sutinových svahoch i bučiny s javorom horským a jaseňom štíhlym. Veľkou vzácnosťou je oplietavá liana – zákonom chránený plamienok alpínsky, ktorý v rezervácii rastie na niekoľkých miestach.

Na území okresu sa nachádza 1 chránený areál Dubnícke opáľové bane, ktoré sú medzinárodne významná lokalita v katastrálnom území obce Červenica v okrese Prešov, 10 prírodných rezervácií (Demjatské kopce, Dubová hora, Dunitova skalka, Fintické svahy, Kapušiansky hradný vrch, Mirkovská kosatcová lúka, Pusté pole, Salvatorské lúky, Šindliar, Zbojnický zámok) a 3 prírodné pamiatky (Hrabkovské zlepenice, Komín a Podmorský zosuv).

Na území okresu sú evidované aj chránené stromy, napríklad Petöfiho buk a Prešovský platan. Za prírodné rarity je možné považovať tiesňavu Lačnovského potoka a jaskyňu Zlá diera.

Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) vyskytujú sa v okrese Prešov zhruba v rovnakom pomere oblasti s nízkym (najmä stredná časť okresu) a so stredným radónovým rizikom (prevažne severovýchodná a juhozápadná časť okresu - územie pohorí Čierna hora a Slanské vrchy). V rámci okresu Prešov sa územia s vysokým radónovým rizikom nenachádzajú.

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci je podstatný aj vplyv viacerých externých faktorov aj z úrovne Prešovského kraja.

Prešovský kraj sa rozprestiera na severovýchode Slovenskej republiky. Svojou rozlohou 8 972,7 km² zaberá 18,3 % rozlohy štátu. Po Banskobystrickom kraji je druhým najväčším na Slovensku. Spoločnú hranicu v rámci Slovenskej republiky má Prešovský samosprávny kraj s tromi samosprávnymi kraji, na juhu s Košickým samosprávnym krajom, na juhozápade na malom úseku s Banskobystrickým a na západe s Žilinským samosprávnym krajom. Na severe je územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km, pričom časťou svojho toku tvoria hranicu rieky Poprad a Dunajec. Na východe je územie vymedzené štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km.

V obci Nová Sedlica sa nachádza najvýchodnejší bod kraja, ktorý je zároveň najvýchodnejším bodom Slovenska. Na území PK sa nachádza aj najvyšší bod Slovenska, Gerlachovský štít s výškou 2 655 m nad morom. K zásobovaniu pitnou vodou je využívaných jedenásť vodárenských tokov, ktoré sa nachádzajú v oblasti Vysokých Tatier, prameň Vyšný Slavkov (prešovský skupinový vodovod), nádrž Starina (najväčšia nádrž na pitnú vodu v Strednej Európe) a nádrž Domaša.

Na území kraja sa nachádza 5 národných parkov – Tatranský národný park, Pieninský národný park, Národný park Nízke Tatry, Národný park Slovenský raj a Národný park Poloniny, 2 chránené krajinné oblasti – Vihorlatský prales, Východné Karpaty, 51 národných prírodných rezervácií, 90 prírodných rezervácií, 5 národných prírodných pamiatok, 33 prírodných pamiatok, 10 chránených areálov a 10 chránených vtáčích území, 76 území európskeho významu.

Územie kraja je z hľadiska územného usporiadania Slovenskej republiky vymedzené samosprávnym územným celkom Prešovského samosprávneho kraja a zahŕňa 23 samosprávnych území miest a 642 samosprávnych území obcí, ktoré sú vytvorené zo 724 katastrálnych území. V kraji sa teda nachádza 665 obcí, najviac v rámci SR a je rozčlenený do 13 okresov (Prešov, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou). Rozlohou najväčšími sú okresy Poprad, Bardejov a Prešov, naopak plošne najmenšími sú okresy Levoča, Stropkov a Medzilaborce). Z celkového počtu obyvateľov žije 45,3 % v mestách. Krajské mesto Prešov obýva 83,9 tisíc obyvateľov a je zároveň tretím najväčším mestom Slovenska. (ŠÚ SR, 2023)

Spomedzi všetkých krajov je v Prešovskom kraji dlhodobý najvyšší prirodzený prírastok. Na druhej strane sa z Prešovského kraja vysťahovalo najviac obyvateľov. Veková štruktúra populácie Prešovského kraja ku 31.12.2020 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi naznačuje demografické starnutie obyvateľstva. Prešovský kraj v porovnaní s ostatnými krajinami má dlhodobý v populácii najvyšší podiel detí do 14 rokov a najnižší podiel obyvateľov starších ako 65 rokov. V roku 2021 bol podiel detskej zložky 18,4 % a prevyšoval podiel seniorov o 3,3 p. b. Priemerný vek obyvateľa dosiahol 39 rokov a je v rámci Slovenska najnižší.

Situácia v Prešovskom kraji núti nezamestnaných mladých ľudí vycestovať za prácou do krajín Európskej únie. Miera nezamestnanosti je spomedzi krajov dlhodobý najvyššia, v roku 2021 dosiahla 11,4 %. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorilo 48,7 %, miera zamestnanosti 20 – 64 ročných dosiahla 69,3 %. Priemerná mesačná mzda bola na úrovni 1 157 eur a bola najnižšia v rámci Slovenska. Rizikovou skupinou z hľadiska uplatnenia na trhu práce sa stávajú aj nezamestnaní nad 45 rokov veku, u ktorých nízka jazyková vybavenosť a zdravotné problémy sťažujú hľadanie práce doma aj v zahraničí. Prešovský kraj v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí k menej výkonným regiónom Slovenska. V roku 2021 najväčší, viac ako štvrtinový, podiel na regionálnej hrubej pridanej hodnote tvoril priemysel, obchod, doprava, ubytovanie a stravovanie sa podieľali 18,9 % a verejná správa, povinné sociálne zabezpečenie, zdravotníctvo a sociálna pomoc 18,8 %.

Priemysel v kraji je rôznorodý. Zastúpený je kovospracujúcim, drevospracujúcim, potravinárskym, elektrotechnickým, strojárskym, chemickým, textilným a odevným priemyslom. Je koncentrovaný hlavne do okresných miest. Medzi najvýznamnejšie podniky v kraji patria Tatragónka v Poprade, Lear Corporation Seating Slovakia v Prešove, Pivovary TOPVAR, a.s., MECOM GROUP v Humennom, MILK-AGRO v Prešove, Nexis Fibers v Humennom, Bukóza Export-Import vo Vranove nad Topľou, Chemosvit folie vo Svite, Bukocel v Hencovciach a ďalšie. V roku 2021 priemyselné podniky za svoje výkony a tovar utŕžili 6,2 mld. eur. V odvetví bolo zamestnaných 55,5 tis. osôb. Prešovský kraj patrí dlhodobý ku ekonomicky najslabším krajinám, čiastočne z dôvodu, že kraj má prevažne vidiecky charakter. Na základe regionalizácie OECD patrí PSK medzi prevažne vidiecke regióny. V sídelnej štruktúre PSK, tak ako je to charakteristické pre celé územie SR, prevládajú malé obce do 1000 obyvateľov. z hľadiska medzinárodnej dopravy významnú polohu v smere sever–juh, ale i východ–západ. Prechádza ním dôležitý hlavný slovenský severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa – Prešov a Poľsko – Svidník - Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska. Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú

Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice. erejnú autobusovú dopravu zabezpečujú široko rozvetvené linky autobusovej dopravy. Pre individuálnych motoristov slúži hustá sieť ciest rôznej kategórie s dĺžkou 3 192 km spolu s potrebnými službami, ako sú čerpacie stanice a servisy. Viac ako pätina slovenských diaľnic sa nachádza práve v Prešovskom kraji.

V roku 2021 sa v PK nachádzalo 546 materských škôl, 390 základných škôl, 38 gymnázií a 63 stredných odborných škôl. Z vysokých škôl v Prešove sídli Prešovská univerzita a Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia.

Zdravotná starostlivosť sa poskytovala v roku 2021 v 2 047 zdravotníckych zariadeniach, ktorých súčasťou bolo 17 nemocníc, 1 613 zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a 8 liečební. Územie kraja je kvôli vyhovujúcej geologickej stavbe veľmi bohaté na výskyt minerálnych a termálnych vôd, čo sa odráža v množstve prameňov, ktorých je na území kraja cca 400. Zastúpené sú všetky známe typy minerálnych vôd (prírodné minerálne vody, prírodné liečivé vody a prírodné minerálne vody stolové, okrem rádioaktívnych, niektoré dokonca vo veľkých koncentráciách). Väčšinu týchto minerálnych prameňov využívajú miestni obyvatelia, niektoré z nich sa plnia do fliaš ako kvalitné minerálne, stolové, či liečivé vody. Patrí k nim najmä Ľubovnianska, Sulínka, Cigeľka, Salvator, či Baldovská. Sú považované za vzácny prírodný zdroj a bezpochyby sú ďalším predpokladom rozvoja územia. Sieť zariadení zdravotníckej starostlivosti dopĺňajú vyhľadávané kúpele. V súčasnosti sa nachádzajú na území kraja známe balneologické a klimatické kúpeľné komplexy. Balneologické kúpele zamerané na choroby pohybového a obehového ústrojenstva vznikali v blízkosti prameňov už v minulosti. Na území kraja nájdeme jedny z najstarších kúpeľov na Slovensku - Bardejovské kúpele. Známe sú však aj Kúpele Vyšné Ružbachy známe najmä svojím prírodným výtvarom - travertínovým jazierkom- kráterom a Kúpele Červený kláštor - Smerdzonka

Klimatické kúpele nájdeme na území kraja najmä vo Vysokých Tatrách, kde je využité horské prostredie a jeho blahodarný vplyv na dýchacie cesty. Známe sú najmä kúpele Tatranská Polianka, Nový Smokovec, Tatranské Matliare, či Tatranská kotlina

Aj keď Prešovský samosprávny kraj je na základe ekonomických ukazovateľov za posledné roky jedným z najzaostalejších regiónov Slovenska, nenasvedčuje tomu územie bohaté na prírodné, kultúrne a historické zdroje. raj sa pýši mnohými kultúrno-historickými pamiatkami, kde zvláštnu pozornosť si zasluhujú mestá Levoča, Prešov, Bardejov, Poprad a Kežmarok. PK patrí medzi kraje s najlepšou environmentálnou kvalitou. Na väčšine územia má PK prostredie vysokej kvality. Prírodné prostredie je relatívne málo narušené najmä v oblastiach s nízkou ekonomickou aktivitou.

3.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia. SWOT analýza

Veľmi dôležitou súčasťou procesu prípravy strednodobého strategického dokumentu je procesný krok, v rámci ktorého spracovateľ sumarizuje a systemizuje získané dáta. Dôležitým nástrojom v tomto procese plánovania je univerzálna analytická technika, tzv. SWOT analýza extrahujúca podmienky ovplyvňujúce rozvoj územia. Tvorí „odrazový mostík“ pre definovanie rozvojovej stratégie, je determinantom, určujúcim činiteľom v procese stanovenia podmienok ovplyvňujúcich rozvoj územia, v procese definovania strategickkej a programovej časti. Núti rozmyšľať o tom, čo je naozaj dôležité v procese dosahovania stanovených cieľov. Vďaka tejto metóde je možné systematizáciou získaných dát, ich spracovaním do prehľadných stručných informácií a kategorizáciou v tabuľke SWOT analýzy vytvoriť ucelený prehľad o území. Metóda hodnotí prostredie obce definovaním jej kľúčových interných silných a slabých stránok, kľúčových externých príležitostí a ohrození. Analyzuje možnosti rozvoja obce z pohľadu cieľov politiky a je podkladom pre stanovenie prioritných oblastí podpory.

SLUŽBY A INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zachovaný vidiecky ráz územia - bohatý prírodný a kultúrny potenciál - Gímešský jarok - národná prírodná rezervácia – územie európskeho významu - vybudovaná vzdelávacia infraštruktúra - vybudované zázemie pre športové činnosti - dobré pokrytie obce mobilnými operátormi - zásobovanie elektrickou energiou a plynom - dostupnosť internetu - obecný rozhlas - zviditeľnenie obce prostredníctvom významných osobností - manažment disponujúci skúsenosťami s implementáciou projektov podporených NFP zo ŠF 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná digitalizácia samosprávy - nedostatočná prezentácia jedinečností územia, absencia turistických informačných kioskov, náučných chodníkov a informačných tabúľ - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre vzdelávanie - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre poskytovanie sociálnych služieb - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra v oblasti cestovného ruchu - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre trávenie voľného času - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre rozvoj kultúrnych aktivít - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre stretávanie sa a aktívne začlenenie MRK - nedostatočne vybudovaná infraštruktúra bývania - nedostatok služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu - absencia partnerstiev so vzdialenejšími (cezhraničnými regiónmi)

	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná revitalizácia verejných priestranstiev - podiel obyvateľov ohrozených sociálnou chudobou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - poloha obce na trase k objektom turistického záujmu alebo v ich blízkosti (Tufový kaňon, Zbojnický hrad - Soľnohrad Dunitova skalka, Slovenské opáľové bane, Sigord, atď) - legislatíva, a NFP na rozvoj nájomného, sociálneho bývania - získanie NFP/investícií na realizáciu PZ z EŠIF a iných FM 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočný záujem zo strany návštevníkov - nedostatočný záujem o poskytovanie služieb zo strany podnikateľov - nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry služieb - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov (NFP)

UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá geografická poloha - blízkosť 2 krajských miest - cez kataster obce prechádza diaľnica D1 - v blízkosti obce je vybudovaný privádzač na diaľnicu - obcou prechádzajú cesty III. triedy, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií - poloha obce na významnej severojužnej dopravnej trase - dobré pokrytie obce mobilnými operátormi - blízkosť väčších zamestnávateľov - zabezpečený zber a odvoz komunálneho odpadu - dobrovoľný hasičský zbor zaradený v kategórii B - ložiská tehliarskych surovín - orná pôda tvorí viac než 46% z celkovej rozlohy PP - zvyšovanie stavu trvalo žijúceho obyvateľstva (sledované obdobie 2002-2022) - počet obyvateľov nad 2000 - vysoké percento obyvateľov v produktívnom veku a predproduktívnom veku - zabezpečená VOD - dobré dopravné spojenie 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná predprojektová príprava - nedostatočne vybudovaná zelená infraštruktúra - absencia zberného dvora, kompostoviska - zlý stavebnotechnický stav miestnych komunikácií, vrátane chodníkov a parkovísk - zlý technický stav budov vo vlastníctve obce, vrátane historických a pamiatkovo chránených - absencia zberného dvora a obecnej kompostárne - absencia verejnej kanalizácie a ČOV, VV - nedostatočná revitalizácia verejných priestranstiev - nedostatočne vybudovaná protipovodňová infraštruktúra - nedostatočne pripravená infraštruktúra pre podnikanie - náchylnosť územia na tvorbu zosuvov
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - blízkosť 2 krajských miest - blízkosť väčších zamestnávateľov etablovaných na trhu - možnosť čerpať NFP zo štrukturálnych fondov	<ul style="list-style-type: none"> - ukončenie činností alebo znižovanie stavu zamestnancov zamestnávateľmi z regiónu - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov (NFP)
--	---

Identifikácia potrieb, návrh možných riešení

V nadväznosti na získané údaje, systemizované v predchádzajúcej analytickej časti dokumentu a prioritované v SWOT analýze, sú výstupom tejto časti definované potreby. Tieto potreby tvoria pre nasledujúcu strategickú časť odrazový mostík pre stanovenie cieľov politiky a špecifických cieľov, ktoré chce samospráva dosiahnuť. Zároveň sú identifikované potreby odrazovým mostíkom pre návrh opatrení, ktoré v plnej miere korešpondujú s prírodným, kultúrno-historickým, ekonomickým a inovačným potenciálom. Navrhnuté opatrenia sú chápané ako rozvojové výzvy, a zároveň sa stávajú variantom riešenia identifikovaných problémov. Súčasťou opatrení, ako tieto ciele dosiahnuť, sú konkrétne možnosti umiestňovania investícií do oblastí s rozvojovým potenciálom. Očakávaným dopadom implementácie strategického dokumentu je, vytvorením vhodných podmienok pre realizáciu opatrení/projektových zámerov verejného sektora v integrácii s realizáciou aktivít súkromného sektora/podnikateľských aktivít, dosiahnuť vyvážený a udržateľný rozvoj územia a vyššiu kvalitu života. Program rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030 sa tak prostredníctvom investícií v rámci plánovanej implementácie jednotlivých projektových zámerov stane strategickým nástrojom v procese rozvoja, rastu ekonomickej a inovačnej výkonnosti, udržateľnosti a odolnosti miestnej ekonomiky.

Realizáciou projektových zámerov, investíciami do oblastí, ktoré svojím zameraním prispievajú k vytvoreniu lepších podmienok pre zvýšenie atraktivity, dostupnosti a konkurencieschopnosti obce (cestovný ruch, bývanie, služby vo vybraných oblastiach, lokálna ekonomika, obehové hospodárstvo, adaptácia na zmenu klímy, doprava, a pod.) dôjde k naplneniu cieľov politiky – vybudovať Inovatívnu, Atraktívnu a Ekologickú obec.

Definované potreby

1. Klásť väčší dôraz na ochranu, rozvoj, efektívne využívanie a zhodnocovanie endogénnych zdrojov, kultúrneho a prírodného dedičstva, budovať a posilňovať regionálnu značku, digitalizáciu.
2. Budovať kvalitnú infraštruktúru pre dostupné a kvalitné poskytovanie služieb. Cielene investovať do sociálnej, kultúrnej, vzdelávacej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s voľným časom, rekreáciou a oddychom v nadväznosti na podporu aktívneho života a zdravého starnutia v nadväznosti na podporu rozvoja rekreačných aktivít, zimných a letných športov, a pod.

3. Podporovať flexibilný prístup podnikateľského sektora ku vytváraniu nových atraktívnych a inovatívnych produktov s vyššou pridanou hodnotou
4. Podporovať rozvoj cestovného ruchu, vytváranie atraktívnych a inovatívnych produktov CR s vyššou pridanou hodnotou.
5. Chrániť biologickú diverzitu, efektívne využívať pôdu, klásť väčší dôraz na zvyšovanie energetickej efektívnosti.
6. Budovať kvalitnú environmentálnu infraštruktúru s cieľom zlepšenia odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd.
7. Zlepšiť zaobchádzanie s odpadom. Zaviesť obehové hospodárstvo. Znižovať množstvo komunálneho odpadu, biologicky rozložiteľného odpadu.
8. Zaviesť efektívnejšie adaptačné opatrenia na zmenu klímy a zlepšiť protipovodňovú ochranu.

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Zámer presadzovať v procese rozvoja obce politiku prosperity a vyššej kvality života sa stalo základným pilierom v prístupe manažmentu obce k jej ďalšiemu rozvoju. V súvislosti s inovatívnym prístupom ku tvorbe rozvojovej stratégie definoval spracovateľ, v rámci participatívneho procesu, ciele politiky s prierezným priemetom na základe získaných dát, výstupov dotazníkového prieskumu, informácií systemizovaných vo SWOT analýze, výstupov z analytickej časti, ako aj na základe definovaných potrieb obce a možností využitia endogénnych a exogénnych zdrojov - potenciálu územia. Keďže vidiecke regióny majú viacero prekážok v oblasti rozvoja územia, želaným stavom manažmentu v procese dosahovania cieľov je vyvážený a udržateľný rozvoj územia, a to pri zohľadnení viacerých faktorov ovplyvňujúcich možnosti rozvoja územia, ako aj pri zohľadnení skutočnosti, že rozvoj vidieckych regiónov bude stále viac súvisieť s vytváraním priaznivého prostredia pre podnikanie, teda s rozvojom mikro, malého a stredného podnikania, bude založený na efektívnej diverzifikácii činností, na budovaní technickej a občianskej infraštruktúry a ďalšom zhodnocovaní existujúceho potenciálu. Manažment obce má v súlade s Agendou inteligentných miest a regiónov záujem o rozvoj inteligentného regiónu a do oblasti strategického plánovania zahrnúť „konceptualizáciu, prípravu a implementáciu inteligentných riešení“.

Všetky aktivity počas implementácie tohto dokumentu budú realizované v súlade s platnou legislatívou (o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 142/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 24/2006...)

OBEC DRIENOV - PROSPERUJÚCI VIDIECKY PRIESTOR

**CIEĽ POLITIKY 1
INOVATÍVNEJŠIA OBEC**

**CIEĽ POLITIKY 2
ATRAKTÍVNEJŠIA OBEC**

**CIEĽ POLITIKY 3
EKOLOGICKEJŠIA OBEC**

**CIEĽ POLITIKY 1
INOVATÍVNEJŠIA OBEC**

ŠPECIFICKÝ CIEĽ :
Zavádzaním inovácií do procesov správy územnej samosprávy zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb

**1P1
IT obec**

**1P2
Dostupné kvalitné moderné služby, aktívne začlenenie**

**CIEĽ POLITIKY 2
ATRAKTÍVNEJŠIA OBEC**

ŠPECIFICKÝ CIEĽ :
Budovaním prostredia priaznivého pre bývanie, prácu, oddych a relax zvýšiť atraktivnosť územia

**2P1
Aktívny cestovný ruch**

**2P2
Dostupné (Ekologické) bývanie**

**CIEĽ POLITIKY 3
EKOLOGICKEJŠIA OBEC**

ŠPECIFICKÝ CIEĽ :
Zvyšovaním odolnosti a udržateľnosti hospodárstva budovať konkurencieschopnejšiu a ekologickejšiu obec

**3P1
Udržateľné hospodárenie, dekarbonizácia**

**3P2
Adaptácia na zmenu klímy, zvyšovanie kvality zelenej infraštruktúry**

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť podrobne popisuje, prostredníctvom akých opatrení a aktivít dôjde k dosiahnutiu stanovených cieľov. Opatrenia v rámci jednotlivých oblastí sú navrhnuté tak, aby reagovali na definované potreby územia v danej oblasti, navrhovali riešenia, ale zároveň aj tak, aby reagovali na prioritné oblasti podpory definované v Partnerskej dohode, Pláne obnovy, a teda vzali do úvahy možnosti finančnej podpory plánovaných investícií v programovom období 2021-2027. Táto časť popisuje zároveň konkrétne investičné zámery/aktivity podporujúce výkonnosť, efektívnosť a udržateľnosť miestnych ekonomík, zvyšovanie výkonnosti územia. Cílené investície do zhodnocovania potenciálu územia zabezpečia zvyšovanie kvality života obyvateľov v dotknutom území.

INOVATÍVNEJŠIA OBEC

- moderná digitálna infraštruktúra
- kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
- aktívne začlenenie a dostupné služby
- adaptabilný a prístupný trh práce

ATRAKTÍVNEJŠIA OBEC

- atraktívny a aktívny cestovný ruch
- atraktívnejšie prostredie pre bývanie
- atraktívnejšie prostredie pre podnikateľský sektor

EKOLOGICKEJŠIA OBEC

- opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti
- využitie OZE
- podpora regionálnej a lokálnej energetiky
- udržateľná doprava
- udržateľné hospodárenie s vodou
- prechod na obehové hospodárstvo
- zachovanie kvality ŽP, zachovanie biodiverzity
- zvýšenie podielu zelenej infraštruktúry, ekosystémové prístupy
- adaptácia na zmenu klímy a prevencia rizika katastrof, ekosystémové prístupy

Vyvážený a udržateľný rozvoj územia je možné dosiahnuť reálne koncipovanou stratégiou rozvoja, cieľným smerovaním a integráciou investícií do územia a tematických oblastí s rozvojovým potenciálom, efektívnym a hospodárnym využitím finančných zdrojov (príspevkov a dotácií z európskych štrukturálnych a investičných fondov, rôznych finančných mechanizmov, štátneho rozpočtu a pod.)

Cieľ politiky	Opatrenie	Projektový zámer
Inovatívnejšia obec	<i>Investície do vyššej miery informatizácie, digitalizácie, digitálna pripojiteľnosť, digitálna ekonomika</i>	Vybudovanie infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu – digitálna informačná úradná tabuľa (v interiéri OcÚ/v exteriéri/v obci)
		Osadenie infokioskov a inštalácia aplikácie pre infokiosky
	<i>Investície do udržateľného rozvoja a zvyšovania kvality služieb a infraštruktúry v oblasti inkluzívneho vzdelávania, kultúry, v oblastiach sociálnej a zdravotnej, na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času, do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít. Aktívne začlenenie.</i>	Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne
		Výstavba kultúrneho domu
		Výstavba denného stacionára
		Výstavba zariadenia pre seniorov
		Výstavba komunitného centra
		Výstavba komunitného centra pre MRK
Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba tribúny		
Vypracovanie projektových dokumentácií		

Cieľ politiky	Opatrenie	Projektový zámer
Atraktívnejšia obec	<i>Investície do zachovania, oživenia a prezentácie regionálnej kultúry a prírodného dedičstva, lokálnych výrobkov, budovanie súvisiacej infraštruktúry</i>	Zakúpenie a osadenie turistických informačných tabúľ a turistického mobiliáru
		Výstavba amfiteátra a náučného chodníka
		Vybudovanie cyklotrasy
	<i>Investície do infraštruktúry bývania</i>	Výstavba nájomných bytov
		Výstavba polyfunkčného strediska s nájomnými bytmi

Cieľ politiky	Opatrenie	Projektový zámer
Ekologickejšia obec	<i>Investície do budovania efektívneho hospodárenia s odpadom, vodou, energiou, vrátane OZE, lesmi a územím vo vlastníctve obce</i>	Výstavba zberného dvora a obecnej kompostárne
		Výstavba verejnej kanalizácie, ČOV a súbežne výstavba verejného vodovodu

		Výstavba multifunkčného objektu
		Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov
		Rekonštrukcia/výstavba KD
		Zlepšenie hospodárenia v lesoch/realizácia udržateľného hospodárenia v lesoch, investície do poľnohospodárskych podnikov (SHR)
	<i>Investície do modernizácie a výstavby cestnej a cyklistickej infraštruktúry a infraštruktúry pre alternatívne pohony s cieľom zvyšovania úrovne bezpečnosti vidieckeho priestoru</i>	Modernizácia miestnych komunikácií, vrátane chodníkov a parkovísk
		Vybudovanie nabíjacej infraštruktúry
	<i>Investície do budovania infraštruktúry - preventívnych opatrení pred zmenou klímy, vrátane zelenej infraštruktúry</i>	Výstavba protipovodňových opatrení
		Budovanie zelených prvkov

5.1 Špecifikácia a popis opatrení

Časť Špecifikácia cieľov politiky predkladá podrobnejší popis jednotlivých cieľov. Popisuje dôvody výberu cieľov politiky a špecifických cieľov, ich nadväznosť na globálne, či špecifické ciele národných a nadnárodných politík. Zameraním opatrení sa samospráva snaží na lokálnej úrovni nájsť špecifické riešenia pre identifikované potreby a problémy, čím sekundárne prispieva k riešeniu viacerých globálnych problémov. Definované potreby sú odrazom nedostatkov, ktoré primárne z dôvodu nepostačujúcich finančných prostriedkov nemohli byť manažmentom obce dlhodobo riešené. Finančné prostriedky, či už nenávratné, alebo návratné, ktoré obec môže získať v rámci výziev vyhlasovaných priebežne v programovom období 2021-2027 s presahom do roku 2029 v rámci pravidla n+2, a zároveň integrácia dostupných zdrojov (finančných, ľudských, materiálnych a iných) pri rešpektovaní existujúcej legislatívy, ako aj ďalších dokumentov na rôznych úrovniach, zabezpečia dosahovať priority ciele politík a špecifické ciele stanovené v predkladanom dokumente. Zároveň však prispejú aj k napĺňaniu cieľov stanovených EÚ, či národnou úrovňou:

- v oblasti dostupnosti kvalitnejších služieb, komunitného rozvoja, zriaďovania lokalít pre stretávanie, aktívneho začlenenia
- v lepšej dostupnosti nájomného bývania
- v oblasti zvyšovania zamestnanosti, napr. podporou inovácií v CR
- v oblasti klímy a adaptačných opatrení na zmenu klímy
- v oblasti efektívneho hospodárenia s energiami a vodou
- v oblasti nakladania s odpadom, a pod.

Projektové zámery budú realizované v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny s rešpektovaním ochrany chránených území, NKP zapísaných v ÚZPF, evidovaných archeologických lokalít a bližšie nelokalizovaných ojedinelých nálezov, priorít rozvoja dopravnej infraštruktúry, ÚSES, ktorý je významnou súčasťou zelenej infraštruktúry.

Cielené investície pomôžu zvýšiť výkonnosť miestnej ekonomiky, čoho pridanou hodnotou bude zvýšenie kvality života obyvateľov. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj. Pri realizácii jednotlivých projektových zámerov definovaných v PRO bude samospráva rešpektovať prvky sústavy chránených území a prvky systému ekologickej stability ÚSES“.

Prevažne vidiecke regióny, ku ktorým podľa OECD patrí aj Prešovský samosprávny kraj, majú viacero prekážok rozvoja územia. Sú to najmä absencia hmotného a finančného kapitálu spojená s nižšou kvalitou dopravnej infraštruktúry a izoláciou vidieckych sídel od mestských sídel. Z hľadiska vytvárania vonkajších podmienok zohrávajúcej dôležitú úlohu pri podpore

implementácie opatrení a aktivít zadefinovaných v strategickom dokumente obce a pri podpore rozvojových stimulov pre vidiecke oblasti bude i naďalej významným partnerom štátna správa verejná správa. Ich podpora vidieckeho prostredia bude definovaná v programových dokumentoch a sústredená najmä na vyčlenenie verejných zdrojov, vytváranie regulačných mechanizmov a podobne.

V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania definovaných potrieb, podporujúc miestny a regionálny rozvoj. V priebehu implementácie tohto dokumentu budú všetky aktivity realizované v súlade s platnou legislatívou, v súlade s aktuálnym znením zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Pri realizovaní projektových zámerov uvedených v strategickom dokumente bude obec Drienov rešpektovať národné kultúrne pamiatky a ich bezprostredné okolie a postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Podmienky ochrany pamiatkového fondu v územnom a stavebnom konaní zabezpečuje KPÚ Prešov.

V prípade realizácie projektových zámerov, ktoré súvisia s archeologickými náleziskami v katastri obce Drienov, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní v súlade s § 41 ods. 4 pamiatkového zákona KPÚ Prešov v spolupráci s príslušným stavebným úradom.

Pri realizovaní činnosti vyplývajúcej zo strategického dokumentu vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika bude potrebné posúdiť podľa zákona č. 357/2007 Z.z. o ochrane podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Pri realizovaní projektových zámerov definovaných v strategickom dokumente, v prípade výstavby nových zdrojov znečisťovania ovzdušia budú odstupové vzdialenosti od už existujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia v súlade s Prílohou č. 10 Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia o umiestňovaní zdrojov znečisťovania ovzdušia, vzhľadom na existujúci obytný charakter lokality s minimalizáciou vplyvov na citlivé receptory, vrátane zohľadnenia geomorfologického členenia a meteorologických podmienok, pričom do úvahy budú vzaté existujúce kultúrne a prírodné pamiatky a inak chránené objekty a zóny.

CIEĽ POLITIKY

INOVATÍVNEJŠIA OBEC

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Zavádzaním inovácií do procesov správy územnej samosprávy zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb

V rámci cieľa politiky Inovatívnejšia obec si samospráva stanovila dosiahnutie špecifického cieľa prostredníctvom integrácie investícií do oblastí s rozvojovým potenciálom. Prostredníctvom implementácie predkladaného dokumentu samospráva prispeje k budovaniu inteligentného regiónu. Navrhnuté integrované investičné zámery sú strategické a prierezové, teda prelínajú sa naprieč strategickým dokumentom. Zámerom samosprávy je podporiť nové prístupy k riešeniu problémov, využiť skúsenosti a poznatky, ktoré nadobudla v procese riadenia, uskutočňovať zmeny a implementovať inovácie, ktoré zabezpečia v prvom rade lepší výkon samosprávy a následne poskytovanie kvalitnejších, pohodlnejších a efektívnejších verejných služieb a prinesú nezanedbateľné finančné úspory.

Samospráva plánuje v oblasti digitálnej transformácie nadviazať na štyri základné konkrétne ciele európskej stratégie Digitálny kompas do roku 2030, politický program s názvom Cesta k digitálnemu desaťročiu do roku 2030. Dosiahnutie vymedzených cieľov - digitálne zručná populácia, bezpečné, výkonné a udržateľné digitálne infraštruktúry, digitálna transformácia podnikov a digitalizácia verejných služieb – by malo prispieť k online dostupnosti všetkých kľúčových verejných služieb, minimálne 80 % celej dospeléj populácie by si malo osvojiť základné digitálne zručnosti, všetky európske domácnosti by mali mať gigabitové pripojenie (v porovnaní s 59 % v roku 2020), vyše 90 % európskych MSP by malo dosiahnuť základnú úroveň digitálnej intenzity – v porovnaní so 61 % v roku 2019.

Samospráva plánuje investovať do vybudovania infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu. Plánuje umiestniť digitálnu informačnú úradnú tabuľu v interiéri OcÚ, prípadne aj v exteriéri. Plánuje taktiež osadenie turistických informačných kioskov a informačných tabúl - infobodov. Informačné kiosky majú v súčasnosti využitie v rôznych oblastiach. V cestovnom ruchu sú verejne prístupné a využívajú sa ako interaktívne mapy, sprievodcovia, alebo ako informačné príručky. Zriadenie elektronickej (digitálnej) úradnej tabule umiestnenej priamo na OcÚ alebo na vybranom mieste v obci prispeje k jednoduchej dostupnosti dokumentov, bulletinov, obecných novín a pod. Výhodou úradnej tabule je rýchla dostupnosť informácií nielen pre obyvateľov, podnikateľov, ale aj pre návštevníkov, turistov, vrátane osôb

s handicapom. Úradná tabuľa môže poskytovať zároveň 3D virtuálne prehliadky, interaktívne mapy, navigácie a pod.

1P1 IT OBEC

1P1.1 Opatrenie

Investície do vyššej miery informatizácie, digitalizácie, digitálna pripojiteľnosť, digitálna ekonomika

Projektové/investičné zámery

1P1.1.1 Vybudovanie infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu – digitálna informačná úradná tabuľa (v interiéri OcÚ/v exteriéri/v obci

1P1.1.2 Osadenie infokioskov a inštalácia aplikácie pre infokiosky

1P1.2 Opatrenie

Investície do udržateľného rozvoja a zvyšovania kvality služieb a infraštruktúry v oblasti inkluzívneho vzdelávania, kultúry, v oblastiach sociálnej a zdravotnej, na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času, do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít. Aktívne začlenenie.

Projektové/investičné zámery

1P1.2.1 Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne

1P1.2.2 Výstavba kultúrneho domu

1P1.2.3 Výstavba denného stacionára

1P1.2.4 Výstavba ZPS

1P1.2.5 Výstavba komunitného centra

1P1.2.6 Výstavba komunitného centra pre MRK

1P1.2.7 Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba tribúny

1P1.2.8 Vypracovanie projektových dokumentácií

CIEĽ POLITIKY

ATRAKTÍVNEJŠIA OBEC

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Budovaním prostredia priaznivého pre bývanie, prácu, oddych a relax zvýšiť atraktivnosť územia

Pri výkone územnej samosprávy majú územné samosprávy v kompetencií starostlivosť o všestranný rozvoj územia, ako aj o potreby obyvateľov. Vytvorením prostredia priaznivého pre bývanie, prácu, oddych a relax je cieľom zvýšiť atraktivnosť územia a vybudovať atraktívnejšiu obec. Integrované investičné zámery navrhnuté v rámci cieľa politiky Atraktívnejšia obec sú taktiež strategické a prierezové a prelínajú sa naprieč strategickým dokumentom.

Vidiecky cestovný ruch, ako príležitosť pre zlepšovanie výkonnosti miestnych hospodárstiev sa z hľadiska tvorby pracovných príležitostí javí perspektívnym. Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu napomáha najmä rozvoju regiónov s nižšou hustotou obyvateľstva rozkladajúcich sa v kvalitnom životnom prostredí s dobrou dostupnosťou a kvalitou služieb a modernou infraštruktúrou. Na území obce Drienov sa na rozlohe cca 21 ha nachádza národná prírodná rezervácia Gímešský jarok, ktorý je v rozlohe cca 40 ha zároveň územím európskeho významu. NPR bola „vyhlásená na ochranu lesných spoločenstiev brezových dúbav a oglejených bukových dúbav v Košickej kotline, čo zabezpečuje obci Drienov kvalitné ekosystémové služby. Práve kvalitné ekosystémové služby, vhodné prírodné a kultúrne podmienky, ponuka kvalitnej technickej, environmentálnej, voľnočasovej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s komplexnými službami a určitým stupňom ekonomického, technického a sociálneho rozvoja sú Podmienkou pre zabezpečenie aktívneho, odolného a udržateľného cestovného ruchu. Samospráva v súvislosti s tým plánuje vytvoriť atraktívny priestor s možnosťou prezentácie ľudovej kultúry a prispieť tak k jej zachovaniu, či dokonca oživeniu, priestor zabezpečujúci ochranu prírodného dedičstva ale aj prezentáciu lokálnych výrobkov. Cieľom samosprávy je investovať do výstavby amfiteátra a náučného chodníka, vybudovania cyklotrasy a osadenia turistických informačných tabúľ a turistického mobiliáru.

Domácnosti sú ukazovateľom toho, čo im ich príjmová situácia dovolí, a zároveň aj ukazovateľom životnej úrovne. Kvalita a dostupnosť bývania závisí od úrovne sociálno-politicko-ekonomického rozvoja spoločnosti a je jednou z podmienok pre stabilné rodinné prostredie. Slovensko sa takmer deväťdesiat percentným podielom bytov v súkromnom vlastníctve radí na druhé miesto v EÚ, čoho dôvodom je záujem Slovákov o vlastné bývanie a taktiež nedostatok nájomných bytov, s výnimkou Bratislavy. Bývanie sa stáva súčasťou regionálneho rozvoja. Samospráva sa v nadväznosti na „Bytovú politiku SR do roku 2030“ snaží zvyšovať ponuku bývania prostredníctvom vytvorenia stabilného prostredia. Snaží sa zvýšiť dostupnosť nájomného bývania, a tým zvyšovať kvalitu bývania. Vytvorením vhodných podmienok pre bývanie udržať obyvateľov v produktívnom veku pred odsťahovaním sa do priaznivejších regiónov.

2P1 AKTÍVNÝ CESTOVNÝ RUCH

2P1.1 Opatrenie

Investície do zachovania, oživenia a prezentácie regionálnej kultúry a prírodného dedičstva, lokálnych výrobkov, budovanie súvisiacej infraštruktúry

Projektové/investičné zámery

2P1.1.1 Zakúpenie a osadenie turistických informačných tabúl' a turistického mobiliáru

2P1.1.2 Výstavba amfiteátra a náučného chodníka

2P1.1.3 Vybudovanie cyklotrasy

2P2 DOSTUPNÉ (EKOLOGICKÉ) BÝVANIE

2P2.1 Opatrenie

Investície do infraštruktúry bývania

Projektové/investičné zámery

2P2.1.1 Výstavba nájomných bytov

2P2.1.2 Výstavba polyfunkčného strediska s nájomnými bytmi

CIEĽ POLITIKY

EKOLOGICKEJŠIA OBEC

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

Zvyšovaním odolnosti a udržateľnosti hospodárstva budovať konkurencieschopnejšiu a ekologickejšiu obec

V rámci cieľa politiky Ekologickejšia obec si samospráva stanovila budovať konkurencieschopnejšiu a ekologickejšiu obec. Integrované investičné zámery navrhnuté v tejto časti strategického dokumentu prispievajú k udržateľnému hospodáreniu, dekarbonizácii, lepšej adaptácii na zmenu klímy a pomôžu v značnej miere urýchliť proces ekologickej, energetickej a hospodárskej transformácie krajiny. V súvislosti s politikou Nového európskeho inovačného programu sa samospráva snaží inovačnými riešeniami a digitalizáciou v oblasti riadenia samosprávy prispieť k riešeniu naliehavých výziev, akými sú napr. znižovanie emisií, udržateľná spotreba, predchádzanie a prispôsobenie sa zmene klímy, prechod na udržateľné obhové hospodárstvo, obmedzenie využívania neobnoviteľných prírodných zdrojov.

Prechod na obehové hospodárstvo je aktuálnou výzvou aj pre Slovenskú republiku. V súčasnosti existuje lineárny model „vytážiť/vyrobiť/použiť/zahodiť“. Podporou zo štrukturálnych fondov sa Európska únia preto snaží prostredníctvom svojej legislatívy transformovať súčasné odpadové hospodárstvo na obehové s cieľom „menej odpadu, viac hodnoty“. V tejto oblasti je dôležité zvyšovanie environmentálneho povedomia a informovanosti, keďže v hierarchii nakladania s odpadmi je predchádzanie vzniku odpadov na prvom mieste. Podľa programu predchádzania vzniku odpadu v rámci SR je dôležitý posun od materiálového zhodnocovania odpadov k predchádzaniu ich vzniku. Slovenský obyvateľ vyprodukuje za rok 496 kg komunálneho odpadu, čím sa Slovenská republika umiestnila na 12 mieste z 27 krajín EÚ, pričom najmenej odpadu vyprodukovalo Rumunsko – 302kg a najviac Rakúsko až cca 834 kg. Podiel recyklácie a kompostovania komunálneho odpadu tvorí na Slovensku 48,9%, pričom najvyššie % recyklácie a kompostovania (71,1) patrí Nemecku a najnižšie % 11,3 patrí Rumunsku (zdroj Európsky parlament, 2021). Výstavba obecnej kompostárne v obci podporí lepší ekosystémový prístup a zvýši ochranu životného prostredia. Záväzky SR vo vzťahu k odvádzaniu a čisteniu komunálnych odpadových vôd v nadväznosti na legislatívu EU sú transponované do vodohospodárskej legislatívy SR a strategických materiálov. Výstavba verejnej kanalizácie, ČOV a súbežne výstavba verejného vodovodu zabezpečí vyššiu kvalitu environmentálnej infraštruktúry, zvýšenie úrovne sanitácie, komfortu bývania a životnej úrovne obyvateľstva a zároveň zvýšenú ochranu a zlepšenie stavu prírodných zdrojov a vôd, vodných ekosystémov ako aj zdravia obyvateľstva ...“ (Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027).

3P1 UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRENIE, DEKARBONIZÁCIA

3P1.1 Opatrenie

Investície do budovania efektívneho hospodárenia s odpadom, vodou, energiou, vrátane OZE, lesmi a územím vo vlastníctve obce

Projektové/investičné zámery

3P1.1.1 Výstavba obecnej kompostárne

3P1.1.2 Výstavba verejnej kanalizácie, ČOV a súbežne výstavba verejného vodovodu

3P1.1.3 Výstavba multifunkčného objektu

3P1.1.4 Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov

3P1.1.5 Zlepšenie hospodárenia v lesoch/Realizácia udržateľného hospodárenia v lesoch

3P1.2 Opatrenie

Investície do modernizácie a výstavby cestnej a cyklistickej infraštruktúry a infraštruktúry pre alternatívne pohony s cieľom zvyšovania úrovne bezpečnosti vidieckeho priestoru

Projektové/investičné zámery

3P1.2.1 Modernizácia miestnych komunikácií a chodníkov

3P1.2.2 Realizácia dostupnej nabíjacej infraštruktúry

3P2 ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY, ZVYŠOVANIE KVALITY ZELENEJ INFRAŠTRUKTÚRY

3P2.1 Opatrenie

Investície do budovania infraštruktúry - preventívnych opatrení pred zmenou klímy, vrátane zelenej infraštruktúry

Projektové/investičné zámery

3P2.1.1 Výstavba protipovodňových opatrení

3P2.1.2 Budovanie zelených prvkov

5.2 Projektové zámery

Názov invest.	Priority cieľa politiky	Zameranie projektu	Názov projektu (prosím o kontrolu)	Oblasť PZ	Kategória	Iné -doplňte	Ukazovateľ výstupu / jednotka	Predpokladaný termín realizácie	Predpokl. náklady
Drienov	1P1 IT obec	Investície do vyššej miery informatizácie, digitalizácie, digitálna pripojiteľnosť, digitálna ekonomika	Vybudovanie infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu – digitálna informačná úradná tabuľa (v interiéri OcÚ/v exteriéri/v obci	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť		Používatelia nových a vylepšených verejných digitálnych služieb, produktov a procesov	2023-2030	15 000,00
Drienov			Osadenie infokioskov a inštalácia aplikácie pre infokiosky	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť		Používatelia nových a vylepšených verejných inovatívnych služieb, produktov a procesov	2023-2030	8 000,00
Drienov	1P2 Dostupné kvalitné moderné služby, aktívne začlenenie	Investície do udržateľného rozvoja a zvyšovania kvality služieb a infraštruktúry v oblasti inkluzívneho vzdelávania, kultúry, v oblastiach sociálnej a zdravotnej, na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času, do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít. Aktívne začlenenie.	Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne	Sociálna infraštruktúra	Školstvo		Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	2023-2030	2 300 000,00
Drienov			Výstavba KD	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť		Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov/Počet projektov zameraných na energetické úspory	2023-2030	750 000,00
Drienov			Výstavba denného stacionára	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť		Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	2023-2030	420 000,00
Drienov			Výstavba zariadenia pre seniorov	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť		Nové alebo modernizované zariadenia sociálnych služieb pre znevýhodnené skupiny	2023-2030	1 200 000,00
Drienov			Výstavba komunitného centra	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť		Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	2023-2030	720 000,00
Drienov			Výstavba komunitného centra pre MRK	Sociálna infraštruktúra	Sociálna vybavenosť		Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	2023-2030	650 000,00
Drienov			Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba tribúny	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas		Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor	2023-2030	72 000,00
Drienov			Vypracovanie projektových dokumentácií	Zamestnanosť	Iné - doplňte	územnoplánovacie podklady	Počet vytvorených dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením	2023-2030	200 000,00
Drienov	2P1 Aktívny cestovný ruch	Investície do zachovania, oživenia a prezentácie regionálnej kultúry a prírodného dedičstva, lokálnych výrobkov, budovanie súvisiacej infraštruktúry	Zakúpenie a osadenie turistických informačných tabúľ a turistického mobiliáru	Cestovný ruch	Iné - doplňte	súvisiaca infraštruktúra	Počet osadených tabúľ	2023-2030	9 000,00
			Výstavba amfiteátra, informačných tabúľ a náučného chodníka	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky			2023-2030	225 000,00
Drienov			Vybudovanie cyklotrasy	Cestovný ruch	Iné - doplňte	súvisiaca infraštruktúra	Počet km nových a modernizovaných chodníkov a cyklotrás/kolaudačné rozhodnutie	2023-2030	300 000,00
Drienov	2P2 Dostupné (Ekologické) bývanie	Investície do infraštruktúry bývania	Výstavba nájomných bytov	Sociálna infraštruktúra	Bývanie		Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry/Počet projektov zameraných na energetické úspory	2023-2030	3 000 000,00
Drienov			Výstavba polyfunkčného strediska s nájomnými bytmi	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry/Počet projektov zameraných na energetické úspory	2023-2030	2 200 000,00

Drienov	3P1 Udržateľné hospodárenie, dekarbonizácia	Investície do budovania efektívneho hospodárenia s odpadom, vodou, energiou, vrátane OZE, lesmi a územím vo vlastníctve obce	Výstavba zberného dvora a obecnej kompostárne	Životné prostredie	Zhodnocovanie odpadu		Investície do množstvového zberu komunálnych odpadov/Investície do zariadení na triedený zber odpadu /Odpad pripravený na opätovné použitie	2023-2030	480 000,00	
Drienov			Výstavba verejnej kanalizácie, stokovej siete, ČOV a súběžne výstavba verejného vodovodu	Životné prostredie	Ochrana prírody		Populácia pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou/Populácia pripojená aspoň na sekundárnu verejnú úpravu odpadovej vody/Populácia MRK pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou	2023-2030	25 000 000,00	
Drienov			Výstavba multifunkčného objektu	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov/Počet projektov zameraných na energetické úspory	2023-2030	800 000,00	
Drienov			Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov	Cestovný ruch	Kultúrne a historické pamiatky		Počet podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	2023-2030	1 700 000,00	
Drienov			Zlepšenie hospodárenia v lesoch/Realizácia udržateľného hospodárenia v lesoch, Investície do poľnohospodárskych podnikov SHR	Životné prostredie	Ochrana prírody		Investície (€)	2023-2030	850 000,00	
Drienov			Investície do modernizácie a výstavby cestnej a cyklistickej infraštruktúry a infraštruktúry pre alternatívne pohony s cieľom zvyšovania úrovne bezpečnosti vidieckeho priestoru	Modernizácia MK a chodníkov	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		Počet km postavených a zrekonštruovaných M	2023-2030	650 000,00
Drienov				Vybudovanie nabíjacej infraštruktúry (infraštruktúra pre elektromobilitu)	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		Počet nabíjacích staníc	2023-2030	25 000,00
Drienov			3P2 Adaptácia na zmenu klímy a zvyšovanie kvality zelenej infraštruktúry	Investície do budovania infraštruktúry - preventívnych opatrení pred zmenou klímy, vrátane zelenej infraštruktúry	Výstavba protipovodňových opatrení	Životné prostredie	Prevenčia pred prírodnými nešťastiami		Počet vybudovaných/riešených prvkov protipovodňovej a protipožiarnej ochrany	2023-2030
Drienov	Budovanie zelených prvkov	Životné prostredie			Verejná zeleň			2023-2030	350 000,00	

5.3 Projektové zámery/stav pripravenosti

Dostupné kvalitné moderné služby, aktívne začlenenie					
Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne					
Základné údaje					
<i>Garant:</i>	Obec				
<i>Kontaktná osoba</i>	Starosta / poverená osoba				
<i>Začatie a ukončenie projektu</i>	2023 - 2030				
<i>Súčasný stav projektu</i>	Spracovaná PD				
<i>Stav pred realizáciou</i>	nedostatočná kapacita ZŠ				
<i>Cieľ</i>	Zavádzaním inovácií do procesov správy územnej samosprávy zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb				
<i>Výstup</i>	Rekonštruovaná ZŠ, nová jedáleň				
<i>Výsledok</i>	Dostatočná kapacita				
<i>Dopad</i>	Atraktívna obec				
Realizácia projektu					
<i>Fáza /míľnik</i>	<i>Predpokladaný termín</i>				
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)	2027				
Príprava a podanie žiadosti o NFP	2028				
Verejné obstarávanie a podpis zmluvy	2028-2030				
Realizácia projektu / kolaudácia	2028-2030				
Financovanie projektu					
<i>Druh výdavku</i>	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza					
Verejné obstarávanie					
Realizácia	2 300 000,00	x	x	x	
Spolu	2 300 000,00	x	x	x	

5.4 Merateľné ukazovatele

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené ukazovatele výstupu. Ide o konkrétne produkty - výsledky jednotlivých aktivít definovaných v akčnom pláne. Výstupy nevedú ku kvalitatívnemu posudzovaniu. Indikátory výstupov sú merané vo fyzikálnych jednotkách ako je počet, kus, m, m².

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené aj ukazovatele výsledku. Indikátory výsledku sú základným prostriedkom pre monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenie dosiahnutia cieľov.

Inovatívnejšia obec				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2023	Rok 2030
<i>Investície do vyššej miery informatizácie, digitalizácie, digitálna pripojiteľnosť, digitálna ekonomika</i>				
Wybudovanie infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu – digitálna informačná úradná tabuľa (v interiéri OcÚ/v exteriéri/v obci)				
výsledok	Používatelia nových a vylepšených verejných digitálnych služieb, produktov a procesov	používatelia/rok	0	
Osadenie infokioskov a inštalácia aplikácie pre infokiosky				
	Používatelia nových a vylepšených verejných digitálnych služieb, produktov a procesov	používatelia/rok	0	
<i>Investície do udržateľného rozvoja a zvyšovania kvality služieb a infraštruktúry v oblasti inkluzívneho vzdelávania, kultúry, v oblastiach sociálnej a zdravotnej, na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času, do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít. Aktívne začlenenie.</i>				
Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne				
	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	počet	0	1
Výstavba kultúrneho domu				
	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov/ Počet projektov zameraných na energetické úspory	počet	0	1
Výstavba denného stacionára				
	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	počet	0	1
Výstavba zariadenia pre seniorov				
	Nové alebo modernizované zariadenia sociálnych služieb pre znevýhodnené skupiny	počet	0	1
Výstavba komunitného centra				
	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	počet	0	1
Výstavba komunitného centra pre MRK				
	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov	počet	0	1
Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba tribúny				
	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor	M ²	0	

Vypracovanie projektových dokumentácií				
	Počet vytvorených dokumentácií, analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením	počet	0	7

Atraktívnejšia obec				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2023	Rok 2030
Investície do zachovania, oživenia a prezentácie regionálnej kultúry a prírodného dedičstva, lokálnych výrobkov, budovanie súvisiacej infraštruktúry				
Zakúpenie a osadenie turistických informačných tabúľ a turistického mobiliáru				
	Počet osadených tabúľ	počet	0	8
Výstavba amfiteátra a náučného chodníka				
	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor	počet	0	1
Vybudovanie cyklotrasy				
	Počet km nových a modernizovaných chodníkov a cyklotrás	m	0	5000
Investície do infraštruktúry bývania				
Výstavba nájomných bytov				
	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry	počet	0	48
Výstavba polyfunkčného strediska s nájomnými bytmi				
	Počet projektov novopostavenej a modernizovanej verejnej a sociálnej infraštruktúry/	počet	0	1

Ekologickejšia obec				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2023	Rok 2030
Investície do budovania efektívneho hospodárenia s odpadom, vodou, energiou, vrátane OZE, lesmi a územím vo vlastníctve obce				
Výstavba zberného dvora a obecnej kompostárne				
	Investície do množstvového zberu komunálnych odpadov/Investície do zariadení na triedený zber odpadu /Odpad pripravený na opätovné použitie	€	0	480 000,00
Výstavba verejnej kanalizácie, ČOV a súběžne výstavba verejného vodovodu				
	Populácia pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou/Populácia pripojená aspoň na sekundárnu verejnú úpravu odpadovej vody/Populácia MRK pripojená na vylepšené verejné zásobovanie vodou	osoba	0	
Výstavba multifunkčného objektu				
	Počet novovybudovaných a modernizovaných verejných budov/Počet projektov zameraných na energetické úspory	počet	0	1
Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov				

	Počet podporovaných kultúrnych a turistických lokalít	počet	0	1
Zlepšenie hospodárenia v lesoch/realizácia udržateľného hospodárenia v lesoch, investície do poľnohospodárskych podnikov (SHR)				
	Investície do udržateľného hospodárenia	€	0	850 000,00
Investície do modernizácie a výstavby cestnej a cyklistickej infraštruktúry a infraštruktúry pre alternatívne pohony s cieľom zvyšovania úrovne bezpečnosti vidieckeho priestoru				
Modernizácia miestnych komunikácií, vrátane chodníkov a parkovísk				
	Počet km postavených a zrekonštruovaných MK	m	0	5 000
Vybudovanie nabíjacej infraštruktúry				
	Počet nabíjacích staníc		0	1
Investície do budovania infraštruktúry - preventívnych opatrení pred zmenou klímy, vrátane zelenej infraštruktúry				
Výstavba protipovodňových opatrení				
	Počet vybudovaných/riešených prvkov protipovodňovej a protipožiarnej ochrany	počet	0	
Budovanie zelených prvkov				
	Počet vybudovaných/riešených zelených prvkov	počet	0	

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť poskytuje prehľadne poukladané údaje súvisiace s relevantnou prioritnou oblasťou podpory, opatreniami, projektovými zámermi. Podáva stručný prehľad o konkrétnych investíciách, a to z pohľadu obdobia realizácie a z pohľadu zdrojov financovania.

6.1 Proces realizácie programu rozvoja obce, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie

Obec bude v procese realizácie dokumentu postupovať v zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Schválenie, koordinácia, implementácia a monitorovanie implementácie programu rozvoja obce je v kompetencii zastupiteľstva obce a starostu obce. Partnermi v tomto procese môžu byť aj všetci dotknutí obyvatelia, zamestnávateľia, ako aj podnikateľské subjekty, ktorí prejavia záujem prispieť k rozvoju miestnej ekonomiky, a sú relevantnými hráčmi na poli regionálneho rozvoja.

6.2 Komunikačná stratégia a koordinácia

Počas vypracovávania strategického dokumentu Programu rozvoja obce Drienov na obdobie 2023-2030 samospráva spolupracovala pri príprave jednotlivých prioritných oblastí s internými aj externými odborníkmi, ale aj so sociálno-ekonomickými partnermi.

6.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude sledovať napĺňanie definovaných cieľov prostredníctvom ukazovateľov a sledovať prínos cielene umiestnených investícií k rozvoju miestnej ekonomiky a rastu jej konkurencieschopnosti, napríklad prostredníctvom zvyšovania počtu pracovných miest, počtu diverzifikácií činností, zavádzania inovatívnych technológií a vzniku nových kreatívnych činností. Všetky ukazovatele sú východiskom pri priebežnom posudzovaní vplyvov stratégie na rozvoj územia. Monitorovacie ukazovatele budú sledované na základe údajov z priebežne realizovaných alebo ukončených projektov.

Cieľom merateľných ukazovateľov je sledovať, ako prostredníctvom efektívnejšieho využívania endogénnych zdrojov a najmä ich zhodnotením dochádza k rozvoju miestnej ekonomiky, rastu jej konkurencieschopnosti, a tým ku zvyšovaniu spokojnosti a kvality života obyvateľov v obci.

6.4 Akčný plán na obdobie realizácie 2023-2030

Inovatívnejšia obec						
Projektový zámer	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia projektu viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
Investície do vyššej miery informatizácie, digitalizácie, digitálna pripojiteľnosť, digitálna ekonomika						
Vybudovanie infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu – digitálna informačná úradná tabuľa (v interiéri OcÚ/v exteriéri/v obci)	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Osadenie infokioskov a inštalácia aplikácie pre infokiosky	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Investície do udržateľného rozvoja a zvyšovania kvality služieb a infraštruktúry v oblasti inkluzívneho vzdelávania, kultúry, v oblastiach sociálnej a zdravotnej, na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času, do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít. Aktívne začlenenie.						
Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba kultúrneho domu	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba denného stacionára	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba DSS	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba komunitného centra	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba komunitného centra pre MRK	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba tribúny	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Vypracovanie projektových dokumentácií	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie

Atraktívnejšia obec						
Projektový zámer	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia projektu viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
Investície do zachovania, oživenia a prezentácie regionálnej kultúry a prírodného dedičstva, lokálnych výrobkov, budovanie súvisiacej infraštruktúry						
Zakúpenie a osadenie turistických informačných tabúľ a turistického mobiliáru	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba amfiteátra a náučného chodníka	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Vybudovanie cyklotrasy	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Investície do infraštruktúry bývania						
Výstavba nájomných bytov	2023-2030					
Výstavba polyfunkčného strediska s nájomnými bytmi	2023-2030					

Ekologickejšia obec						
Projektový zámer	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia projektu viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
Investície do budovania efektívneho hospodárenia s odpadom, vodou, energiou, vrátane OZE, lesmi a územím vo vlastníctve obce						
Výstavba zberného dvora a obecnej kompostárne	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba verejnej kanalizácie, ČOV a súbežne výstavba verejného vodovodu	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Výstavba multifunkčného objektu	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Rekonštrukcia/výstavba KD	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Zlepšenie hospodárenia v lesoch/realizácia udržateľného hospodárenia v lesoch, investície do poľnohospodárskych podnikov (SHR)	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Investície do modernizácie a výstavby cestnej a cyklistickej infraštruktúry a infraštruktúry pre alternatívne pohony s cieľom zvyšovania úrovne bezpečnosti vidieckeho priestoru						
Modernizácia miestnych komunikácií, vrátane chodníkov a parkovísk	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Vybudovanie nabíjacej infraštruktúry	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Investície do budovania infraštruktúry - preventívnych opatrení pred zmenou klímy, vrátane zelenej infraštruktúry						
Výstavba protipovodňových opatrení	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie
Budovanie zelených prvkov	2023-2030	X	X	X	X	EŠIF, iné FM, dotácie

7 FINANČNÁ ČASŤ

V zmysle § 7 Financovanie obce a § 9 Rozpočet obce, zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov „Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov, môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov.

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
INOVATÍVNEJŠIA OBEC								
<i>Investície do vyššej miery informatizácie, digitalizácie, digitálna pripojiteľnosť, digitálna ekonomika</i>	Vybudovanie infraštruktúry pre digitálnu územnú samosprávu – digitálna informačná úradná tabuľa (v interiéri OcÚ/v exteriéri/v obci	2023-2030	15 000,00	X	X	X		X
	Osadenie infokioskov a inštalácia aplikácie pre infokiosky	2023-2030	8 000,00	X	X	X		X
<i>Investície do udržateľného rozvoja a zvyšovania kvality služieb a infraštruktúry v oblasti inkluzívneho vzdelávania, kultúry, v oblastiach sociálnej a zdravotnej, na podporu zdravého životného štýlu a aktívneho trávenia voľného času, do rozvoja administratívnych a analyticko-strategických kapacít. Aktívne začlenenie</i>	Rozšírenie kapacít ZŠ a výstavba novej jedálne	2023-2030	2 300 000,00	X	X	X		X
	Výstavba kultúrneho domu	2023-2030	750 000,00	X	X	X		X
	Výstavba denného stacionára	2023-2030	420 000,00	X	X	X		X
	Výstavba DSS	2023-2030	1 200 000,00	X	X	X		X
	Výstavba komunitného centra	2023-2030	720 000,00	X	X	X		X
	Výstavba komunitného centra pre MRK	2023-2030	650 000,00	X	X	X		X
	Rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba tribúny	2023-2030	72 000,00	X	X	X		X
	Vypracovanie projektových dokumentácií	2023-2030	200 000,00	X	X	X		X
Spolu			6 335 000,00	X	X	X		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
ATRAKTÍVNEJŠIA OBEC								
<i>Investície do zachovania, oživenia a prezentácie regionálnej kultúry a prírodného dedičstva, lokálnych výrobkov, budovanie súvisiacej infraštruktúry</i>	Zakúpenie a osadenie turistických informačných tabúľ a turistického mobiliáru	2023-2030	9 000,00	X	X	X		X
	Výstavba amfiteátra a náučného chodníka	2023-2030	225 000,00	X	X	X		X
	Vybudovanie cyklotrasy	2023-2030	300 000,00	X	X	X		X
<i>Investície do infraštruktúry bývania</i>	Výstavba nájomných bytov	2023-2030	3 000 000,00	X	X	X		X
	Výstavba polyfunkčného strediska s nájomnými bytmi	2023-2030	2 200 000,00	X	X	X		X
Spolu			5 734 000,00	X	X	X		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
EKOLOGICKEJŠIA OBEC								
<i>Investície do budovania efektívneho hospodárenia s odpadom, vodou, energiou, vrátane OZE, lesmi a územím vo vlastníctve obce</i>	Výstavba zberného dvora a obecnej kompostárne	2023-2030	480 000,00	X	X	X		X
	Výstavba verejnej kanalizácie, ČOV a súbežne výstavba verejného vodovodu	2023-2030	25 000 000,00	X	X	X		X
	Výstavba multifunkčného objektu	2023-2030	800 000,00	X	X	X		X
	Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov	2023-2030	1 700 000,00	X	X	X		X
	Rekonštrukcia/výstavba KD	2023-2030		X	X	X		X
	Zlepšenie hospodárenia v lesoch/realizácia udržateľného hospodárenia v lesoch, investície	2023-2030	850 000,00	X	X	X		X

	do poľnohospodárskych podnikov (SHR)							
<i>Investície do modernizácie a výstavby cestnej a cyklistickej infraštruktúry a infraštruktúry pre alternatívne pohony s cieľom zvyšovania úrovne bezpečnosti vidieckeho priestoru</i>	Modernizácia miestnych komunikácií, vrátane chodníkov a parkovísk	2023-2030	650 000,00	X	X	X		X
	Vybudovanie nabíjacej infraštruktúry	2023-2030	25 000,00	X	X	X		X
<i>Investície do budovania infraštruktúry - preventívnych opatrení pred zmenou klímy, vrátane zelenej infraštruktúry</i>	Výstavba protipovodňových opatrení	2023-2030	70 000,00	X	X	X		X
	Budovanie zelených prvkov	2023-2030	350 000,00	X	X	X		X
Spolu			29 925 000,00	X	X	X		

8 ZÁVER

Program rozvoja obce predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorý reaguje najmä na potreby lokálnej, prípadne regionálnej úrovne.

Ciele a priority boli stanovené na základe odborných analýz a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja a zabezpečiť tak rozvoj miestnej ekonomiky a rast konkurencieschopnosti.

Výstupom dokumentu bude implementácia projektových zámerov, prioritne podporujúcich využívanie endogénnych zdrojov, zameraných na dosiahnutie zdravého sociálno-ekonomického prostredia, zvýšenie kvality života obyvateľov, zvýšenie atraktivity obce pre jej obyvateľov, podnikateľov, potenciálnych investorov a návštevníkov.

Implementácia programu bude priebežne monitorovaná a hodnotená na základe výstupov a výsledkov realizovaných intervencií.

Program rozvoja obce implementáciou jednotlivých projektových zámerov prispeje k plneniu cieľov národných a nadnárodných politík.

9 POUŽITÉ ZDROJE

1. Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026
2. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
3. Bytová politika SR do roku 2030
4. Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES)
5. Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030
6. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
7. Koncepcia športu 2022-2026, 2021
8. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, 2020
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
10. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
11. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
12. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
13. Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030
14. Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo, 2020
15. Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
16. Plán obnovy a odolnosti SR
17. Plán udržateľnej mobility PSK
18. Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, 2019
19. Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 - 2020
20. Program Slovensko
21. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2021 – 2030, Integrovaná územná stratégia PSK 2021-2027
22. Stratégia Európa 2020
23. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
24. Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
25. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
26. Štatistický úrad SR
27. Štátny vzdelávací program ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie
28. Územný plán PSK
29. Zákon č. 311/2023 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
30. Zákon č. 345/2023 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
31. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších
32. a predpisov
33. Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030

34. <https://www.forestportal.sk/les-pre-verejnost/informacie-o-lesoch/klimaticke-zmeny-2/>
35. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002 (**Geomorfologické jednotky** - Mazúr, E., Lukniš M., **Pôdy** - Rudolf Šály, Bohumil Šurina, **Klimatické oblasti** Milan Lapin, Pavel Faško, Marián Melo, Pavel Šťastný, Ján Tomlain)
36. <https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/vyzvy-granty/programove-obdobie-2021-2027/>
37. Rada EÚ (<https://www.europa.eu/sk/policies>)
38. <https://www.biomonitoring.sk/InternalGeoportal/ProtectedSites/DetailSites/715>

10 PRÍLOHY

PRÍLOHA 1: REALIZOVANÉ PROJEKTY V OBCI DRIENOV V OBDOBÍ 2015-2023
(EX ANTE HODNOTENIE)

REALIZOVANÉ PROJEKTY V OBCI DRIENOV V OBDOBÍ 2015-2023

V zmysle zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení „obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku..., vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutel'ným a nehnuteľným majetkom obce..., usmerňuje ekonomickú činnosť v obci...,vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci, zabezpečuje nakladanie s odpadom, ...zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žúmp...a pod.“

Keďže samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce, má samospráva záujem budovať udržateľné environmentálne prijateľné hospodárstvo, odolné voči zmene klímy efektívne využívajúce zdroje, vrátane obnoviteľných zdrojov energie, zároveň má záujem chrániť kvalitu ekosystémových služieb a poskytovať inovatívne a moderné služby v prostredí s dostupnou infraštruktúrou.

Z toho dôvodu sa samospráva v období rokov 2015 -2023 zapájala do viacerých výziev na podanie ŽoNFP s cieľom získať nenávratné finančné prostriedky, štátne dotácie, či zdroje z iných finančných mechanizmov. Nenávratné finančné zdroje boli cielene investované do vzdelávacej, environmentálnej, zelenej, technickej infraštruktúry a do aktivít s cieľom zníženia energetickej náročnosti verejných budov vo vlastníctve obce ako aj do zabezpečenia rôznych typov prvkov bezpečnosti.

Výsledkom náročnej realizácie jednotlivých investičných aktivít aj v neľahkom covidovom a postcovidovom období je dostupná infraštruktúra ponúkajúca moderné služby v environmentálne bezpečnom prostredí.

Názov projektu: Revitalizácia verejnej zelene v obci Drienov ul. Osloboditeľov

Cieľ projektu: Revitalizácia verejného priestranstva a zvýšenie kvality života obyvateľov pri aktívnom trávení voľného času priamo v obci, a to prostredníctvom vybudovania zelenej infraštruktúry. Projekt rieši komplexnú revitalizáciu obecnej obytnej časti so zameraním na potreby cieľových skupín, ktorými sú obyvatelia bytovej zástavby v rámci ulice Osloboditeľov.

Dátum realizácie projektu: 07/2023 – 10/2023

Celková zazmluvnená suma na realizáciu projektu: 47 188,73 EUR (z toho NFP 44 829,29)

RO: MIRRI SR

Názov projektu: „Zníženie energetickej náročnosti Obecného domu v obci Drienov“

Výstup projektu: **Zníženie energetickej náročnosti obecného domu, zrekonštruovaná budova a zmodernizovaný systém vykurovania**

Výsledok projektu: predpoklad zníženia spotreby energie v budove o 56% čo predstavuje zníženie potreby energie o 46 440 kWh/rok.

Dopad projektu: environmentálny a ekonomický prínos v podobe zníženia produkcie skleníkových plynov o 9,8 ton/ročne a iných znečisťujúcich látok o v rozsahu od 56 % do 74% oproti súčasnej produkcii úsporu nákladov vo výške 3 475 Eur ročne

Dátum realizácie projektu: 05/2022 – 04/2023

Celkové náklady: 207 618,68 EUR (z toho NFP 197 237,75 EUR)

RO: MŽP SR

Názov projektu: Výstavba predškolského zariadenia v obci Drienov

Cieľ projektu: zvýšenie kvality predprimárneho vzdelávania

Celková zazmluvnená suma na realizáciu projektu: 770 194,43 EUR

Začiatok realizácie projektu: 2020

RO: IROP

Názov projektu: Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v obci Drienov

Cieľ projektu: zameraný budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v obci Drienov v Prešovskom kraji. Globálny cieľ bude naplnený špecifickým cieľom, ktorý môžeme zadefinovať prostredníctvom aktivít projektu - budovanie mestských prvkov drobnej infraštruktúry urbánneho dizajnu vrátane zeleného parku a vytvorenie dažďovej záhrady. Hlavné aktivity predkladaného projektu sú predovšetkým zamerané zlepšeniu environmentálnych aspektov a adaptáciu urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzanie systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.

Celková zazmluvnená suma na realizáciu projektu: 253 254,35 EUR

Začiatok realizácie projektu: 2018

RO: IROP

Názov projektu: Obnova obecného úradu Drienov - zníženie energetickej náročnosti budovy

Cieľ projektu: zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu v obci Drienov

Celková zazmluvnená suma na realizáciu projektu: 349 678,01 EUR

Začiatok realizácie projektu: 2017

RO: MŽP SR

Investičná aktivita: Rekonštrukcia a výstavba chodníkov v obci Drienov

Cieľ projektu: zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky

Realizácia: 2018

Financované z vlastných zdrojov

Investičná aktivita: Výstavba parkoviska pri cintoríne

Cieľ projektu: zvýšenie kvality služieb pre občanov

Realizácia: 2016/2017

Financované z vlastných zdrojov

Investičná aktivita: Výstavba kompletného oplotenia cintorína

Cieľ projektu: zvýšenie prvkov bezpečnosti v obci

Realizácia: 2016/2017

Financované z vlastných zdrojov

Investičná aktivita: Kompletná rekonštrukcia obecného rozhlasu v obci Drienov

Cieľ projektu: zvýšenie prvkov bezpečnosti v obci a zabezpečenie lepšieho prístupu k informáciám

Realizácia: 2016

Financované z vlastných zdrojov

Investičná aktivita: Kompletná rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Drienov

Cieľ projektu: zvýšenie prvkov bezpečnosti

Realizácia: 2015

Financované zo zdrojov Európskej banky pre obnovu a rozvoj